

Frivillighet och engagemang

Räddningsvärnets framtid i Sverige

Filip Andersson, Jack Fågelqvist | Avdelningen för
Brandteknik | LTH | LUNDS UNIVERSITET

Frivillighet och engagemang

Räddningsvärnets framtid i Sverige

Filip Andersson

Jack Fågelqvist

Lund 2022-02-12

Titel

Frivillighet och engagemang – Räddningsvärnets framtid i Sverige

Title

Volunteering and commitment – The rural rescue service's future in Sweden

Författare/Authors

Filip Andersson

Jack Fågelqvist

Report 5648

ISRN: LUTVDG/TVBB--5648--SE

Antal sidor/Number of pages: 152 inklusive appendix

Sökord

räddningsvärn, räddningsvärnspersonal, frivillig, frivillighet, rekrytering, bibehålla

Keywords

rural rescue service, rural firefighters, volunteer, voluntariness, recruitment, retention

Språk/Language

Svenska/Swedish

Abstract:

The purpose of this report is to provide knowledge about what factors that contribute to the recruitment and retention of people among volunteer firefighters in small rural communities. The report also aims to provide ideas of how to promote a sustainable retention of volunteers in rural rescue services. The factors have been identified through various study methods with data obtained from a literature review of rural fire services abroad, several interviews with Swedish voluntary rural firefighters and a national survey. The result shows that having relatives, acquaintances or a role model in a rural rescue service is a significant factor for recruitment. Factors that can be direct barriers to recruitment are the requirements of age and a permanent residence with a close distance to the rural rescue service. Furthermore, young children in the family can be a direct barrier to participating in the rescue service. Finally, to promote sustainable recruitment and retention, improvements of equipment, drills, requirements, and clear routines are suggested.

© Copyright: Division of Fire Safety Engineering, Faculty of Engineering, Lund University, Lund 2021
Avdelningen för Brandteknik, Lunds tekniska högskola, Lunds universitet, Lund 2021.

Brandteknik
Lunds tekniska högskola
Lunds universitet
Box 118
221 00 Lund

www.brand.lth.se
Telefon: 046 - 222 73 60

Division of Fire Safety Engineering
Faculty of Engineering
Lund University
P.O. Box 118
SE-221 00 Lund
Sweden

www.brand.lth.se
Telephone: +46 46 222 73 60

Förord

Det här examensarbetet är en del av kursen Examensarbete - Brandteknik VBRM01 och utgör den avslutande delen av brandingenjörsutbildningen vid Lunds Tekniska Högskola. Examensarbetet omfattar 22,5 högskolepoäng och utfördes under höstterminen 2021.

Arbetet är en del av forskningsprojektet ”Hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd” som finansieras av Familjen Kamprads stiftelse. Forskningsprojektet är ett samarbete mellan Linnéuniversitetet, Lunds tekniska högskola, Räddningstjänsten Västra Blekinge, Räddningstjänsten Ljungby, Förbundet Sveriges frivilliga brandkårer och Region Kronoberg.

Ett stort tack riktas till samtliga personer som tog sig tid och valde att delta i studien genom intervju eller genomförande av enkätundersökning.

Ett särskilt stort tack riktas till följande personer som har bidragit till framtagandet av denna rapport.

Marcus Runefors –Handledare

Universitetsadjunkt vid Avdelningen för Brandteknik. För omsorgsfull handledning samt värdefull förmedlande av kunskap genom hela arbetet.

Emelie Lantz – Biträdande handledare

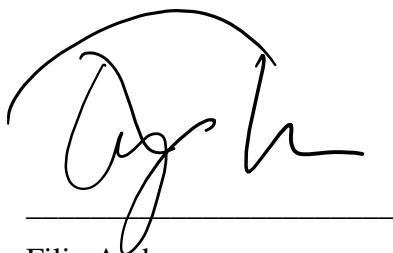
Industridoktorand, Brandforsks forskarskola, Avdelningen för Brandteknik, Lunds Tekniska Högskola *samt* Brandingenjör, Enhetschef Operativ RiB, Räddningstjänsten Västra Blekinge. För omsorgsfull handledning samt värdefull förmedlande av kunskap genom hela arbetet.

Bengt Nilsson – Projektledare i forskningsprojektet hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd

Teknologie doktor i skogsindustriella produktionssystem, Universitetslektor, Biträdande prefekt, Institutionen för skog- och träteknik, Linnéuniversitetet, *samt* Kårchef, Agunnaryds Frivilliga Brandvårn, Räddningstjänsten Ljungby. För information och återkoppling i projektet samt för bidrag av värdefulla kontakter.

Anders Svensson – Biträdande projektledare i forskningsprojektet Hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd

Universitetslektor, Doktor i vårdvetenskap, Bitr. vetenskaplig ledare för Centrum för Interprofessionell samverkan och sambruk inom akut vård (CISA), Institutionen för hälso- och vårdvetenskap, Linnéuniversitetet. *samt* Klinisk lektor, Ambulanssjukvården, Region Kronoberg. För information om projektet och återkoppling i arbetet.

Filip Andersson

Lund, 2022-02-12

Jack Fågelqvist

Lund, 2022-02-12

Sammanfattning

Som ett resultat av de omfattande skogsbränderna år 2018 identifierade Sveriges regering att samhällets beredskap behöver stärkas. I Räddningstjänstutredningen framgår att kommunernas räddningstjänst, särskilt i glest befolkade delar av landet kan behövas stödjas av räddningsvärn, och att räddningsvärnen är ett värdefullt komplement på orter där det inte finns förutsättningar att ha hel- eller deltidsbrandmän. Räddningsvärn hjälper inte bara till vid bränder och olyckor utan det är vanligt att de även hjälper till vid sjukdomsfall.

Antalet aktiva inom räddningsvärn har historiskt minskat i Sverige sedan år 1969. Idag saknas forskning och förståelse inom området för att kunna påvisa vilka faktorer som påverkar möjligheterna att rekrytera och bibehålla personer inom räddningsvärn i Sverige. Forskning ifrån andra länder visar att rekrytering och bibehållandet av frivilliga brandmän är en utmaning.

Syftet med rapporten var att identifiera faktorer som påverkar rekrytering och nuvarande arbetssituation hos personer i räddningsvärn. Målet var att ge kunskap om vilka faktorer som främjar en hållbar personalförsörjning inom räddningsvärn i Sverige.

Rapporten syftar till att besvara följande frågeställningar:

- Vilka faktorer påverkar rekrytering av personer till räddningsvärn i Sverige?
- Vilka faktorer påverkar arbetssituationen för personer verksamma inom räddningsvärn?
- Hur kan räddningsvärnens nuvarande rekrytering och arbetssituation förbättras i syfte att främja en hållbar personalförsörjning?

För att besvara frågeställningarna användes en blandad metoddesign innehållandes en litteraturöversikt över förhållanden utomlands, intervjuer och en nationell enkätundersökning. Målgruppen i enkätundersökningen utgjordes av personer som frivilligt valt att ansluta sig till ett räddningsvärn och som förväntas eller kan utgöra första styrka på en olycksplats.

Resultatet visar att ha släktingar, bekanta eller någon förebild inom ett räddningsvärn är en betydande faktor för rekrytering. Faktorer som kan utgöra ett direkt hinder vid en rekrytering är krav på ålder, permanent hemvist och anspänningstid. Faktorer som kan påverka arbetssituationen är bland annat en avsaknad av utrustning, övningar, dusch- och omklädningsrum och rutiner. Små barn inom familjen kan utgöra ett direkt hinder för den verksamme att delta inom räddningsvärn. Förslag på förbättringar inom utrustning, övningar, rekryteringskrav och rutiner ges för att främja en hållbar personalförsörjning.

Summary

As a result of the extensive forest fires in 2018, the Swedish government identified that society's preparedness needs to be strengthened. The Swedish Rescue Services Inquiry shows that the municipalities' rescue services, especially in sparsely populated parts of the country, may need to be supported by rural fire services. Rural fire services are a valuable complement in places where there are no conditions to have full- or part-time firefighters. Rural fire services not only respond to fires and accidents, but also often responds to medical calls.

In Sweden, the number of people active in rural rescue services has historically decreased since 1969. Today, there is a lack of research and understanding of which factors that contribute to recruiting and retention of people in rural fire services in Sweden. Research in other countries shows that it is a challenge to recruit and retain volunteer firefighters.

The purpose of this report was to identify factors that affect recruitment and the current work situation of volunteers in the rural rescue services. The aim of the report was to provide knowledge about what factors that promote a sustainable retention of volunteers in rural rescue services in Sweden.

The report aims to answer the following research questions:

- What factors affect the recruitment of volunteers to rural rescue services in Sweden?
- What factors affect the work situation for volunteers active in rural rescue services?
- How can current recruitment and work situation be improved to promote a sustainable recruitment and retention of volunteers in rural rescue services?

The factors have been identified through various study methods with data obtained from a literature review of rural fire services abroad, several interviews with Swedish voluntary rural firefighters and a national survey.

The results show that having relatives, acquaintances or a role model in a rural rescue service is a significant factor for recruitment. Factors that can be direct barriers in the recruitment are requirements of age and a permanent residence with a close distance to the rural rescue service. Factors that can affect the work situation include a lack of equipment, drills, shower- and changing rooms and routines. Young children in the family can be a direct barrier for participation in the rural rescue service. Finally, to promote sustainable recruitment and retention, improvements of equipment, exercises, requirements, and clear routines are suggested.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	1
1.1	Räddningsvärn i dagens samhälle.....	1
1.2	Syfte.....	4
1.3	Mål.....	4
1.4	Frågeställningar	4
1.5	Avgränsningar	4
2	Litteraturoversikt.....	5
2.1	Faktorer som påverkar rekrytering utomlands.....	5
2.2	Faktorer som påverkar arbetssituationen utomlands	7
3	Metod	10
3.1	Arbetsprocessen.....	10
3.1.1	Kvalitetskriterier inom rapporten	12
3.1.2	Tredjepartsgranskning	13
3.2	Etikprövning	14
3.3	Inklusion- och exklusionskriterier	15
3.4	Intervjuer	16
3.4.1	Framtagande av intervjufrågor	16
3.4.2	Urval av intervjupersoner.....	17
3.4.3	Genomförande av intervjuer och intervjuteknik	18
3.4.4	Sammanställning av intervjuer.....	20
3.5	Enkätstudie	22
3.5.1	Framtagande av enkätinnehåll.....	22
3.5.2	Enkätens utformning	26
3.5.3	Pilotstudie.....	28
3.5.4	Distribuering.....	29
3.5.5	Bortfallsanalys.....	30
3.5.6	Bearbetning och redovisning av data	32

3.5.7	Enkätundersökningens respondenter	33
4	Påverkande faktorer kring rekrytering	36
4.1	Varför personer söker sig till räddningsvärn	36
4.2	Personliga egenskaper som anses viktiga vid en rekrytering	44
4.3	Relationer till någon inom räddningsvärn	46
4.4	Varför personer har blivit nekade	48
4.5	Krav vid rekrytering	51
5	Faktorer som påverkar arbetsituationen	55
5.1	Utrustning inom räddningsvärn	55
5.2	Räddningsvärnets övningsverksamhet	61
5.3	Ersättning vid materialvård och övning	66
5.4	Den verksammes förhållande till familj och vänner	70
5.5	Räddningsvärnets upplevda anseende i samhället	74
5.6	Arbete och andra åtaganden	75
5.7	Gemenskap och arbetsklimat i gruppen	77
5.8	Psykiska påfrestningar av deltagandet inom räddningsvärn	79
5.9	Faciliteter	83
5.10	Ledning och organisation	85
6	Förbättringar som främjar en hållbar personalförsörjning	88
6.1	Ta bort vissa krav inom rekryteringen till räddningsvärn	88
6.2	Tydliga riktlinjer, kommunikation och transparens	90
6.3	Att förse räddningsvärnen med skälig utrustning	91
6.4	Förbättra utformning av övningsverksamhet	92
6.5	Förbättringar inom fysisk och psykisk arbetsmiljö	93
6.6	Rekryteringskampanjer och information till samhället	95
7	Felkällor	96
8	Slutsats	98
9	Förslag på framtida forskning	101
10	Referenser	I

Appendix A	I
Appendix B	I
Appendix C	I
Appendix D	VI

Begreppsdefinitioner

- Anspänningstid - Tiden från att räddningstjänstens personal nås av larmet tills dess att första räddningsfordonet lämnar stationen.
- AFS - Arbetsmiljöverkets författningssamling
- HLR - Hjärt- och lungräddning, en första hjälpen-behandling som ges för att få igång hjärtverksamheten och andningen hos någon som har fått hjärtstopp.
- IVPA - I väntan på ambulans (i denna rapport är det samma sak som sjukvårdslarm).
- Larmställ - Operativ skyddsklädsel
- LSO - Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- MSB - Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- SOS AB - Verksamhet som hanterar larmmottagning, larmverifiering, larmförmedling och koordinerar hjälpresurser vid olyckor, kriser och störningar i samhället. På uppdrag av svenska staten ansvarar SOS för nödnumret 112.
- Styrka - Räddningsresurs som består av ett visst manskap med förmåga att utföra räddningsuppdrag enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

1 Bakgrund

Som ett resultat av de omfattande skogsbränderna år 2018 identifierade Sveriges regering att samhällets beredskap behöver stärkas, gällande skogsbränder och andra omfattande naturhändelser (Justitiedepartementet, 2019). I Justitiedepartementets (2019) beslut framgår *”Räddningsvärn bör därför i större utsträckning än i dag kunna vara ett lämpligt och ändamålsenligt komplement till den ordinarie räddningstjänstverksamheten när det gäller vissa begränsade men viktiga uppgifter.”*

Regeringen gav därmed MSB i uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för att stödja kommunernas inrättande av räddningsvärn (MSB, 2019) med anledning av de behov som framkommit i tidigare utredningar som Räddningstjänstutredningen (SOU 2018:54) och Skogsbrandsutredningen (SOU 2019:7). I Räddningstjänstutredningen framgår att kommunernas räddningstjänst, särskilt i glest befolkade delar av landet kan behövas stödjas av räddningsvärn, och att räddningsvärnen är ett värdefullt komplement på orter där det inte finns förutsättningar att ha hel- eller deltidsbrandmän (SOU 2018:54). Vidare menar MSB (2019) att kommunernas uthållighet över tid vid större händelser är en utmaning och att räddningsvärnen kan ha en stor betydelse om de ges förutsättningar att bidra på ett bra sätt.

1.1 Räddningsvärn i dagens samhälle

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor anger kommunernas skyldighet att bereda människor liv och hälsa samt egendom och miljö ett, med hänsyn till de lokala förhållandena, tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor i hela landet. Vidare står det i lagen *”Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall ansvara för vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön.”*. Det är kommunerna som bestämmer hur organisationen av verksamheten räddningstjänst ska se ut (SFS 2003:778). Den vanligaste utformningen av kommunal räddningstjänst är med heltidsanställda brandmän och deltidsbrandmän men även räddningsvärn kan ingå i utformningen (SOU 2018:54).

I Lag (2003:778) om skydd mot olyckor anges att bland de som är tjänstepliktiga och är bosatta i kommunen får räddningsnämnden ta ut lämpliga personer för att ingå i kommunens räddningsvärn, och att i första hand ska frivilliga tas ut. De personer som verkar inom ett räddningsvärn har ingen beredskapstjänstgöring som räddningstjänstens del- eller heltidsbrandmän och utryckning inom räddningsvärnen sker i den mån de har möjlighet (SOU 2018:54). De som valts ut att ingå i ett räddningsvärn är skyldiga att delta i övning med räddningsvärnets upp till högst tjugo timmar årligen (SFS 2003:778).

Räddningsvärnens arbetsuppgifter bestäms av de risker som finns i kommunen och hur den kommunala räddningstjänsten valt att organisera arbetet (MSB, 2021). Ett räddningsvärn kan utföra självständiga insatser av enklare karaktär vid avlägsna platser dit den kommunala räddningstjänsten har lång tid att ta sig, som exempelvis glesbygd och skärgårdsmiljöer (MSB, 2019). Vidare nämner MSB (2019) att räddningsvärnen kan användas som en extra resurs och avlastning av den ordinarie räddningspersonalen vid större utdragna insatser. För att hantera stora och små krissituationer på landsbygden behöver räddningstjänsten bli bättre på att utföra rätt åtgärder, vid rätt tillfällen och med rätt typ av resurser (Nilsson, 2019).

Räddningsvärn hjälper inte bara till vid bränder och olyckor utan det är vanligt att de även hjälper till vid sjukdomsfall. Data från Svenska Hjärt-Lungräddningsregistret visar att responstiden för ambulansen är i medeltal elva minuter vid hjärtstopp i Sverige (Rawshani & Holmén, 2020). Vidare visar en studie att ambulansresponstiden vid hjärtstopp fördubblats över en period av 30 år (Holmén, o.a., 2020). Svensson et al. (2020) har påvisat att räddningstjänst i landsbygdsområden genererar en markant tidigare närvaro än ambulansen då den hjälpsökande befinner sig i ett akut livshotande tillstånd. På 600 studerade IVPA-larm var räddningstjänstens mediantid från utalarmering till framkomst 7:40 minuter, medan det för ambulansen tog 17:05 minuter att komma fram. Om hjärt- och lungräddning utförts innan ambulans kommer till platsen fördubblas chanserna för överlevnad (Axelsson et al., 2015). Detta är bekymmersamt för svensk landsbygd då studier har visat att för varje minut som hjärt- och lungräddning inte utförs sjunker överlevnadschanserna med 7–10% (Larsen et al., 1993). En snabb insats av ett räddningsvärn på landsbygden skulle därmed kunna göra skillnad i händelse av ett hjärtstopp.

Antalet aktiva inom räddningsvärn har minskat från runt 29 300 personer år 1969 till 2 400 personer år 2011, som är de senast tillgängliga uppgifterna (MSB, 2019). Vidare har MSB gjort en bedömning att antalet personer inom räddningsvärnen minskat ytterligare fram till år 2016, men då det saknas statistik är det oklart hur det förhåller sig (SOU 2018:54). Vidare har antalet uttryckande hel- och deltidsanställda i kommunal räddningstjänst minskat från 16 847 personer år 2004 (SOU 2018:54) till 15 699 personer år 2019 (MSB a, 2021). Samtidigt gör MSB (2019) bedömningen att antalet omfattande utdragna räddningsinsatser i framtiden kommer öka under begränsade perioder med större belastning på den kommunala räddningstjänsten som följd. Vidare menar MSB (2019) att räddningsvärnen är ett bra komplement vid större utdragna insatser då insatserna snabbt blir resurskrävande och kräver många ”händer och fötter”.

Räddningstjänstutredningen (SOU 2018:54) menar att personalförsörjningen av deltidsbrandmän under de senaste decennierna har utvecklats till ett av de största problemen inom svensk räddningstjänst. Vanligast är att deltidsanställda inom räddningstjänsten verkar i mindre samhällen (Brandmännens Riksförbund, 2020), vilket i kombination med svårigheterna inom personalförsörjningen gör att räddningstjänsterna på svensk gles- och landsbygd kan behöva hitta alternativa lösningar (SOU 2018:54). Införandet av fler räddningsvärn på svensk gles- och landsbygd är en av de lösningarna (MSB, 2019).

Även om det finns tecken på att räddningsvärnen kan utgöra en viktig del av samhällets förmåga, finns begränsad forskning och förståelse inom området för att konkret kunna påvisa vilka faktorer som påverkar möjligheterna till att rekrytera och bibehålla personer inom räddningsvärn (Nilsson, 2019). Vidare saknas statistik över antalet aktiva personer inom räddningsvärn samtidigt som MSB gör bedömningen att räddningsvärnen minskar. Det finns dock forskning som visar på att rekrytering och bibehållandet av frivilliga brandmän är en utmaning i andra länder (Boezeman & Ellemers, 2008). Av anledningarna ovan genomförs detta examensarbete i syfte om att undersöka faktorer som påverkar rekrytering och nuvarande arbetssituation hos personer inom räddningsvärn i Sverige.

1.2 Syfte

Syftet med rapporten är att identifiera faktorer som påverkar rekrytering och nuvarande arbetssituation hos personer i räddningsvärn.

1.3 Mål

Målet med rapporten är att ge kunskap om vilka faktorer som främjar en hållbar personalförsörjning inom räddningsvärn i Sverige.

1.4 Frågeställningar

- Vilka faktorer påverkar rekrytering av personer till räddningsvärn i Sverige?
- Vilka faktorer påverkar arbetssituationen för personer verksamma inom räddningsvärn?
- Hur kan räddningsvärnens nuvarande rekrytering och arbetssituation förbättras i syfte att främja en hållbar personalförsörjning?

1.5 Avgränsningar

Arbetet avgränsas nationellt och kommer endast fokusera på räddningsvärn, övriga räddningsaktörer kommer inte analyseras. Vidare kommer arbetet avgränsas till räddningsvärn som ingår i en kommunal räddningstjänstorganisation eller som blir utalmerade genom avtal med räddningstjänsten eller SOS AB.

2 Litteraturöversikt

Litteraturöversikten har sin utgångspunkt i studiens frågeställning och kom att undersöka människors motivation, möjligheter och utmaningar hos personer som valt att engagera sig frivilligt inom räddningstjänsten utomlands. Att litteraturöversikten undersöker förhållanden utomland beror på att källor över svenska förhållanden inom räddningsvärn saknas. Litteraturöversikten genomfördes i syfte om att få en ökad kunskap inom ämnet. Kunskapen var nödvändig i framtagandet av de frågor som kom att ingå i studiens intervjuer och enkät. Utomlands är det vanligt förekommande med frivillighet inom räddningstjänsten. Litteraturen har inhämtats i huvudsak från artiklar där USA och Australien genomfört omfattande studier inom rapportens ämne där majoriteten av brandmännen utgörs av frivilliga. Vidare kommer även förhållanden i bland annat Finland, Tyskland, England och Skottland att återges i detta avsnitt.

2.1 Faktorer som påverkar rekrytering utomlands

Studier visar på svårigheter att rekrytera och behålla frivilliga i bland annat Australien (McLennan et al. 2009), Finland (Malinen & Mankkinen, 2018), Tyskland (Degel et al. 2014) och England (Rochester, 2006). McLennan & Birch (2009) menar att kombinationen av en åldrande population och en utökning av olika anställningsformer, gör att antalet frivilliga minskar på glesbygden.

En vanlig faktor hos personer som väljer att frivilligt engagera sig inom räddningstjänsten, är känslan av att få ge tillbaka till samhället (Bono & Thompson III, 1993; Fahey, Walker, & Sleight, 2002; Francis & Jones, 2002; Haski-Leventhal & McLeigh, 2009; Malinen & Mankkinen, 2018; Perkins, 1989). En studie i Skottland visar att personer engagerar sig frivilligt inom räddningstjänsten, främst för att hjälpa samhället och för att få göra något betydelsefullt. (Scottish Executive Central Research Unit, 2002).

En studie visar att deltagandet inom en frivillighetsorganisation kan ses som ett formellt sätt att uttrycka altruism (Haski-Leventhal, 2009). Flertalet studier uttrycker altruism som den grundläggande anledningen till ett frivilligt deltagande (Finkelstein, 2011; Francis & Jones, 2012; Haski-Leventhal & Bargal, 2008; Perkins, 1989; Perrot & Blenkarn, 2015; West & Murphy, 2016).

En studie från USA visar att nästan hälften av de som engagerat sig frivilligt rapporterade att de som barn, kände eller såg upp till någon inom räddningstjänsten (Gazzale, 2019). I studien av Malinen & Mankkinen (2018) studie framgår att många av de som engagerar sig frivilligt inom räddningstjänsten har medverkat i ungdomsprogram, vilket skapat en tidig kontakt med yrket. I Australien uppges svårigheter inom rekrytering av frivilliga till räddningstjänster på landsbygden, då unga människor flyttar in till städerna (McLennan & Birch, 2009). Studier har även visat att yngre generationer engagerar sig frivilligt i högre grad för att gynnas karriärmässigt, utan att för den sakens skull minska deras altruistiska motiv (Francis & Jones, 2012; McLennan & Birch, 2009; Roulin & Bangerter, 2013).

Ofta rekryteras frivilliga till räddningstjänsten genom tillfrågan av en bekant eller släktingar som är aktiva (Rochester, 2006; Yarnal & Dowler, 2010; Yoon, Jensen, & Youngs, 2014). Gazzale (2019) menar i sin studie att familjemedlemmar och bekanta till frivilligt aktiva inom räddningstjänsten kommer locka till sig ytterligare frivilliga, men att rekryteringen måste ske bortom de närmaste kontakterna. Att få kontakt med räddningstjänsten via personliga möten är en viktig faktor för rekrytering (Batty & Burchielli, 2010).

En del väljer att ansluta sig till en frivillighetsorganisation i syfte om att få nya vänner och utvidga sin bekantskapskrets (Francis & Jones, 2002; Malinen & Mankkinen, 2018; Perrot & Blenkarn, 2015). Vidare är personlig utveckling och att lära sig nya saker en av anledningarna till att personer sökt sig till räddningstjänsten (Fahey, Walker, & Sleight, 2002).

Det rapporteras att frivilliga inom räddningstjänsten är generellt väldigt engagerade i sina åtaganden (Cowlshaw, Evans, & McLennan, 2010). Individer med ett starkt engagemang är en viktig faktor för rekrytering, genom att dessa individer talar gott om deltagandet som inspirerar andra att engagera sig (Mayr, 2017).

2.2 Faktorer som påverkar arbetssituationen utomlands

En studie genomförd i Finland kommer inleda detta kapitel med anledning till att denna undersöker förhållanden i ett grannland till Sverige och att studien är genomförd nära i tid, år 2018. Därefter beskrivs faktorer som påverkar arbetssituationen hos frivilliga inom räddningstjänsten utomlands.

Malinen & Mankkinen (2018) genomförde en enkätundersökning av 762 frivilliga inom räddningstjänsten i Finland vilket återges i Figur 1 och Figur 2. I Figur 1 återges studiens resultat över upplevda hinder för ett deltagande inom räddningstjänsten och är rangordnade utifrån antal svarande. I Figur 2 presenteras medelvärdet och standardavvikelsen i respondenternas skattning av hur allvarligt de upplever respektive hinder. I studien användes en skala mellan 2–7, där 7 upplevs som mest allvarligt (Malinen & Mankkinen, 2018). Resultatet visar på att det finns utmaningar i att kombinera sitt ordinarie arbete eller studier med ett deltagande som frivillig inom räddningstjänsten i Finland. Vidare återges tidsbrist som en stor faktor, likaså att kombinera deltagandet med vissa familjeåtaganden. Under den mest betydande kategorin ”Other” återges ledarskapsproblem, avstånd till räddningstjänsten, familjeåtaganden, ålder, upplevelse av att inte bli uppskattad och svårigheter att bibehålla en god fysik (Malinen & Mankkinen, 2018).

Rank (by frequency)	Barriers	Frequency of responses	% of respondents
1	Lack of time	626	82.15
2	Work/school conflict	548	71.92
3	Other work-related challenges	523	68.64
4	Other hobbies	486	63.78
5	Family/partner disapproval	318	41.73
6	Unsatisfactory training	305	40.03
7	Lack of training	287	37.66
8	Negative atmosphere in the fire brigade	277	36.35
9	Transportation difficulties	252	33.07
10	Financial reasons	228	29.92
11	Interpersonal conflict with leadership	226	29.66
12	Lack of interesting activities	180	23.62
13	Other	42	5.51

Figur 1. Upplevda hinder för frivillighet inom räddningstjänsten i Finland (Malinen & Mankkinen, 2018).

Barrier	n	M	SD
Other ^a	42	5.40	1.29
Work/school conflict	548	4.40	1.72
Lack of time	626	4.04	1.59
Other work-related challenges	523	3.85	1.52
Negative atmosphere in the fire brigade	277	3.44	1.66
Interpersonal conflict with leadership	226	3.38	1.61
Family/partner disapproval	318	3.37	1.42
Other hobbies	486	3.22	1.33
Unsatisfactory training	305	3.17	1.39
Lack of interesting activities	180	3.15	1.49
Lack of training	287	3.01	1.20
Transportation difficulties	252	2.98	1.28
Financial reasons	228	2.82	1.28

Figur 2. Respondenterna fick skatta hur allvarligt varje hinder upplevs i en skala mellan 2–7. I bilden återges medelvärde och standardavvikelse för respektive hinder (Malinen & Mankkinen, 2018).

Flertalet studier visar svårigheter i att balansera jobb eller andra åtaganden med det frivilliga deltagandet inom räddningstjänsten (Birch, 2011; Malinen & Mankkinen, 2018; New Zealand Fire Service Commission, 2001; Yarnal & Dowler, 2002). Moderna anställningsformer, en globaliserad ekonomi och ett ökat pendlande bidrar till att människor i lägre utsträckning inte jobbar där de bor (McLennan & Birch, 2009; Rochester, 2006). Många larm inkommer under dagens arbetstimmar vilket medför en svårighet att åka på larm (Birch, 2011). Birch (2011) anger faktorer som kan påverka deltagandet som exempelvis; avståndet till huvudarbetsgivaren, att inte kunna lämna arbetsplatsen, att ha för mycket jobb eller prioriterar jobbet före det frivilliga åtagandet. Woodward & Kallman (2001) visar att majoriteten av frivilliga i Australien slutat inom räddningstjänsten på grund av ökade krav från arbetsgivare och familjeliv.

Familjeförhållanden är en faktor som påverkar deltagandet och är en av de största anledningarna till att personer väljer att sluta inom räddningstjänsten, (McLennan et al., 2009; New Zealand Fire Service Commission, 2001) eller att personer blir mindre aktiva inom räddningstjänsten (Gazzale, 2019). Cowlshaw, Evans, & McLennan (2010) genomförde en studie på sammanboende par varav ena partner utgjorde frivillig inom räddningstjänsten. Studien visade att familjerelationer kan påverkas negativt genom ett tillbakadragande mellan partners samt att intimiteten sjunker. Studien visar även att majoriteten av de som har en partner inom räddningstjänsten upplever; en oro när partnern är ute på larm, en störd sömn vid partnerns larm nattetid, en ökad börda i hemmet och att partnern väljer att avstå familjeaktiviteter för att kunna åka på larm (Cowlshaw, Evans, & McLennan, 2010). Dock är det många familjer och särskilt partners till aktiva personer inom räddningstjänsten, som känner en stolthet över sitt partners deltagande och uttrycker att det är ett viktigt uppdrag (Bright et al., 2005).

Rochester (2006) skriver att frivilligarbete kan försvåras i framtiden om en höjning av pensionsåldern genomförs. Detta kan skapa problem där far- eller morföräldrar tidigare underlättat familjesituationen genom barnpassning. Exempelvis har antalet singelhushåll med en ensamstående förälder i England ökat, vilket ställer andra krav på de som vill engagera sig (Rochester, 2006).

Att få ändamålsenlig utrustning och övning kan vara ett sätt att visa uppskattning till frivilliga inom räddningstjänsten för deras engagemang (Scottish Executive Central Research Unit, 2002). Woodward & Kallman (2001) menar att tidskrav inom övningsverksamheten och svårigheter i genomförandet av övningar är faktorer till att personer slutar inom räddningstjänsten. Vidare bör övningarna vara intressanta och relevanta för uppdragets karaktär för att inte tappa motivation bland deltagarna (Aitken, 1999). Övningsverksamhetens upplägg och utformningen av individens feedback kan påverka individens motivation att stanna inom organisationen (Lantz & Runefors, 2021).

Gemenskapen inom räddningstjänsten kan beskrivas som en känsla av en extra familj (Gazzale, 2019; Haski-Leventhal & McLeigh, 2009; Philips, 2012) och broderskap (Haski-Leventhal & McLeigh, 2009; Philips, 2012). Vidare framgår det i studier att svåra larm för brandmännen närmare varandra (Gazzale, 2019). Ett starkt socialt nätverk inom gruppen bibehåller motivationen under en längre tid (Gazzale, 2019; West & Murphy, 2016; Yarnal & Dowler, 2002). Konflikter inom gruppen eller ledningen sänker motivationen att stanna kvar som frivillig (Woodward & Kallman, 2001). Enligt McLennan et al. (2009) kan faktorer som exempelvis konflikter, uteslutning, mobbning och favorisering inom organisationen, kraftigt bidra till att personer väljer att avsluta sitt engagemang. Vidare har det rapporterats om att kvinnor i större utsträckning blir diskriminerade inom räddningstjänsten, vilket är en bidragande faktor till att kvinnor avslutar sitt deltagande (Beatson & McLennan, 2005; Branch-Smith & Pooley, 2010). Det behövs mer forskning avseende kvinnors upplevelser då antalet kvinnor jämfört med männen är oproportionellt lågt inom räddningstjänsten (Baxter-Tomkins & Wallace, 2009).

Flertalet studier anger att ett gott ledarskap är viktigt för att bibehålla frivilliga inom räddningstjänsten (Haski-Leventhal & McLeigh, 2009; McLennan et al., 2009; Woodward & Kallman, 2001). McLennan et al. (2009) anger specifika svårigheter som inte prioriteras inom en frivillighetsorganisation som ledarskap, personalhantering, konflikthantering och upprättandet av mål.

3 Metod

Följande kapitel syftar till att beskriva rapportens arbetsprocess. Vidare behandlar detta avsnitt framtagandet av studiens inklusions- och exklusionskriterier. Arbetsprocessen och metodvalen avsåg att motivera rapportens validitet, reliabilitet och objektivitet.

3.1 Arbetsprocessen

Arbetsprocessen presenteras övergripande i Figur 3. För att uppnå transparens ska studien kritiskt kunna granskas och leda till diskussion där arbetsprocessen tydligt ska redogöras för att förtydliga resonemanget av metodval (Jacobsson, 2008).

I rapporten används både kvalitativ och kvantitativ data från litteraturöversikt, genomförande av intervjuer och en omfattande enkätundersökning. En blandad metoddesign som integrerar kvalitativa och kvantitativa metoder styrker resultatet (Condelli & Spruck Wrigley, 2004). Litteraturöversikten genomfördes tidigt i syfte om att få en ökad kunskap inom ämnet. Litteraturöversikten var nödvändig för att förstå ämnets komplexitet och utgjorde ett underlag till framtagandet av frågor till rapportens intervjuer och enkätstudie. Intervjuerna genomfördes semi-strukturerade via en intervjuguide vilken återges under Appendix A. Intervjuerna spelades in och transkriberades för vidare behandling och analys. En sammanställning genomfördes av det transkriberade materialet från intervjuerna vilken återges under Appendix B. Rapportens litteraturöversikt i kombination med sammanställningen av det transkriberade materialet utgjorde ett underlag till de frågor som ingick i rapportens enkätundersökning. Metoden för framtagandet av enkäten beskrivs mer utförligt i kapitel 3.5. Resultatet av intervjuerna och enkätundersökningen presenteras under kapitel 4 och 6, tillsammans med en löpande diskussion utifrån rapportens frågeställningar. Vidare ges en beskrivning av eventuella begränsningar och felkällor under kapitel 7.

Figur 3. En översiktlig illustration över arbetsprocessen i denna rapport.

3.1.1 Kvalitetskriterier inom rapporten

I detta kapitel förklaras innebörden av rapportens kvalitetskriterier avseende validitet, reliabilitet och objektivitet, vilket behandlas löpande under varje metodkapitel. Vidare förklaras begreppet triangulering.

Validitet och trovärdighet är förmågan att studera det som avses att studera och ska spegla det fenomen som rapporten syftar till att utveckla kunskap om (Hallin & Helin, 2018). Vidare menar Hallin & Helin (2018) att reliabilitet och pålitlighet uppnås om studien genomförs på rätt sätt, opartiskt och att omgivande faktorer inte påverkat resultatet. Med objektivitet menas författarnas förmåga att förhålla sig neutral och inte färgas av sin förförståelse i arbetsprocessen (Hallin & Helin, 2018).

Vad gäller reliabilitet, som avser huruvida resultatet är upprepningsbart, betonar Alvehus (2013) att kravet på upprepningsbarhet inte är realiserbart för specifika intervjuer då det är svårt att tänka sig att få exakt samma svar levererat ifrån samma person vid upprepade intervjuer. Hallin & Helin (2018) förklarar dock att en god reliabilitet inom en intervjustudie uppnås om den data som framkommer ur intervjuerna blir densamma, även om någon annan genomfört intervjuerna.

Studien använder sig av tre genomgående metoder för insamling av data där resultatet kommer analyseras och jämföras genom tillämpning av triangulering. Att tillämpa triangulering innebär att man studerar samma objekt med olika metoder, vilket gör att man får en bättre bild av det observerade fenomenet (Höst, Regnell, & Runesson, 2006). Genom att kombinera olika metoder kan en mer objektiv beskrivning av fenomenet erhållas, än om endast en metod används (Ahrne & Svensson, 2011). Det kan dock vara svårt att jämföra data som har producerats i olika sammanhang (Jacobsson, 2008), särskilt om observationerna eller studiens insamlade data skiljer sig åt (Öberg, 2011). Öberg (2011) beskriver att motivet för triangulering kan således vara annat än att finna den enda sanningen, där i stället olikartade eller motsägelsefulla resultat kan vara viktiga resultat inom kvalitativ studie.

3.1.2 Tredjepartsgranskning

Två handledare utsågs till studien där kontinuerliga diskussioner genomfördes gällande den data som framkom under varje metod. Att använda en tredjepartsgranskare i en studie bidrar till att reducera risken av att man inte lägger märke till olika felaktigheter i studien (Höst, Regnell, & Runesson, 2006). Höst, Regnell, & Runesson (2006) menar att en handledare i ett examensarbete kan fungera som en tredje part som granskar de olika skedena av arbetet. En risk vid längre studier är att författarna kan bli en del av det observerade fenomenet och dess historiska kontext (Höst, Regnell, & Runesson, 2006). Då examensarbete, likt denna studie, har en fördefinierad tidslängd så menar Höst, Regnell, & Runesson (2006) att det sällan påverkas av den faktorn.

3.2 Etikprovning

Enligt lagen om etikprovning (SFS 2003:460) ska en etikprovning göras i forskning som avser människor och samtycke till sådan forskning måste ges.

Rapporten faller inom ramen för projektet *Hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd* med Linnéuniversitetet som forskningshuvudman, vars projekt är prövat av Etikprovningensmyndigheten (Dnr 2021–00563). Vidare står det att lagen ej avser arbete eller sådana studier som utförs endast inom ramen för högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå (SFS 2003:460). En tolkning av ovanstående medförde att lagen om etikprovning (SFS 2003:460) ska efterföljas i denna studie då studien ej utförs *endast* inom ramen för en högskoleutbildning. I lagen (SFS 2003:460) står det att ansökan till etikprovningen ska göras av forskningshuvudmannen och att detta beslut tillfaller allas räkning. Rapportens etikprovning utgörs därmed av den etikprovning som gjorts av Linnéuniversitetets projekt nämnt ovan. Data kommer lagras på en krypterad server enligt GDPR (EU 2016/678) under projektets gång och bevaras för att tillgodose forskningens behov enligt Arkivlagen (SFS 1990:782) i minst 10 år. Linnéuniversitetet är ansvarig för bevarandet av den data som insamlats genom denna rapport. I rapportens intervjuer och enkätstudie informerades deltagarna om frivilligheten i deltagandet. Rapportens lagrade data behandlas konfidentiellt och kommer endast vara tillgängligt för kvalificerade forskare. Vidare kommer all data som samlats in digitalt via enkätundersökningen att anonymiseras om nödvändigt.

3.3 Inklusion- och exklusionskriterier

Rapportens inklusions- och exklusionskriterier återges nedan. Genom tydliga inklusions- och exklusionskriterier erhålls ett representativt resultat och en god validitet för det fenomen rapporten undersöker (Hallin & Helin, 2018). Inklusions- och exklusionskriterierna var gällande för både intervjudeltagare och enkätstudiens respondenter. Intervjudeltagare och respondenter för enkäten behövde uppfylla båda inklusionskriterier för att ingå i rapportens urval, men exkluderades vid uppfyllande av något av exklusionskriterierna.

Inklusionskriterier

Intervjudeltagare och enkätstudiens respondenter behövde uppfylla samtliga följande kriterier för att inkluderas.

- Personerna ska för närvarande vara anslutna till ett räddningsvärn.
- Personerna ska verka på landsbygden där räddningsvärn förväntas kunna vara först på plats i händelse av larm.

Exklusionskriterier

Intervjudeltagare och enkätstudiens respondenter som uppfyllde ett av följande kriterier exkluderades.

- Personer anslutna till räddningsvärn som utgörs av en extra styrka på en redan befintlig deltid- eller heltidsstation.
- Personer som har annan beredskap inom en räddningstjänstorganisation som deltid- eller heltidsanställd.

3.4 Intervjuer

Intervjuer genomfördes med personer som är verksamma inom olika räddningsvärn i syfte om att få en ökad kunskap inom ämnet. Resultatet av intervjuerna utgjorde ett underlag till utformningen av de frågor som ingick i rapportens enkätstudie. Intervjuer är för det mesta ett effektivt sätt att samla kunskaper inom en social miljö, där frågor om människors känslor och upplevelser är av intresse (Eriksson Zetterquist & Ahrne, 2011), och är en metod för att på ett medvetet och reflekterande sätt skapa kunskaper om ett fenomen (Hallin & Helin, 2018).

3.4.1 Framtagande av intervjufrågor

Vid studiens genomförande hade författarna till denna rapport tillsammans ungefär 15 års erfarenhet av räddningstjänst. Framtagandet av intervjufrågor har baserats på denna erfarenhet i kombination med rapportens litteraturöversikt i kapitel 2. Hur nämnda erfarenheter kan ha påverkat intervjusituationerna redovisas i kapitel 3.4.3 och kapitel 7.

För att skapa en struktur i intervjusituationen och samtidigt hålla samtalet öppet upprättades en intervjuguide. En intervjuguide handlar om att omsätta arbetets problemformulering och frågeställningar till att skapa konkreta teman med underliggande frågor (Dalen, 2015). Syftet med studiens intervjuguide var att på ett strukturerat sätt genomföra öppna intervjuer inom ramen för rapportens frågeställningar. Intervjuguidens teman och frågeområden genererades av de faktorer som framkom ur rapportens litteraturöversikt. Författarnas erfarenhet kompletterade intervjuguiden med ett fåtal frågor och var av öppen karaktär. Syftet med att skapa teman och frågor främst utifrån litteraturöversikten var ett medvetet val och antogs medföra en högre objektivitet i intervjuguiden. Intervjuguiden återges under Appendix A.

3.4.2 Urval av intervjupersoner

I detta kapitel återges framtagandet av intervjuernas urvalskriterier samt hur kontakt med urvalet gjorts. Vidare presenteras det urval som ingick i rapportens intervjudel.

Några inledande kontaktuppgifter förmedlades av biträdande handledare Emelie Lantz som parallellt med detta arbete genomförde en studie som undersöker hur deltidsbrandmän upplever sin arbetssituation. Studien är i enlighet med detta arbete en del av forskningsprojektet ”Hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd”. Inom projektet tillfrågades vissa räddningstjänstorganisationer om deras intresse för att delta även i denna studie. Detta var ett effektivt tillvägagångssätt då studierna löper parallellt och kontakt redan upprättats inom projektet.

I de tilldelade kontaktuppgifterna gjordes ett urval i syfte om att ge en spridning av perspektiv och upplevda faktorer inom ramen för denna studie. Ytterligare personer kontaktades för att få en större demografisk och geografisk spridning inom urvalet. Urvalet valdes ut enligt inklusions- och exklusionskriterierna enligt kapitel 3.3 och med kriterierna nedan;

- Max två intervjupersoner per räddningstjänstorganisation.
- Spridning mellan tjänstgöringstid, ålder och kön om möjligt.

Ett restriktivt förhållningssätt mot att intervjua flera personer från samma räddningsvärn valdes, då arbetet syftar till att undersöka förhållanden nationellt, snarare än att undersöka lokala förhållanden inom ett räddningsvärn.

Totalt genomfördes åtta intervjuer. De två första intervjuerna genomfördes i syfte att pröva teknik, inspelningsfunktioner, frågor samt att få erfarenhet av att genomföra intervjuer. De två inledande intervjuerna behandlas därmed ej vidare i denna rapport för att inte påverka intervjuresultatets validitet negativt. Intervjupersonerna utgjordes av båda könen och deras deltagande inom räddningsvärnen varierade mellan 1–38 år. Intervjudeltagarnas familjesituationer innefattar mellan 0–2 barn där civilstatus varierar mellan ensamstående, sambo och gift. Resultatet återspeglar förhållanden i Blekinge Län, Västra Götalands Län, Kronobergs Län och Jämtlands Län.

Resultatet av intervjuerna utgjorde ett komplement till studiens litteraturoversikt i syfte om att generera ett underlag av frågor till rapportens enkätstudie. Detta antogs medföra att känsligheten i urvalets geografiska och demografiska spridning var låg, då rapportens tyngd utgörs av resultatet från enkätstudien.

3.4.3 Genomförande av intervjuer och intervjuteknik

I detta kapitel återges hur rapportens intervjuer genomfördes och vilka åtgärder som vidtogs för att få ett tillförlitligt resultat avseende validitet, reliabilitet och objektivitet.

Genom att anpassa frågorna efter intervjusituationen kan en djupare kunskap ges än med standardiserade frågor (Eriksson Zetterquist & Ahrne, 2011). Enligt Eriksson Zetterquist & Ahrne (2011) är det en fördel att omformulera och upprepa vissa frågor så att den som intervjuas ges en möjlighet att tänka efter och utveckla sina svar ytterligare. Genom att utföra intervjuer med följdfrågor av utvecklande karaktär likt; ”utveckla”, ”förklara”, ”beskriv”, ges större möjligheter för intervjupersonen att påverka intervjuens innehåll (Alvehus, 2013). Intervjuerna genomfördes semi-strukturerade med hjälp av den intervjuguide som arbetats fram enligt Appendix A. Genomförda intervjuer gav kunskap och underlag till nya frågeställningar, vilket bidrog till att vissa frågor tillkom eller fördjupades i de senare intervjuerna.

Att ha en intervjuguide som stöd gör det lättare att föra ett öppet samtal med fokus på rapportens frågeställningar vilket ger en högre reliabilitet. Vidare syftade intervjuguiden till att fungera som en påminnelse i att använda öppna frågor under intervjun, för att inte leda eller påverka samtalet med intervjupersonen. Användandet av en intervjuguide antogs därmed höja trovärdigheten i intervjuernas resultat.

Intervjuerna genomfördes digitalt över internet genom datorprogrammet Zoom, som förmedlade både ljud och bild (Zoom Video Communications, 2021). Intervjusamtalet spelades in efter godkännande från intervjudeltagaren. Kvaliteten på det inspelade materialet var mycket god i samtliga fall förutom ett, på grund av varierande hörbarhet. Att kvaliteten på det inspelade materialet var mycket god medförde att det var lätt att återge samtalets innehåll med mindre risk för misstolkning i en transkribering, vilket antas ge en god trovärdighet inom den bearbetning som utfördes av det inspelade materialet.

En diskussion mellan rapportens författare genomfördes innan respektive intervju i syfte om att upprätthålla en medvetenhet om hur personliga erfarenheter inom området kan påverka intervjusituationen. Diskussionen tydliggjorde även de erfarenheter som erhållits av tidigare genomförda intervjuer. Detta antas ha medfört en objektivitet inom samtalet med intervjupersonen, där fokus låg på den intervjuades berättelse. Påverkan av intervjuarens förförståelse har därmed minimerats i samtalet.

Vid samtliga intervjuer deltog tre personer varav en var intervjupersonen. De två som intervjuade delade på två funktioner under intervjuerna, den som intervjuar och en tekniskt ansvarig. Innan intervjuerna genomfördes presenterade sig den som intervjuar och den tekniskt ansvariga för intervjupersonen. Personen informerades om intervjuens upplägg samt att intervjun kom att spelas in. Den som intervjuade förde stödanteckningar med papper och penna under samtalet för att strukturera upp följdfrågor. Den tekniskt ansvarige deltog inte i samtalet utan skötte inspelning av material, förde anteckningar och såg till att samtalet hamnade inom ramen för studien med stöd av intervjuguiden. Syftet var även att skapa en avslappnad miljö där endast den som intervjuar och den intervjuade samtalade. Detta antogs medföra att validiteten och trovärdigheten i resultatet blir högre då den intervjuade i högre utsträckning vågar uttrycka sina känslor och upplevelser. Genom att den tekniskt ansvarige genomförde anteckningar parallellt med den som intervjuar gavs även större möjligheter till relevanta följdfrågor. Via dold kommunikation mellan den som intervjuar och den tekniskt ansvarige gavs även en möjlighet att påkalla uppmärksamhet för fördjupning inom vissa frågor.

Intervjuerna genomfördes i enlighet med den etikprövning som beskrivs i kapitel 3.2. Det inspelade materialet behandlades därmed konfidentiellt. Med konfidentiellt menas att personuppgifter kan förekomma i intervjumaterialet men att det endast är rapportens författare som har tillgång till detta material. Information gavs till de som deltog att ett deltagande inom studien är helt anonymt och att deras svar inte kommer kunna härledas till person. Att resultatet inte går att härleda till person antogs medföra att individen i högre utsträckning vågar berätta om faktiska förhållanden inom räddningsvärdnet, och ger därmed en god trovärdighet till intervjuernas resultat.

3.4.4 Sammanställning av intervjuer

Inspelningen av intervjuerna mellanlagrades på en privat hårddisk för att sedan lagras på en krypterad server som tillhandahölls av Linnéuniversitetet i enlighet med projektets etikprövning, se kapitel 3.2. Inspelat material transkriberades och sammanställdes för att underlätta en analys.

Det inspelade materialet transkriberades i syfte om att viktig och relevant information i rapportens intervjuer inte skulle gå förlorad. Vidare antogs att en transkribering skulle underlätta sammanställningen av intervjuernas resultat. Transkribering som metod underlättar förståelsen, analysen och bearbetningen av datamaterialet på lång sikt men kan vara tidskrävande (Eriksson Zetterquist & Ahrne, 2011). Det transkriberade materialets detaljeringsgrad innefattade ordagrant hur frågor ställdes under intervjun och även den intervjuades svar. Viss justering gjordes av materialet för att underlätta bearbetning, genom att exempelvis korrigera språkliga brister utan att meningarnas innebörd påverkades. Hallin & Helin (2018) menar att det ofta räcker att göra en transkribering lite enklare utan upprepningar och ofullständiga meningar. Vid osäkerheter i tolkningen av det inspelade materialet på grund av exempelvis bristande ljudkvalitet eller grov dialekt, genomförde rapportens författare en gemensam diskussion och uppspelning av materialet för att minimera missförstånd i transkriberingen. Att genomföra en diskussion vid osäkerheter i tolkningen av inspelningarna antogs resultera i en högre trovärdighet avseende innehållet i det transkriberade materialet.

Vidare anonymiserades materialet vid förekomst av namn eller andra uppgifter som kan härledas till den intervjuade som person. Transkriberingen skickades sedan i sin helhet till intervjupersonen för att ge denne en möjlighet att förtydliga och godkänna materialet innan vidare bearbetning. Enligt Denscombe (2014) ökar trovärdigheten om intervjurespondenten har möjlighet att intyga att den insamlade datan är tolkad på rätt sätt. I enlighet med Ahrne & Svensson (2011) anses återkoppling till de människor som studerats vara ett sätt att öka en studies trovärdighet. Vidare anonymiserades materialet vid förekomst av namn eller andra uppgifter som kan härledas till den intervjuade som person. Transkriberingen skickades sedan i sin helhet till intervjupersonen för att ge denne en möjlighet att förtydliga och godkänna materialet innan vidare bearbetning. Det transkriberade materialet analyserades och sammanställdes löpande under arbetsprocessen.

Att löpande transkribera material från intervjuerna gav exempelvis kunskap om hur frågor bör ställas till nästkommande intervju, vilka frågor som fungerade ändamålsenligt och gav även en möjlighet att utvärdera intervjuarens opartiskhet i samtalet.

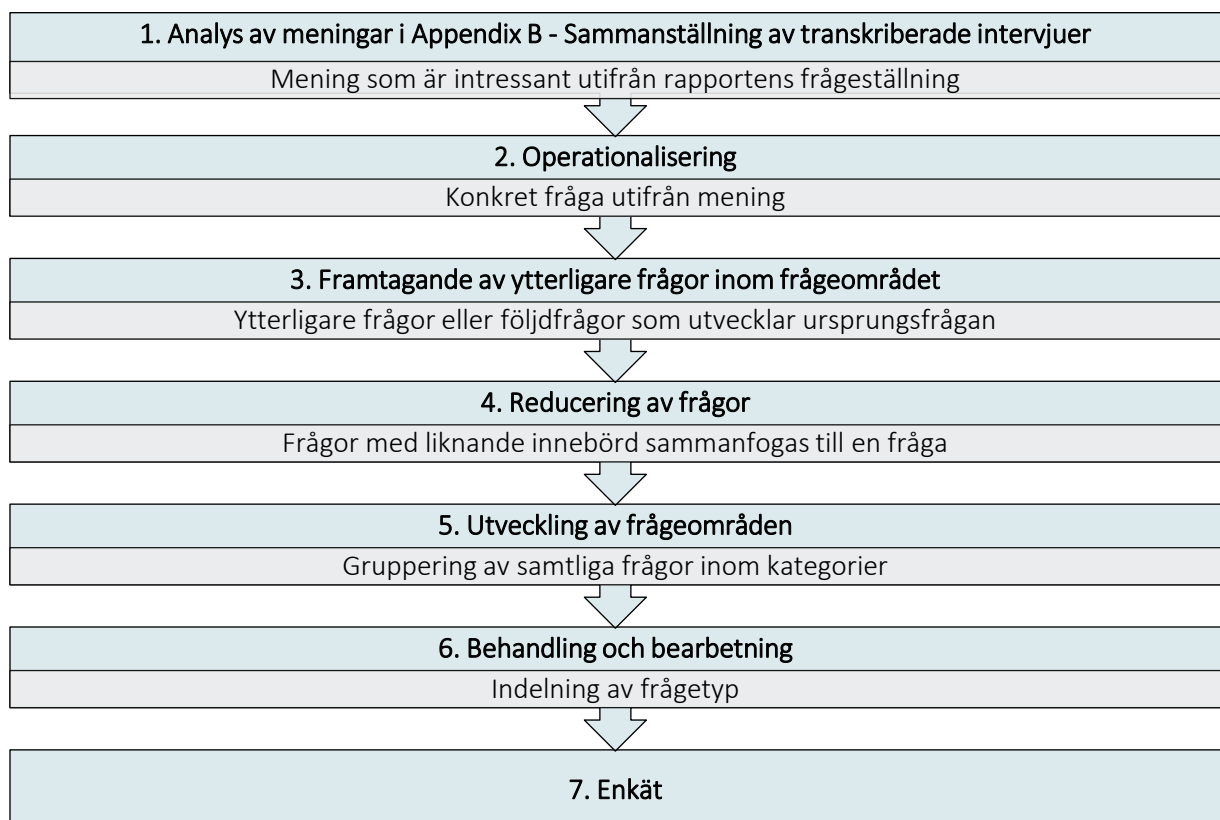
Det transkriberade materialet av samtliga intervjuer sammanställdes och återges i Appendix B. Sammanställningen listar uttryck och svar som framkom ur intervjuerna. Särskilda uttryck, citat, ordval och formuleringar återgavs i sammanställningen i syfte om att minimera risken för att missa viktiga aspekter inom ämnet. Resultatet har delats upp i olika teman utifrån vilket sammanhang svaren gavs.

3.5 Enkätstudie

En enkätstudie genomfördes då studien sträcker sig över en begränsad tid och syftar till att vara rikstäckande. En enkätstudie når ett förhållandevis stort urval i relation till tiden (Ejlertsson, 2019), och möjliggör en geografisk och demografisk spridning. Vidare presenteras frågor och svarsalternativ på samma sätt för samtliga respondenter. Detta ger ett förhållandevis lättolkat resultat som kvantitativt möjliggör analys av olika faktorer (Ejlertsson, 2019). Ejlertsson (2019) menar att känsligare frågor kan besvaras med anonymitet av respondenten. Enkätstudie som metod antogs därmed kunna ge en hög validitet och reliabilitet för rapportens resultat.

3.5.1 Framtagande av enkätinnehåll

Enkätstudiens frågor genererades utifrån en analys av materialet i Appendix B. Illustrationen nedan visar en förenklad schematisk bild över processen för framtagning av innehåll till enkäten, se Figur 4.

Figur 4. Schematisk bild över processen i framtagandet av konkreta frågor till enkäten. Varje steg är numrerat och hänvisas i texten nedan för att lättare kunna följa processen.

Nedan förklaras respektive steg i Figur 4.

1. Respektive mening i Appendix B analyserades och de meningar som inte var intressanta utifrån rapportens frågeställningar togs bort. När antalet meningar reducerats återstod formuleringar likt ”*Uttrycker att man behöver anpassa familjesituationen för att kunna åka på larm.*”
2. En enklare form av operationalisering genomfördes. Operationalisering innebär att meningen och dess innebörd bryts ner och omformuleras tills dess att meningen inte går att brytas ner ytterligare och således omvandlas, operationaliseras, till en konkret fråga (Ejlertsson, 2019). Ett resultat av en operationalisering för formuleringen i (1.) ledde exempelvis till frågan ”*Hur påverkas din familj av ditt deltagande inom räddningsvärdnet?*” Syftet med denna arbetsmetod var i enlighet med Bell & Bryman (2017) att på ett strukturerat sätt generera konkreta frågor och tydliggöra vad som kvantitativt skulle mätas i studien (Lynham, 2002).
3. De framtagna frågorna i (2.) analyserades ytterligare och kompletterades med frågor eller följdfrågor som utvecklade ursprungsfrågorna eller påståendena. Underlag för kompletterande frågor utgick ifrån litteraturoversikten i kapitel 2 och författarna till denna rapportens egna erfarenheter inom räddningstjänstorganisationer. Syftet med detta var att vidareutveckla frågan som genererades i steg (2.) genom att täcka in olika aspekter och motsatser. Exempelvis gav frågan ”*Hur påverkas din familj av ditt deltagande inom räddningsvärdnet?*” upphov till följdfråga ”*På vilket sätt påverkar din familjesituation dina möjligheter att delta inom räddningsvärdnet?*”
4. En reduktion av frågorna genomfördes där frågor med liknande innebörd slogs samman till en fråga. Flertalet frågor som genererades under processen behandlade samma sak, vilket gjorde att denna åtgärd var nödvändig för att motverka upprepning.
5. För att erhålla en struktur över frågorna organiserades frågorna inom olika kategorier. På så vis utvecklades frågeområden med samlade frågor som berörde samma område eller ämne. Frågeområdena växte fram naturligt under sorteringsarbetet av frågorna. Exempel på ett frågeområde är ”*Familjesituation*”, där samtliga frågor berör påverkan av deltagandet inom räddningsvärdnet för relationen till respondentens familj och vänner. Frågeområdenas kategorisering och beskrivning redovisas ingående i Tabell 1.

6. Som en avslutande del i processen behandlades och bearbetades frågorna till att delas in i olika frågetyper. Frågetypernas utformning beskrivs ytterligare under kapitel 3.5.2. Med frågetyp menas enkätfrågor ställda som exempelvis påståenden, ”ja” och ”nej” - frågor eller fritextsvar.
7. Frågeområdena angivna i Tabell 1 återspeglar enkätens slutliga utformning genom att varje frågeområde utgör ett separat avsnitt och således en egen sida i enkäten med olika rubriker. Denna indelning ansågs göra enkätens layout mer överskådlig och logisk.

Enkäten bestod av totalt 163 frågor fördelade på 12 avsnitt. Enkätens frågor och resultat återges i Appendix D.

Tabell 1. Fastställda frågeområden inom enkäten och vilken typ av frågor som kom att ingå inom respektive frågeområde.

Frågeområde	Beskrivning
Inklusion- och exklusionskriterer	Frågor som undersökte respondentens förhållande till rapportens inklusions- och exklusionskriterier. Om svar gavs på sådant sätt där respondenten inte ingick i studiens inklusions- och exklusionskriterer stängdes enkäten ned.
Bakgrundsinformation	Frågor som berörde allmän information gällande respondenten samt övergripande frågor om det aktuella räddningsvärdet som personen är verksam inom.
Rekrytering	Frågor som berörde rekrytering med fokus på bidragande faktorer som gjorde att respondenten valde att söka sig till räddningsvärdet.
Utrustning	Frågor som berörde räddningsvärdets utrustning samt beskrev dess skick och användarergonomi. Vidare berörde även detta frågeområde vem som finansierat utrustning inom räddningsvärdet samt hur materialvård bedrivs.
Övning	Frågor som berörde övningsverksamheten inom organisationen och räddningsvärdet. Fokus låg på den upplevda kvaliteten samt omfattningen i antalet timmar.

Familjesituation	Frågor som berörde relationer inom respondentens familj och vänner inom dess närhet. Människor i ens närhet syftade till någon inom familjen, släkten eller de närmaste vännerna som på något sätt kan ha påverkats av respondentens deltagande inom räddningsvärdnet.
Andra åtaganden	Frågor som berör åtaganden till andra aktörer, som exempelvis respondentens huvudarbetsgivare eller föreningar. Fokus är att undersöka konflikter som kan uppstå mellan deltagandet i räddningsvärdnet med andra åtaganden.
Gemenskap	Frågor som berör gemenskapen inom räddningsvärdnets arbetsgrupp utifrån relationer, tillit och individens känsla av att vara inkluderad.
Engagemang	Frågor som undersöker respondentens engagemang inom räddningsvärdnet. Fokus är att beskriva respondentens drivkrafter och om förväntningarna på räddningsvärdnet uppfyllts.
Arbetsmiljö	Frågor som undersöker arbetsmiljön och vilka faktorer som påverkar arbetsklimatet inom räddningsvärdnet. Vidare undersöker detta frågeområde den fysiska arbetsmiljön, som exempelvis tillgång och möjlighet till att tillgodose sanitära behov.
Organisation	Frågor som undersöker struktur och den kultur som finns inom respondentens organisation. Vidare undersöker detta frågeområde respondentens uppfattning om ledningen, hur kommunikationen med ledningen upplevs samt räddningsvärdnets status inom organisationen.
Samhället	Frågor som undersöker den upplevda relationen mellan räddningsvärdnet och samhället. Med samhället menas de invånare som primärt bistås av räddningsvärdnet i händelse av en olycka.

3.5.2 Enkätens utformning

Enkäten utformades i det webbaserade programmet Sunet Survey. Programmet valdes då det används vid Lunds universitet för webbaserade enkäter inom kvalitetsarbeten och forskning samt att det enkelt går att skapa frågeformulär med en tilltalande grafisk design (Lunds universitet, 2021).

Det inledande avsnittet i enkäten utformades i syfte om att säkerställa respondentens validitet inom studien genom rapportens inklusions- och exklusionskriterier. Frågornas karaktär undersökte respondentens förhållande till rapportens inklusions- och exklusionskriterier, varpå fel svarsalternativ i någon av de två frågorna avslutade enkäten med hänvisning till dessa kriterier. För att respondenten skulle kunna fullfölja enkätundersökningen behövde denne markera svars kombination 3C, 3D eller 3CD. De två frågorna återges i Tabell 2. Denna åtgärd ansågs nödvändig att vidta då enkäten distribuerades via mail vilket medförde att kontroll i vem respondenten är saknades. Utöver detta skickades information om inklusions- och exklusionskriterier ut i samband med enkätens distribution nämnt i Appendix C.

Tabell 2, Initiala frågor i enkäten för att säkerställa att respondenterna uppfyller rapportens inklusions- och exklusionskriterier.

Fråga i enkät	Svarsalternativ
Vad är din roll i förhållande till räddningstjänsten eller räddningsvärn idag?	1. Anställd heltidsbrandman inom räddningstjänsten
	2. Anställd deltidbrandman inom räddningstjänsten
	3. Endast ansluten till ett räddningsvärn
Mitt räddningsvärn är placerat eller utgår på larm ifrån;	A. Lokaler som delas med en heltidsorganisation inom räddningstjänsten
	B. Lokaler som delas med en deltidorganisation inom räddningstjänsten
	C. Egna lokaler som inte delas med en heltid -eller deltidorganisation inom räddningstjänsten
	D. Ingen fast utgångspunkt eller utgår från hemmet

Generellt formulerades frågor och svarsalternativ i enkäten på ett så kort och koncist sätt som möjligt i syfte om att öka tydligheten. Språket i enkäten gjordes enkelt där abstrakta ord eller termer definierades eller utvecklades för respondenten i syfte att minska risken för feltolkning. Där feltolkningar uppstod behandlades detta som bortfall, vilket beskrivs vidare i kapitel 3.5.5. I enlighet med Viscovi & Hagevi (2016) uppnås tillfredställande validitet och reliabilitet om frågorna är noggrant utformade, vilket då ökar chanserna att motivera fler människor att besvara enkäten.

Enkätens innehåll utgjordes i huvudsak av påståenden i stället för frågor, där respondenten tvingades gradera sitt svar i en fyrgradig skala mellan *Instämmer helt* och *Tar helt avstånd*. Svarsalternativen är därmed utformade enligt en Likertskala. Likertskalan används för att mäta olika attityder hos respondenten och frågor av Likert-typ utgör ett typfall där det är tillåtet att frågekonstruktionen är värderande (Ejlertsson, 2019). En fyrgradig skala antogs ge ett bättre resultat då respondenten tvingades ta ställning mot något av ytteralternativen i påståendet och på så vis reflektera kring sitt ställningstagande. De två mellanliggande svarsalternativen beskrevs ej för att låta respondenten självt kunna gradera påståendet mellan *instämmer helt* och *tar helt avstånd*. Ett införande av ett mittalternativ i påståendenas ställningstagande antogs medföra att respondenterna i vissa frågor slentrianmässigt skulle välja mittenalternativet utan att reflektera över påståendet, och uteslöts därför. Att utforma frågor med påståenden gör att man kan komma förbi låsningar och psykologiska spärrar inom känsliga frågeområden (Ejlertsson, 2019). Denscombe (2010) betonar dock att det enbart är den upplevda skalan som kan utläsas för varje påstående.

Vissa frågor i enkäten var utformade med på förhand fastlagda svarsalternativ. Svarsalternativen genererades ur resultatet från litteraturöversikten, intervjuerna samt egna erfarenheter. De på förhand fastlagda svarsalternativen återfinns främst i frågor av undersökande eller teknisk karaktär som exempelvis vilka typer av larm räddningsvärnets åker på eller vilka fordon de har tillgång till. På dessa frågor har respondenten även kunnat lägga en kommentar genom att kryssa i **"annat"** eller **"övrigt"** som alternativ. En fråga undersöker dock vilka personliga egenskaper som respondenten anser är de viktigaste för att verka inom räddningsvärnets. Svarsalternativen till denna fråga är hämtat ur litteratur som Räddningsverket (1997) publicerat i syfte om att undersöka varför inte fler kvinnor verkar inom räddningstjänsten. Litteraturen problematiserar föreställningen om typiskt kvinnliga och manliga egenskaper (Räddningsverket, 1997). Dessa egenskaper valdes därmed ut för att de tycktes intressanta utifrån flera olika perspektiv och återges i Appendix D.

Respondenten hade under vissa påståenden möjlighet att utveckla sitt svar i en fritextruta. Textkommentarer från respondenter kan användas för att försäkra sig om att påståendet har tolkats rätt och fördjupar respondentens svar (Wenemark, 2017). Resterande frågor i enkäten formulerades så neutralt som möjligt för att inte påverka respondentens svar. Frågorna av exempelvis positiv karaktär, kan ge en under- eller överrapportering av ett fenomen, där frågor om förändring som kan medföra positiva konsekvenser får en regelmässigt hög andel positiva svar (Ejlertsson, 2019).

Förekomsten av vissa följdfrågor i enkäten baserades på respondentens svar i föregående fråga. Detta gjordes i frågor där vissa svarsalternativ bedömdes intressant för fördjupning. Om respondenten valde ett svarsalternativ som var intressant för studien synliggjordes en kopplad följdfråga. Detta gjordes exempelvis i vissa Ja/Nej-frågor men även i frågor av Likert-typ och flervalfrågor. Syftet var att bespara respondenterna fördjupande frågeställningar i frågor där exempelvis respondenten inte uppgett att de upplever ett problem eller liknande. Frågor och följdfrågor återges i Appendix D.

Frågorna i enkäten utformades på sådant sätt att respondenterna kunde svara anonymt. I de fall där anonymitet inte kunde garanteras i resultatet på grund av respondentens svar, anonymiserades materialet av rapportens författare. En försäkran om anonymitet och konfidentiellitet ökar svarens giltighet (Denscombe, 2014).

3.5.3 Pilotstudie

Innan enkäten publicerades genomfördes en pilotstudie där en referensgrupp fick testa enkäten i syfte att undersöka enkätens frågedesign, stavfel, syftningsfel, kvaliteten på svarsalternativen samt digitala funktioner. Att låta en referensgrupp testa enkäten visar om de svarande tolkat frågor och svar på samma sätt som frågekonstruktören (Ejlertsson, 2019). Synpunkter från referensgruppen möjliggjordes genom att en återkopplingsfråga med fritextsvar infördes på vardera avsnitt i enkäten. Därmed kunde referensgruppen ge återkoppling löpande medan de testade enkäten. Återkopplingen samlades sedan in genom enkätprogrammet för vidare bearbetning. Detta utgjorde endast grund för mindre justeringar och ändringar i enkätens utformning. Referensgruppen bestod av personer med liknande bakgrund och utbildning som rapportens författare och bedömdes vara insatta i enkätstudie som metod. En av personerna

hade koppling till en räddningstjänstorganisation. Antalet personer i referensgruppen uppgick till fem.

3.5.4 Distribuering

Distribueringen av enkäten syftade till att nå ut till samtliga personer som är verksamma inom ett räddningsvärn i Sverige och innefattas av kriterierna i kapitel 3.3. I denna studie gjordes därmed ett totalurval, där samtliga individer i en population deltar i urvalet (Berntson et al., 2016). Enkätundersökningen var publicerad under perioden 2021-10-12 till 2021-11-15.

Innan enkäten publicerades skickades ett mail ut till samtliga räddningstjänstorganisationer i Sverige, och även via knutna kontakter inom olika branschorganisationer. Utskicket informerade om forskningsprojektet *”Hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd”* och information om studiens inklusions- och exklusionskriterier. Detta gjordes i syfte om att förbereda organisationerna och ge dessa möjlighet att etablera kontaktvägar till sina räddningsvärn. Utskicket gav även en möjlighet för organisationerna att inför kommande enkätutskick återkoppla om de hade räddningsvärn eller inte. Bifogat i Appendix C, återges informationen som sändes i det förberedande mailet. Ett informativt följebrev för en enkätundersökning ökar svarsfrekvensen (Ejlertsson, 2019).

Publiceringen av enkäten annonserades även på sociala medier i tre olika nätverk för räddningstjänstpersonal, med ett personaltal som varierade mellan 4600–7800, samt det egna kontaktnätet, se Appendix C. Annonseringen informerade om enkätundersökningen och vilka personer som innefattades av studiens inklusions- och exklusionskriterier. I nämnd annonsering hänvisades personer att kontakta rapportens författare för tillgång till enkäten.

Påminnelser om att besvara enkätundersökningen skickades ut vid två tillfällen via mail och på sociala medier, vilket antogs höja svarsfrekvensen. Två påminnelser brukar betraktas som optimalt inom en enkätstudie (Ejlertsson, 2019). Datum då påminnelserna skickades ut var 2021-10-26 respektive 2021-11-06. Informationen i påminnelserna presenteras i Appendix C.

3.5.5 Bortfallsanalys

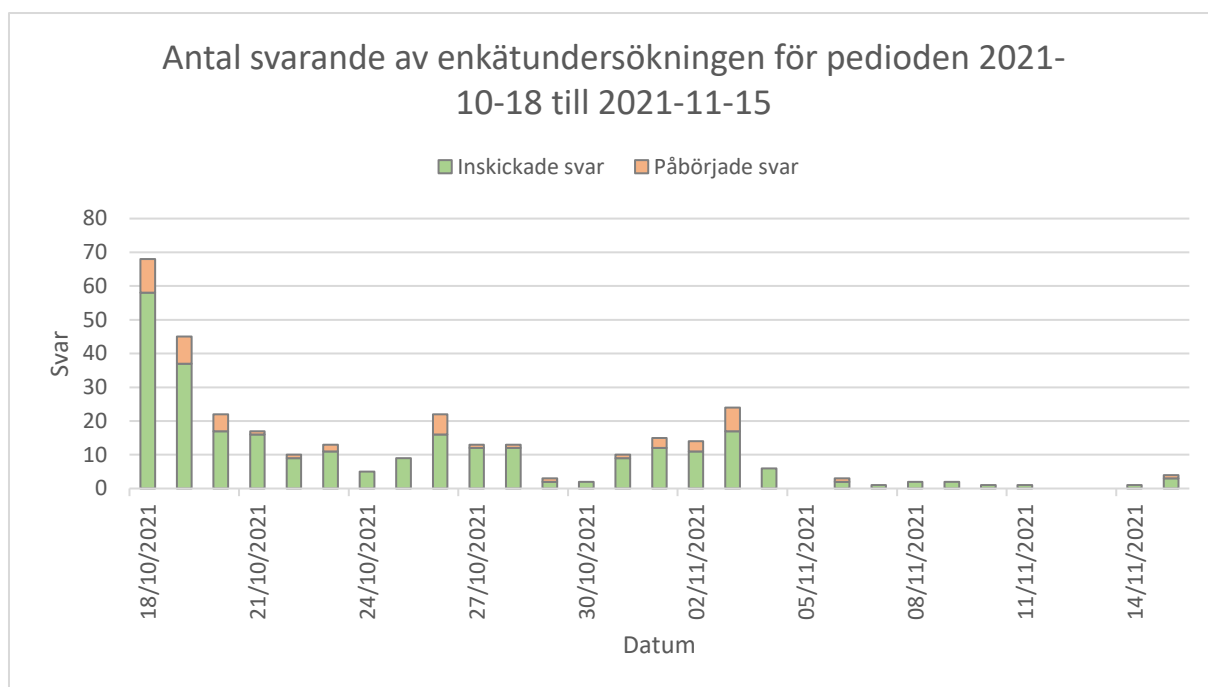
I studiens enkätundersökning förutsätts ett visst svarsbortfall och ett internt partiellt bortfall. Svartsbortfall, ibland benämnt externt bortfall, utgörs av de personer i urvalet som av någon anledning inte har möjlighet eller aktivt vill delta i enkätundersökningen (Ejlertsson, 2019). En bortfallsanalys är inte möjlig att genomföra ändamålsenligt avseende studiens totalurval, då målpopulationen är okänd. Bortfall på enstaka frågor bland dom som för övrigt har besvarat enkätundersökningen benämns som internt bortfall (Ejlertsson, 2019).

3.5.5.1 *Externt bortfall*

En trolig orsak för svarsbortfall i studiens enkätundersökning kan utgöras av att enkäten inte når fram till den avsedda respondenten. Anledningen kan vara att den som mottar och behandlar mailutskicket inte skickar detta vidare till avsedda respondenter inom organisationen. En ytterligare orsak kan vara att mailet fastnar i en brandvägg eller spamfilter (Trost & Hultåker, 2016). Figur 5 visar på att påminnelserna hade en effekt där en momentan ökning av svarsfrekvensen skedde i samband med utskick.

3.5.5.2 *Internt bortfall*

För det interna bortfallet visar statistik att en del personer påbörjade enkätundersökningen men av någon anledning inte färdigställde den. Ett antagande är att enkätens omfattning med många frågor kan ha bidragit. Antalet svarande som påbörjade enkäten och antalet svarande som skickade in, alltså färdigställde enkäten presenteras i Figur 5. Statistiken i datamaterialet visar inte hur många av de som påbörjade enkäten, som valde att färdigställa enkäten vid ett senare tillfälle. För att registreras som påbörjad i statistiken behövde respondenten trycka på "Nästa sida". Detta medför att statistiken över påbörjade svar återspeglar de respondenter som tagit sig förbi första sidan som undersökte respondentens förhållande till inklusions- och exklusionskriterierna.

Figur 5. Antalet svarande i enkätundersökningen under perioden 2021-10-18 till 2021-11-15.

Vidare innebär ett internt partiellt bortfall att enstaka frågor i enkäten lämnas obesvarade bland de som för övrigt har besvarat hela enkäten. För att motverka ett internt partiellt bortfall användes digitala funktioner som gjorde att nästan samtliga frågor i enkäten var obligatoriska för respondenten att svara på. Det finns dock en överhängande risk med tvingande frågor i en enkät då respondenterna kan bli irriterade och på så vis påverka datakvaliteten till det sämre (Marliese Neufang et al., 2015). Samtidigt blir respondenten påmind om frågor som inte fyllts i, eller är felaktigt ifyllda (Wenemark, 2017).

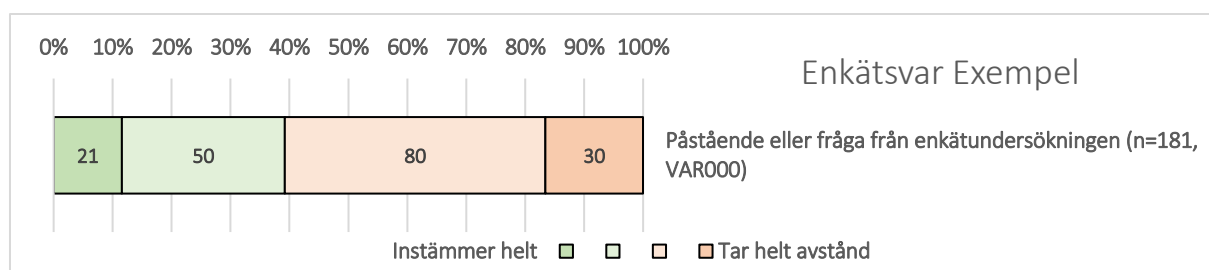
Vissa av respondenternas svar i enkäten kunde vara motsägelsefulla. Exempelvis fråga VAR013 i Appendix D, där valet *Inget av ovanstående* är inkonsekvent mot övriga svarsalternativ. Det säkraste sättet att hantera denna typ av ologiska svar är som bortfall (Wenemark, 2017). Samma resonemang tillämpades på textsvar som inte kunde tolkas.

3.5.6 Bearbetning och redovisning av data

Enkätundersökningen genomfördes i det webbaserade programmet Sunet Survey där resultatet antingen kan exporteras som rådata, eller genom en konstruerad rapport där användaren själv definierar hur resultatet presenteras. Den skapade rapporten kan byggas med diagram, tabeller eller med kombinationer av hybridelement där förklarande text kan läggas till (Lunds universitet, 2021).

Resultatet från enkätundersökningen analyserades initialt via en konstruerad rapport för att få en översiktlig bild av de erhållna svaren. Den insamlade datan exporterades och analyserades sedan vidare i datorprogrammet Excel. Med hjälp av lämpliga datorprogram går det att ta fram tabeller, göra diagram och också generera statistiska analyser på datamaterialet (Ejlertsson, 2019). Samtliga frågor med tillhörande svar strukturerades upp för att lättöverskådligt kunna analyseras, vilket redovisas i Appendix D. På så vis görs data möjlig att möta kraven på transparens, genom att öppet redovisa data som ligger till grund för slutsatserna (Viscovi & Hagevi, 2016).

Resultatet av data ska väsentligt förmedla vad enkätundersökningen kommit fram till (Viscovi & Hagevi, 2016). Resultat från påståenden eller frågor i enkätundersökningen presenteras i text med hänvisning till ett figurdigram, se Figur 6 som exempel.

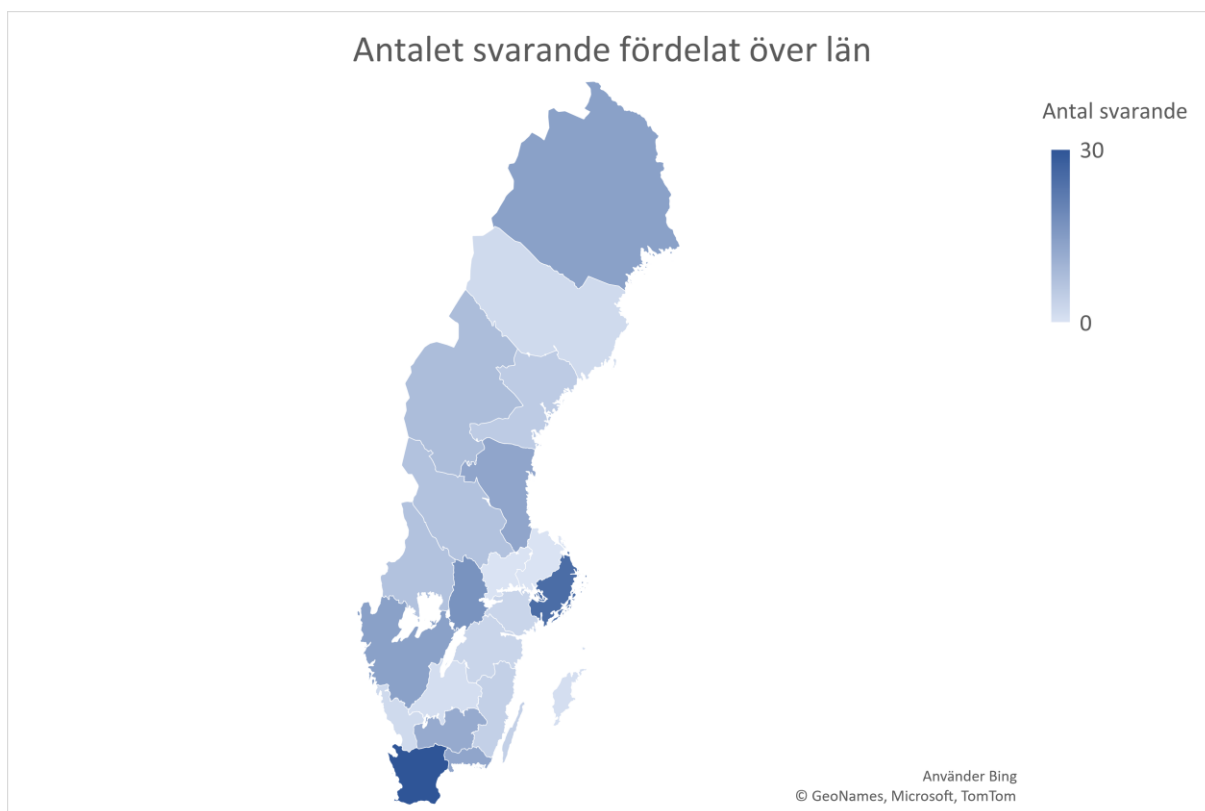
Figur 6. Ett exempel på redovisningen av resultatet av inkomna svar från enkätundersökningen.

Figuren ger exempel på hur resultatet presenteras med de svarsalternativ som beskrevs i kapitel 3.5.2. ”Instämmer helt” motsvaras av grönt längst till vänster i figuren medan ”tar helt avstånd” motsvaras av rött längst till höger. Antalet svarande inom varje skalsteg återges i varje färgkolumn. Totalt antal svarande, benämmt n , anges i rubriktexten eller i direkt anslutning till respektive påstående i figuren. Andelen svarande inom respektive skalsteg återges i en kumulativ skala från 0–100% i figurens ovkant. Figuren hänvisar till gällande fråga i enkätundersökningens resultat. För lättare spårbarhet är varje enkätfråga tilldelad en benämning i resultatet, se Appendix D. Benämningen presenteras med texten ”VAR” följt av en numrering.

3.5.7 Enkätundersökningens respondenter

I detta kapitel återges enkätundersökningens data över respondenternas fördelning. I kapitlet beskrivs den geografiska spridningen samt spridning gällande kön, ålder samt tjänstgöringstid. Enkäten tog i genomsnitt 30 minuter för respondenten att genomföra.

Totalt svarade 181 personer där 8,3% (15 stycken) var kvinnor, resterande 91,7% (166 stycken) var män, se Appendix D. Den geografiska fördelningen över samtliga svarande presenteras i kartan nedanför, Figur 7, med tillhörande tabulerat resultat över antalet svarande i Tabell 3.

Figur 7. Fördelning över geografisk spridning för antalet svarande i enkätundersökningen.

Tabell 3. Tabulerat resultat över geografisk spridning med antalet svarande inom respektive län i enkätundersökningen.

Län	Antal svarande [n=181]	Län	Antal svarande [n=181]
Blekinge	13 (7,2%)	Stockholm	25 (13,8%)
Dalarna	7 (3,9%)	Södermanland	3 (1,7%)
Gotland	1 (0,6%)	Uppsala	0
Gävleborg	13 (7,2%)	Värmland	7 (3,9%)
Halland	2 (1,1%)	Västerbotten	2 (1,1%)
Jämtland	8 (4,4%)	Västernorrland	5 (2,8%)
Jönköping	1 (0,6%)	Västmanland	0
Kalmar	4 (2,2%)	Västra Götaland	14 (7,7%)
Kronoberg	12 (6,6%)	Örebro	17 (9,4%)
Norrbottn	14 (7,7%)	Östergötland	3 (1,7%)
Skåne	30 (16,6%)		

Målpopulationens antal antas vara mindre än de 2 400 personer tidigare nämnt i kapitel 1. Att målpopulationen är mindre antogs då rapportens inklusions- och exklusionskriterier utesluter vissa räddningsvårn, samt att antalet aktiva inom räddningsvårn för år 2021 antogs vara mindre än de 2400 personer som var aktiva för år 2011. Då data saknas över antalet aktiva inom räddningsvårn i Sverige år 2021 kan inte andelen svarande av målpopulationen fastställas. Resultatets representativitet kan därmed ej fastställas.

I enkätundersökningen utgav 8,3% av respondenterna sig för att vara kvinna. Jämfört med nationell statistik över andelen kvinnor inom räddningstjänsten är andelen kvinnor i denna studie ungefär samma. År 2019 var 5,7% av heltidsanställda brandmän och 7,7% av deltidsanställda brandmän i Sverige kvinnor (MSB c, 2021). Dock är antalet aktiva och verksamma kvinnor inom Sveriges räddningsvårn okänt.

Medelåldern för samtliga respondenter i enkätundersökningen var 47,9 år med en medianålder på 49 år. För kvinnor var medelålder 45,5 år med en medianålder på 45 år medan för männen var medelåldern 48,2 år med en medianålder på 49 år, enligt Appendix D.

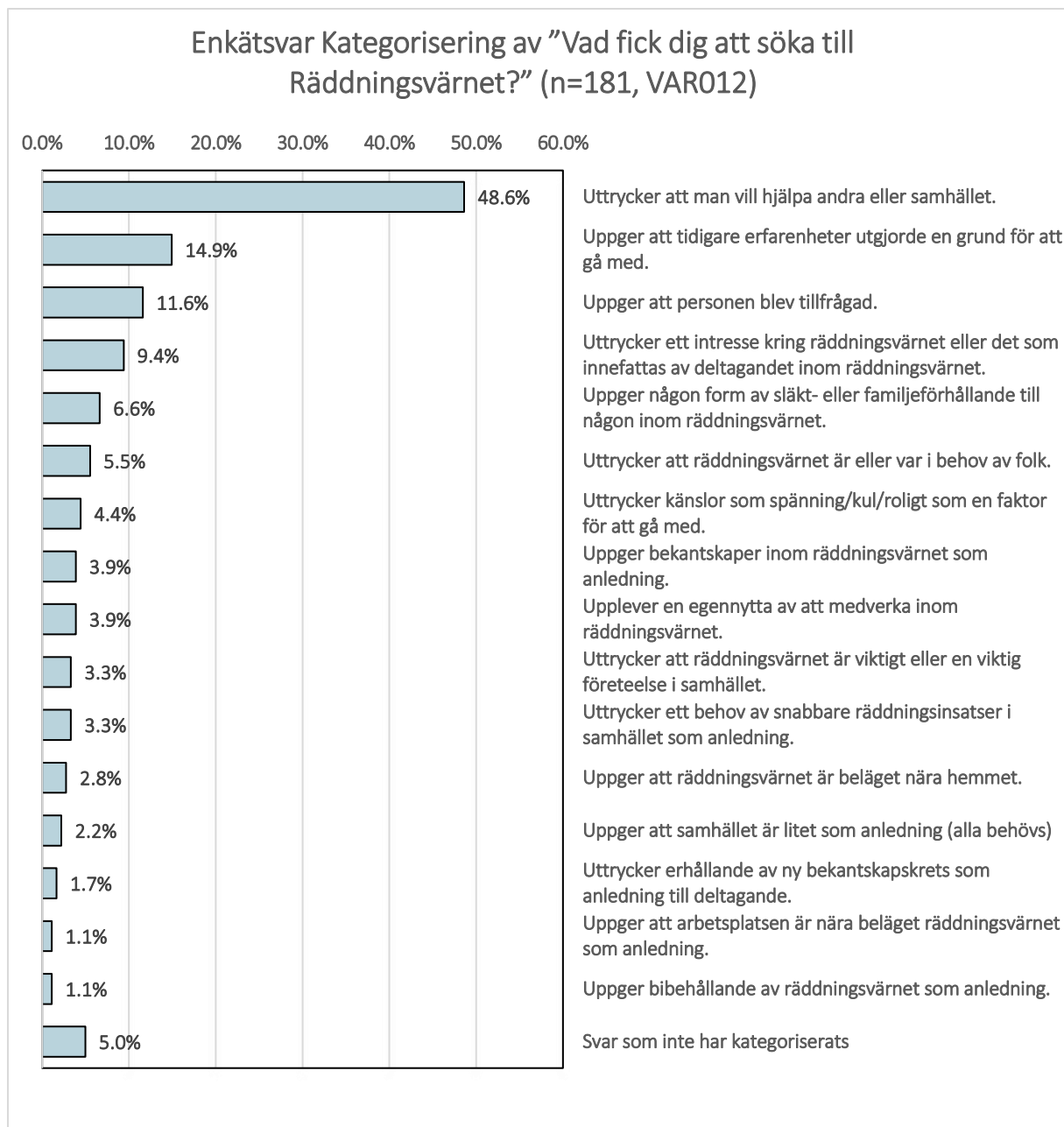
De svarande fick ange vilket år de gick med i räddningsvärdet inom ett femårsintervall, se Appendix D. Resultatet visar att 28,7% av respondenterna anslöt sig till räddningsvärdet mellan år 2015–2019. De svarande som angav att de anslöt sig till räddningsvärdet mellan år 2015–2019, kan därmed ha varit verksamma inom räddningsvärdet i som mest sju år. Av samtliga respondenter var det 5,6% som gick med i räddningsvärdet under eller efter år 2020. Sammanlagt har 34,3% av de svarande valt att ansluta sig till ett räddningsvärdet inom en period om maximalt sju år. Rapporten kommer inte specifikt undersöka upplevda skillnader i arbetssituationen mellan erfarna och nya, men skillnaden kommer implicit återspeglas i rapportens resultat.

4 Påverkande faktorer kring rekrytering

I detta kapitel presenteras och diskuteras intervju- och enkätresultatet avseende påverkande faktorer kring rekrytering inom räddningsvärn.

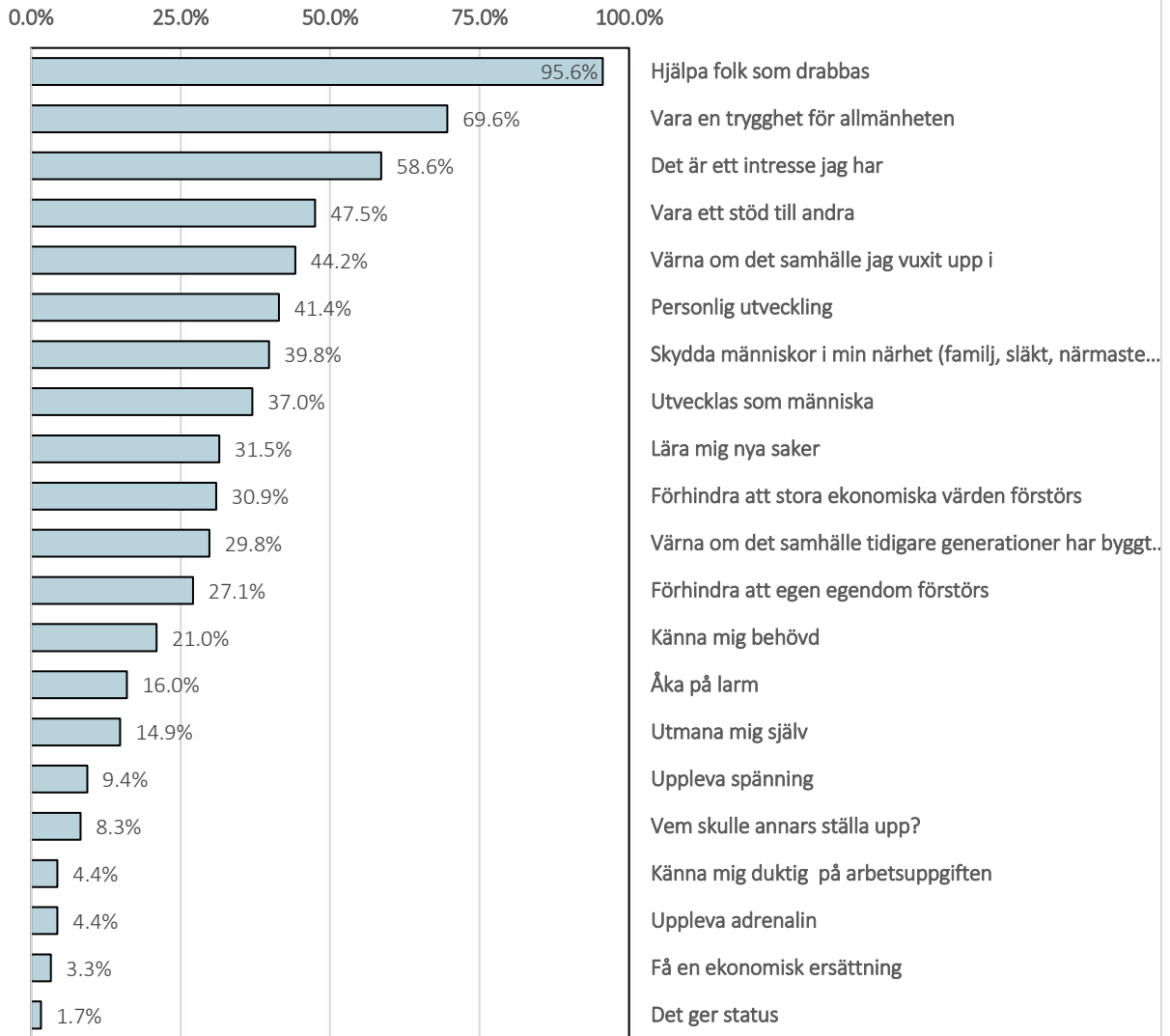
4.1 Varför personer söker sig till räddningsvärn

Detta kapitel undersöker varför personer söker eller är villiga att söka sig till ett räddningsvärn. Nedan återges resultatet från enkätundersökningen i frågan **”Vad fick dig att söka till räddningsvärn?”** (VAR012), se Figur 8 och påståendet **”Jag är främst med i räddningsvärn för att;”** (VAR097), se Figur 9.

Figur 8. Kategorisering av respondenternas textsvar på frågan "Vad fick dig att söka till räddningsvärnnet?". I tabellen återges andelen svarande inom vardera kategorin.

Enkät svar Flervalsspåstående "Jag är främst med i räddningsvärdet för att;" (n=181, VAR097)

Figur 9. En figur som visar resultatet av påståendet "Jag är främst med i räddningsvärdet för att;" där den respondenten var tvungen att välja minst tre av alternativen ovan.

Viljan att hjälpa till

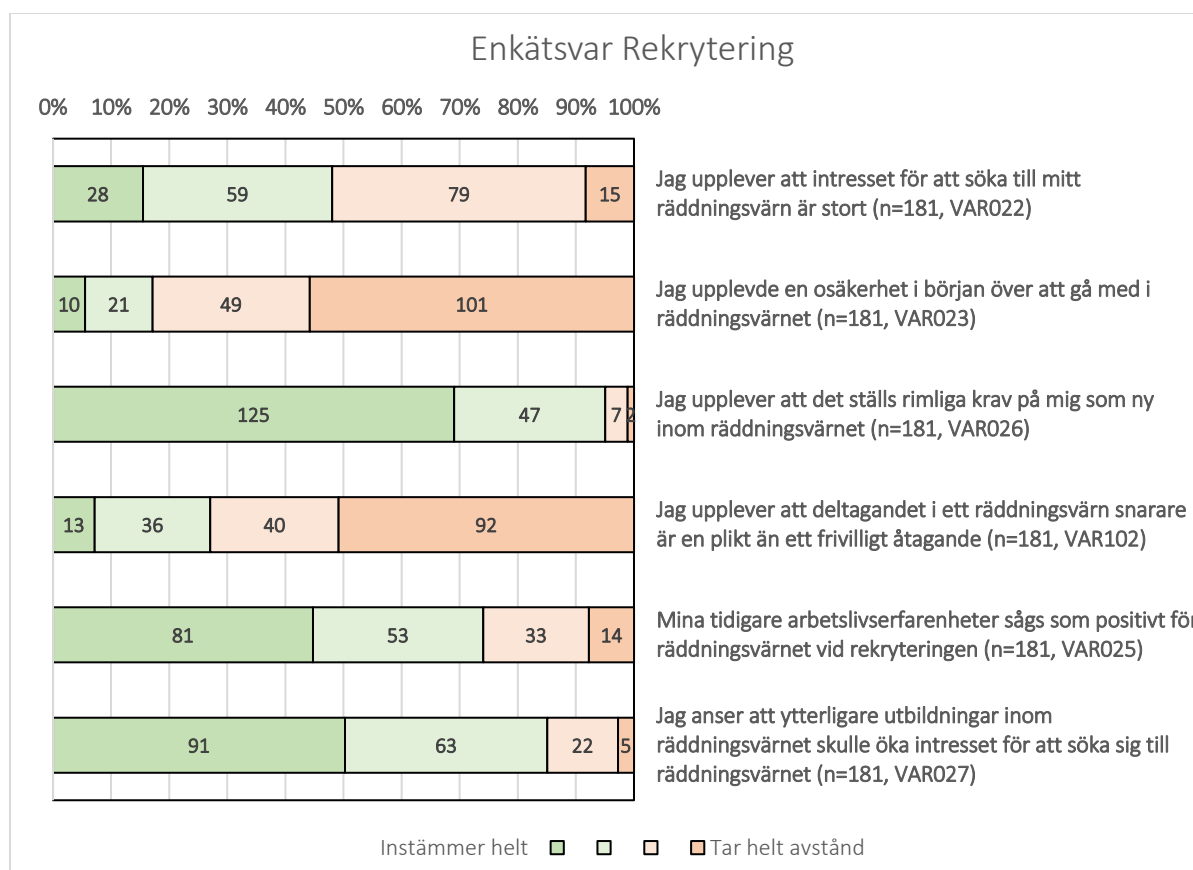
Resultatet i frågan **”Vad fick dig att söka till Räddningsvärdnet?”** (VAR012) grupperades in i olika kategorier av svar med liknande innebörd. Hur kategoriseringen genomförts återges i resultatet för enkäten, se Appendix D. I frågan fick respondenterna ange sitt svar i fritext. I resultatet utmärker sig antalet svar som kategoriserats under **”Uttrycker att man vill hjälpa andra eller samhället”** (VAR012), där kategorin representerar 48,6% av de svarande, se Figur 8.

I resultatet av påståendet **”Jag är främst med i räddningsvärdnet för att;”** valde 95,6% av respondenterna svarsalternativet **”Hjälpa folk som drabbas”** (VAR097), se Figur 9. I påståendet var respondenterna tvungna att välja minst tre svarsalternativ.

Det är tydligt att respondenterna vill hjälpa andra människor och samhället genom sitt deltagande inom räddningsvärdnet. Rapportens intervjuer visade också att det är viljan att hjälpa andra eller samhället som motiverat folk att söka till räddningsvärdnet, se Appendix B. I internationell litteratur beskrivs **”Viljan att hjälpa andra eller samhället”** som altruism, se kapitel 2.1. Rapporten har inte undersökt om respondenten har en vilja att hjälpa till utanför räddningsvärdnsorganisationen, vilket medför att det är svårt att uttala sig om ifall verksamma inom räddningsvärdnet är extra hjälpsamma generellt.

En känsla av plikt

En av intervjupersonerna nämnde att ”i en liten by är deltagandet snarare en plikt än ett val man gör”, vilket återges under Appendix B. Vidare uttryckte en av intervjupersonerna; ”kände att det inte fanns några alternativ, då måste man ställa upp”. Vidare påtalade en av de intervjuade; ”det är inte så många i rätt ålder eller som kan hjälpa till i byn”. Resultatet av påståendet ”**Jag upplever att deltagandet i ett räddningsvårn snarare är en plikt än ett frivilligt åtagande**” visar att 27% av respondenterna upplever deltagandet inom räddningsvårnet som en plikt (VAR102), se Figur 10. Att en känsla av plikt infinner sig hos vissa respondenter kan tolkas i resultatet av påståendet ”**Jag är främst med i räddningsvårnet för att;**” där 8,3% av respondenterna valt svarsalternativet ”*Vem skulle annars ställa upp?*”(VAR097), se Figur 9.

Figur 10. En figur som visar resultatet av flertalet påståenden som berör rekrytering och faktorer som bidrar till att folk söker sig till respondentens räddningsvårn.

Hur plikt-känsla definieras av respondenterna är troligtvis individuellt. Det kan tänkas att vissa respondenter tolkar en stark vilja att hjälpa till som plikt. Andra respondenter kanske upplever plikt som ett krav att hjälpa till. Rapporten undersöker inte heller om respondentens plikt-känsla bottenar i ett dåligt samvete eller känsla av skuld.

Tidigare erfarenheter som faktor inom rekrytering

I resultatet på frågan ”**Vad fick dig att söka till Räddningsvärnnet?**” kategoriserades 14,9% av respondenternas svar in i ”*Uppger att tidigare erfarenheter utgjorde en grund för att gå med.*”(VAR012), se Figur 8. Svar som uttrycker någon form av tidigare erfarenhet har kategoriserats, där vissa uttryckt erfarenheter inom räddningstjänst eller sjukvård. (VAR012).

Att respondenten anger en tidigare erfarenhet som orsak till att ha sökt räddningsvärnnet kan bero på många faktorer. En tidigare erfarenhet av liknande verksamheter kan tänkas öka förståelsen för vad ett deltagande innebär, vilket kan medföra en lägre osäkerhet över att gå med i räddningsvärnnet. En person som har erfarenhet upplever möjligtvis en lägre osäkerhet att gå med i räddningsvärnnet. En upplevd osäkerhet kan tänkas medföra att personer väljer att avstå att gå med i ett räddningsvärn. I påståendet ”**Jag upplevde en osäkerhet i början över att gå med i räddningsvärnnet.**” instämmer 17% av respondenterna i påståendet (VAR023), se Figur 10. I följdfrågan ”**Vilka osäkerheter upplevde du?**” uppgav flertalet respondenterna en osäkerhet på grund av bristande erfarenhet och kunskaper inom räddningsvärnnet, vilket rimligtvis en tidigare erfarenhet inom området kan motverka (VAR024). En respondent skrev ”*Jag var väl orolig att det skulle ta för mycket av min annars lediga tid*”, och en annan skrev ”*Att jag som kvinna med min fysik inte skulle kunna bidra tillräckligt.*” (VAR024), se Appendix D.

Intresset för räddningsvärnets som faktor

I frågan ”**Vad fick dig att söka till Räddningsvärnets?**” gav 9,4% av respondenterna svar som kategoriserades i ”*Uttrycker ett Intresse kring räddningsvärnets eller det som innefattas av deltagandet inom räddningsvärnets.*”(VAR012), se Figur 8. Intresset återgavs även i påståendet ”**Jag är främst med i räddningsvärnets för att**” där 58,6% av respondenterna valde alternativet ”*Det är ett intresse jag har*”(VAR097), se Figur 9. Intervjuerna återgav att det är svårt att rekrytera folk med rätt förutsättningar och betonar att intresset kring räddningsvärnets anses viktigt vid en rekrytering, se Appendix B.

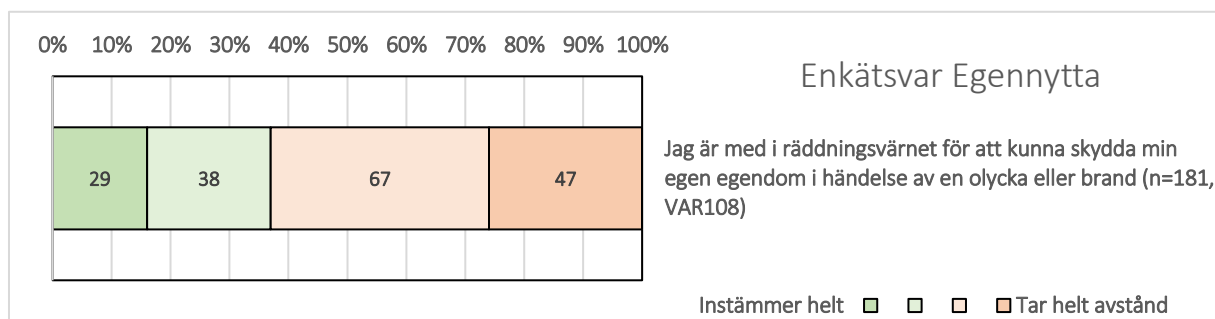
Vad som innefattas i själva ordet intresse är oklart och troligtvis högst individuellt. Enkätresultatet visar att personer som bedömts uppvisa ett bristande intresse nekats deltagande vid rekrytering till räddningsvärnets (VAR030). En av intervjuerna uttryckte ”*inställningen är viktig, att om det kommer ett larm ska man ha en vilja att prioritera det i första hand.*”, se Appendix B. En person med högt intresse skulle därmed kunna vara en person som väljer att spendera, eller har möjlighet att spendera mycket tid inom räddningsvärnets, och i övrigt anpassar sitt liv för ett deltagande inom räddningsvärnets.

Höja räddningsvärnets status genom utbildningar

Under intervjuerna påtalades det att utbildningar inom räddningsvärnets skulle höja räddningsvärnets status, se Appendix B. En statushöjning skulle kunna generera fler antal sökande för de räddningsvärn som har svårt att rekrytera. En av intervjuerna berättade att deras räddningsvärn har en så omfattande introduktionsutbildning att detta kan få personer att avstå en ansökan, se Appendix B. I påståendet ”**Jag anser att ytterligare utbildningar inom räddningsvärnets skulle öka intresset för att söka sig till räddningsvärnets**” (VAR027) instämmer 84,1% av respondenterna, se Figur 10.

Egennyttan av deltagandet inom räddningsvärdnet

I frågan ”**Vad fick dig att söka till Räddningsvärdnet?**” kategoriserades 4,4% av respondenterna svar i ”*Uppliver en egennyttan av att medverka inom räddningsvärdnet.*” (VAR012), se Figur 8. En av de intervjuade uttryckte ”*nästa gång kan det vara ens eget hus som är i farozonen, så det är klart man hjälper till*”, se Appendix B. En av respondenterna i enkätundersökningen svarade ”*Jag har alltid varit intresserad av räddningstjänst och när mitt garage här hemma brann ner beslutade jag mig för att gå med i värdnet som är bara över gatan för mig.*” (VAR012), se Appendix D. Att gå med i räddningsvärdnet för att kunna dra nytta av deltagandet återges i Figur 11, där 37% instämmer i påståendet (VAR108).

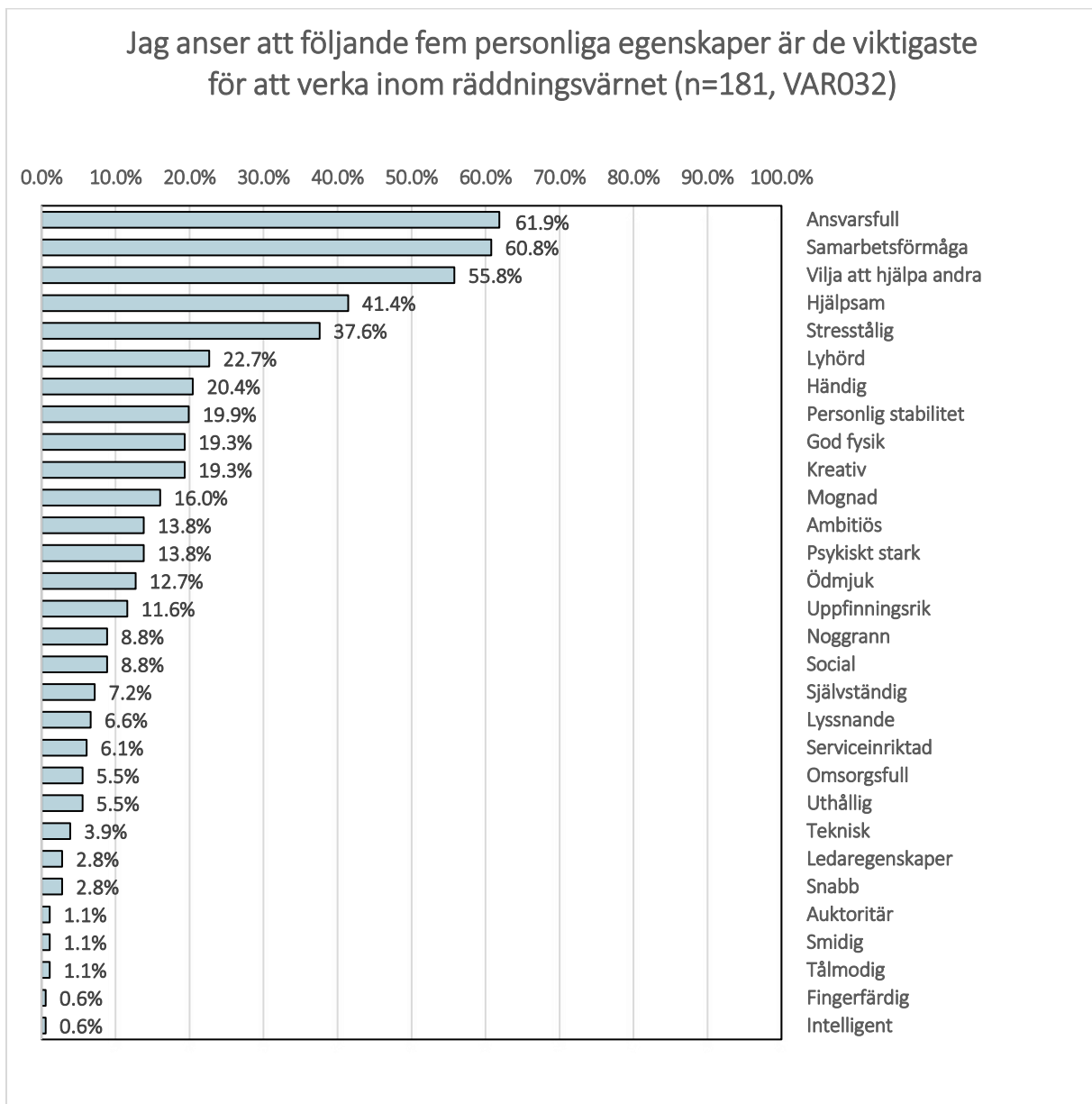
Figur 11. Resultatet i påståendet om att skydda sin egen egendom som anledning till deltagande inom räddningsvärdnet.

Vidare går det att diskutera egennyttan i resultatet på frågan ”**Vad fick dig att söka till Räddningsvärdnet?**” (VAR012) där bland annat kategoriseringar av svar gjordes enligt; ”*Uttrycker känslor som spänning/kul/roligt som en faktor för att gå med.*”, ”*Uppger att räddningsvärdnet är beläget nära hemmet.*”, ”*Uttrycker erhållande av ny bekantskapskrets som anledning till deltagande*”, se Figur 8.

I påståendet ”**Jag är främst med i räddningsvärdnet för att;**” (VAR097) har minst 20% av respondenterna valt något av alternativen; ”*Personlig utveckling*”, ”*Utvecklas som människa*”, ”*Lära mig nya saker*”, ”*Förhindra att egen egendom förstörs*” och ”*Känna mig behövd*”, se Figur 9. Dessa svar kan tolkas som en upplevd egennyttan hos respondenten.

4.2 Personliga egenskaper som anses viktiga vid en rekrytering

Resultatet beskriver vilka personliga egenskaper som anses viktigast för att kunna verka inom ett räddningsvärn. Egenskaperna i Figur 12 kan antas utgöra egenskaper som anses önskvärda hos den sökande vid en rekrytering. I påståendet **”Jag anser att följande fem personliga egenskaper är de viktigaste för att verka inom räddningsvärnets”** (VAR032) var respondenten tvungen att fylla i minst tre och max fem svarsalternativ, se Figur 12. Framtagandet av alternativen återges i kapitel 3.5.2.

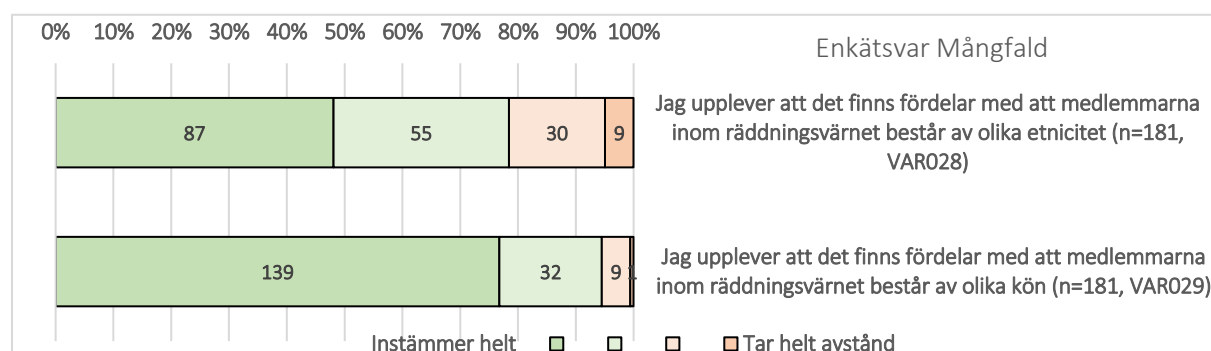

Figur 12. En figur som visar resultat av påståendet ”Jag anser att följande fem personliga egenskaper är de viktigaste för att verka inom räddningsvärnets” där den respondenten var tvungen att välja minst tre och max fem av alternativen ovan.

Respondenterna uppgav egenskaperna; ”ansvarsfull”, ”samarbetsförmåga”, ”vilja att hjälpa andra”, ”stresstålig” och ”lyhörd” som de viktigaste för att verka inom räddningsvärdet. Att vara lugn och handlingskraftig är önskvärda egenskaper vid en rekrytering enligt intervjuerna, se Appendix B. Enligt intervjuerna ska även den sökande vara trevlig, vilja prioritera larm och kunna hjälpa till inom räddningsvärdet.

Mångfald inom räddningsvärnen

En av intervjuerna uttryckte en fördel i att vara kvinna inom räddningsvärdet, då detta kan ge en bättre kontakt med drabbade kvinnor vid larm, se Appendix B. En studie från MSB (2021) visar att kvinnor i högre utsträckning än män upplever trakasserier eller diskriminering inom räddningstjänsten. Internationell litteratur visar att diskriminering av kvinnor är en av orsakerna till att kvinnor väljer att avsluta sitt deltagande inom räddningstjänsten, se kapitel 2.2.

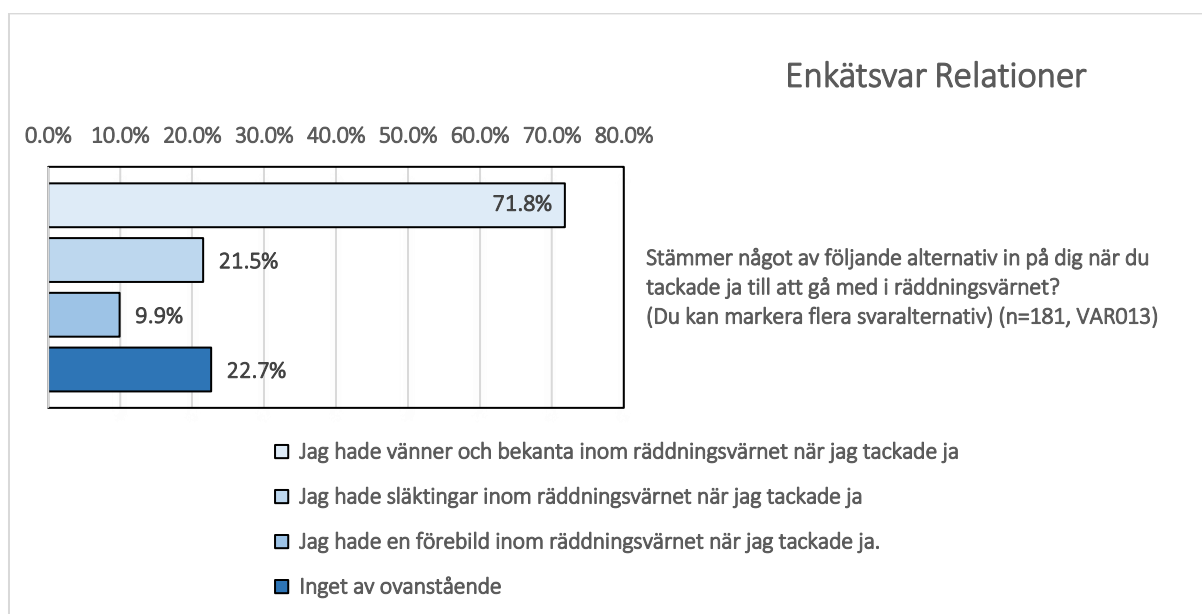

Figur 13. Enkät svar som beskriver respondenternas åsikter kring mångfald.

En klar majoritet av respondenterna i enkäten uppgav att det finns fördelar i att medlemmarna består av olika etnicitet och kön, se Figur 13. Dock tar 21,5% av respondenterna avstånd till att det finns fördelar med att ha medlemmar av olika etnicitet inom räddningsvärdet. Vad detta beror på är inte undersökt och därmed okänt.

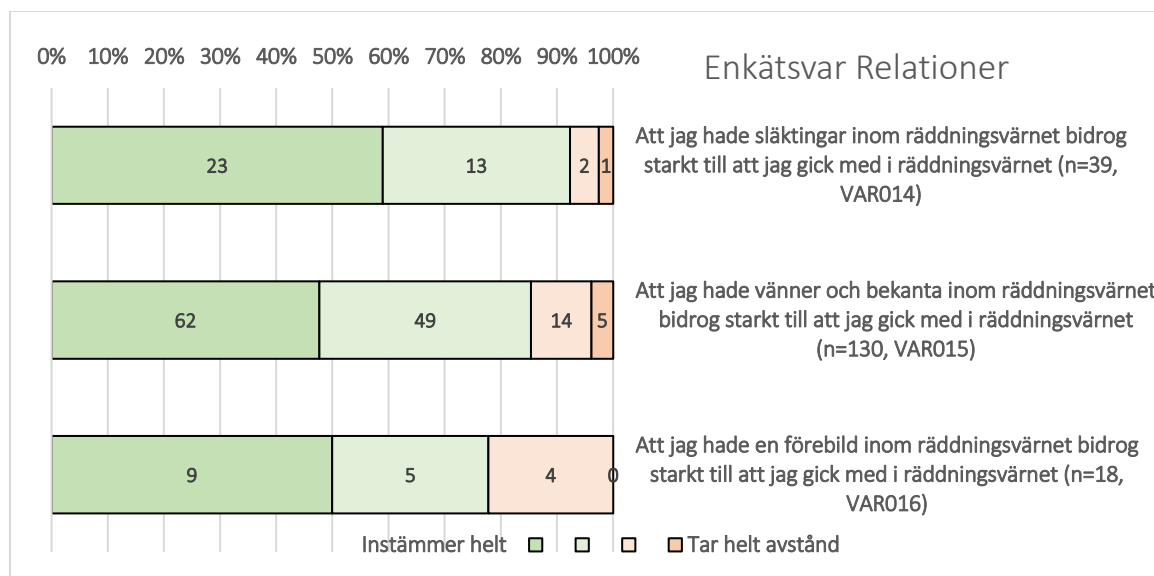
4.3 Relationer till någon inom räddningsvärn

Att rekryteras via en verksam släkting eller bekant inom räddningsvärn är något som återkom i rapportens intervjuer, se Appendix B. Att rekryteras av släktingar eller bekanta är vanligt enligt internationell litteratur, se kapitel 2.1. I frågan ”**Stämmer något av följande alternativ in på dig när du tackade ja till att gå med i räddningsvärn?**” (VAR013) svarade majoriteten av respondenterna att de hade någon vän eller bekant inom räddningsvärn när de gick med, se Figur 14.

Figur 14. Resultat i frågan om ifall personen relationer till någon inom räddningsvärn när personen tackade ja.

En fördjupning gjordes av frågan i Figur 14, genom påståendena i Figur 15 nedan, som undersökte ifall relationer till någon inom räddningsvärdet bidrog till att respondenten gick med.

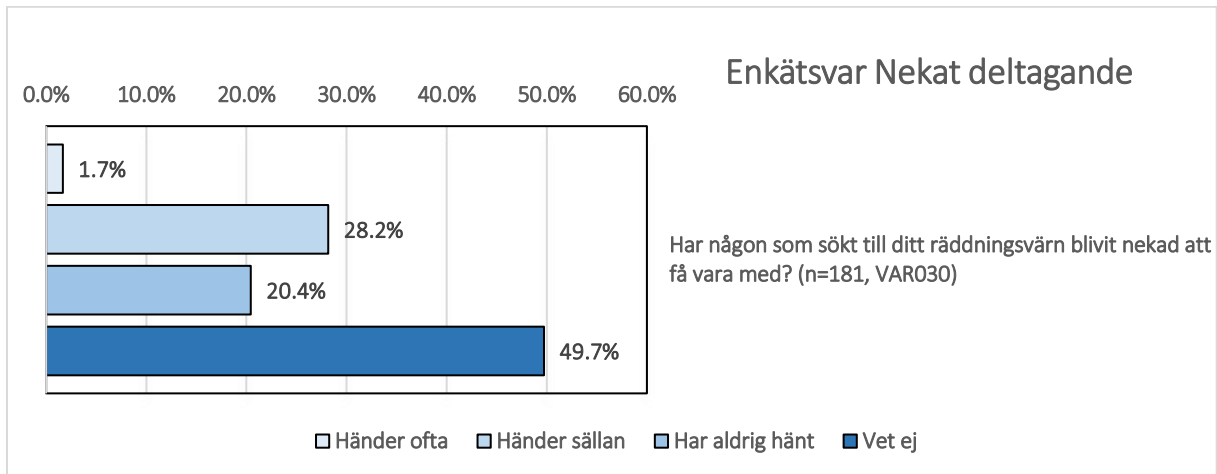
Figur 15. Av de svarande i figuren ovan ställdes dessa följdfrågor utifrån ikryssat alternativ i figuren ovan.

Att ha släktingar, vänner, bekanta eller någon förebild inom räddningsvärdet är enligt respondenterna en stor faktor till att personer väljer att gå med i ett räddningsvärd, se Figur 15. Litteraturoversikten i kapitel 2.1 visade att rekrytering via släkt och vänner utomlands alltid kommer finnas i viss mån men att rekryteringen behöver gå bortom detta. Resultatet från intervjuerna visar att de flesta hade någon relation till någon inom räddningsvärdet eller att deltagandet inom räddningsvärdet "gått i arv" genom föräldrar eller släktens medverkan, se Appendix B.

Det kan finnas fördelar med att rekrytera personer med släkt eller vänner inom räddningsvärdet. En fördelarna är att de verksamma inom räddningsvärdet vet vilken typ av person som rekryteras in. En person som har en relation till någon inom räddningsvärdet kan tänkas komma in i gemenskapen snabbare, än någon som inte har det. Det kan möjligtvis uppstå utmaningar vid rekryteringen av personer som inte har släkt- eller bekantskap till någon inom räddningsvärdet. Förutom att den sökande är okänd för de inom räddningsvärdet kan känslor av utanförskap uppstå inledningsvis hos personen. Att det finns släktskap inom räddningsvärdet behöver inte utgöra en utmaning vid en rekrytering, men kan vara en faktor som begränsar antal potentiella deltagare.

4.4 Varför personer har blivit nekade

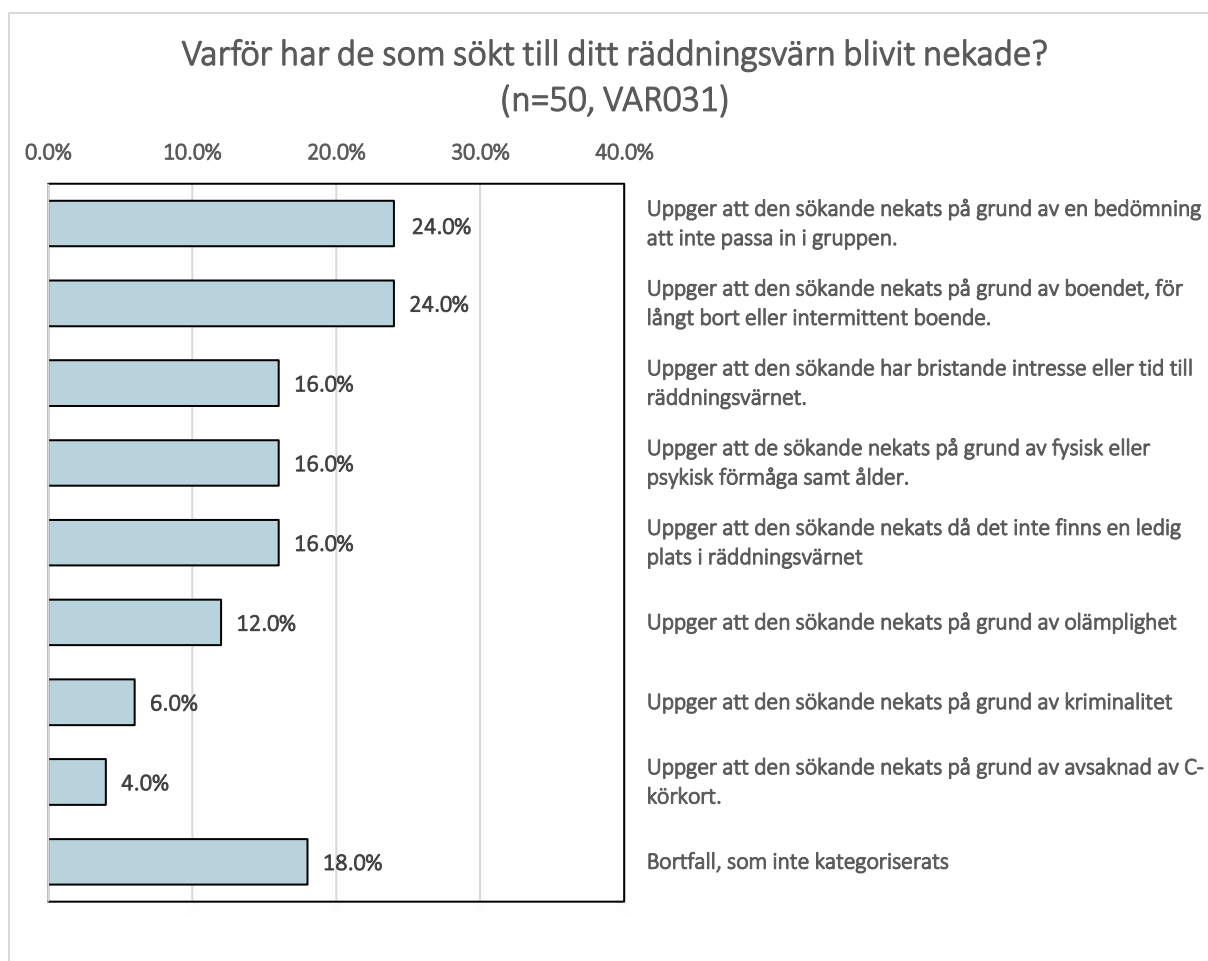
I Frågan ”Har någon som sökt till ditt räddningsvärn blivit nekad att få vara med?” (VAR030) svarade ungefär 30% av respondenterna att de nekade personer ett deltagande inom deras räddningsvärn, se Figur 16.

Figur 16. En fråga som undersöker om varför personer har blivit nekade i de svarandes räddningsvärn.

Hälften av respondenterna svarade att de inte vet om personer har blivit nekade till deras räddningsvärn, vilket kan bero på att respondenterna inte är involverad i räddningsvärnets rekrytering, se Figur 16.

En följdfråga genererades för de respondenter som svarade att ”**Händer ofta**” eller ”**Händer sällan**” i Figur 16. I Följdfrågan ”**Varför har de som sökt till ditt räddningsvärn blivit nekade?**” (VAR031) grupperades svaren in i kategorier med liknande innebörd, se Figur 17. Hur kategoriseringen genomförts återges i resultatet för enkäten i Appendix D.

Figur 17. Kategorisering av respondenternas textsvar på frågan "Varför har de som sökt till ditt räddningsvårn blivit nekade?". I tabellen återges andelen svar som grupperats inom vardera kategori.

Gruppdynamik som anledning till nekande

Kategorin "***Uppger att den sökande nekats på grund av en bedömning att inte passa in i gruppen***" (VAR031) utgör 24% av respondenternas svar, se Figur 17. En respondent skrev "*I en liten grupp i en liten by är det väldigt viktigt att man passar med alla i gruppen eftersom du inte vet vilka som kommer på larmen, så alla måste vara hyfsat samkörda med alla.*" (VAR031). Kategori "***Uppger att den sökande nekats på grund av olämplighet***" (VAR031) kan antas utgöra en underkategori till att inte passa in i gruppen, se Figur 17.

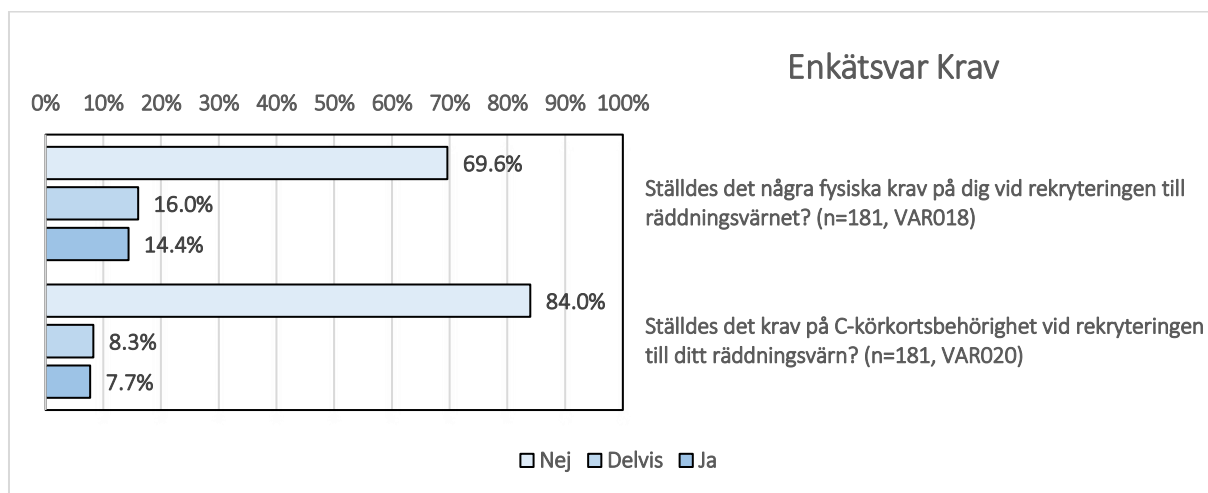
Platsbrist inom räddningsvärnen

En begränsning i antal tillgängliga platser inom räddningsvärdnet kan utgöra ett direkt hinder för rekrytering, vilket ges av de svar som kategoriserats enligt ”***Uppger att den sökande nekats då det inte finns en ledig plats i räddningsvärdnet***” (VAR031), se Figur 17. En respondent återgav dock; ”*Vi har aldrig haft brist på personal. Vi har en gräns på ca 14.*” (VAR031). En diskussion kring alternativa sätt att nyttja frivilliga och tjänstepliktiga beroende av tid på dygnet, eller säsong återges under kapitel 6.

4.5 Krav vid rekrytering

I detta kapitel återges de krav som de sökande ska uppfylla inom vissa räddningsvärn enligt intervju- och enkätresultatet.

Intervjuerna visade att det inom räddningsvärn finns krav på att den sökande ska ha körkortsbekräftelse C, se Appendix B. Vidare visar resultatet av enkäten att vissa räddningsvärn även har krav på fysisk förmåga, anspänningstid och ålder hos den sökande, se Appendix D.

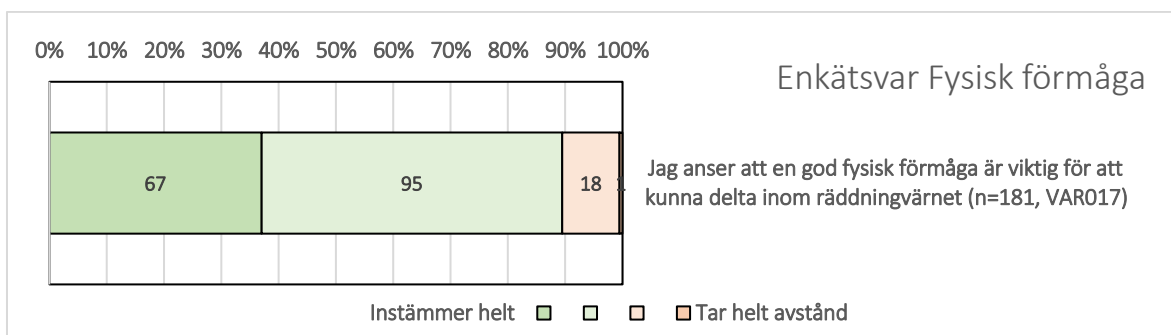

Figur 18. Två frågor som undersökte förekomsten av fysiska krav och krav på C-körkort i enkäten.

Fysiska krav vid rekrytering

I frågan ”**Vilka fysiska krav ställdes på dig vid rekryteringen till räddningsvärnnet?**” (n=55, VAR019) där respondenten fick svara i text, uppges att den sökande ska vara fullt frisk och genomgå en medicinsk kontroll. Vidare genomför vissa räddningsvärn exempelvis rullbandstest, simtest och arbetsrelaterade moment vid rekryteringen (VAR019).

I påståendet ”**Jag anser att en god fysisk förmåga är viktigt för att kunna delta inom räddningsvärnnet**” (VAR017) instämmer 89,5% av respondenterna, se Figur 19. En majoritet av respondenterna uppgav att en fysisk förmåga är viktigt samtidigt som 30% uppgav att räddningsvärnnet har, eller delvis har, någon form av fysiska test, se Figur 18.

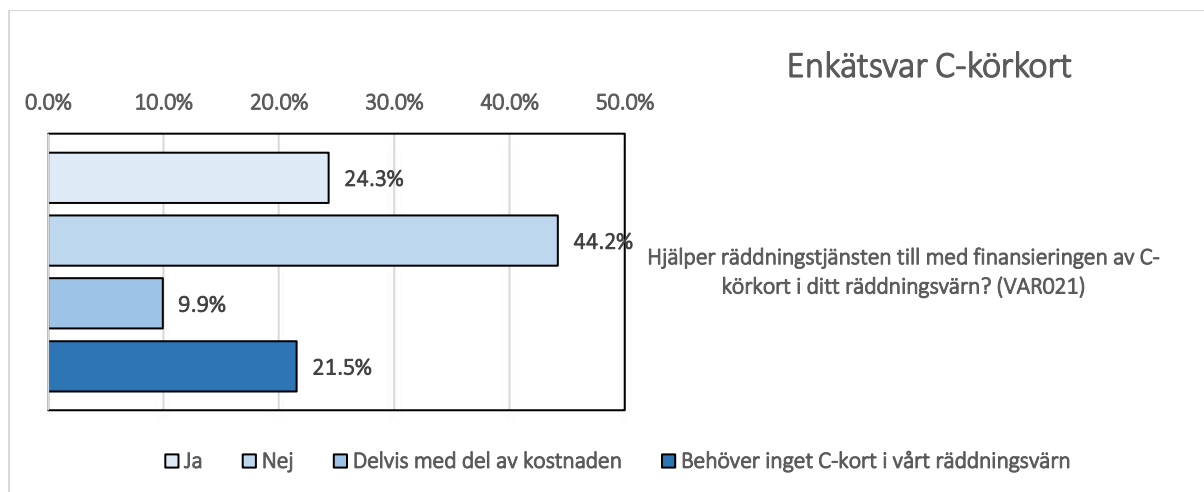

Figur 19. Ett påstående som undersöker ifall personerna inom räddningsvärnnet anser att en fysisk förmåga är viktigt för att kunna delta inom räddningsvärnnet.

Förslag på åtgärder avseende den fysiska förmågan inom räddningsvärn återges under kapitel 6, som exempelvis träningsbidrag och ”prova på” dagar.

Krav på C-körkortsbeförhållande

I frågan ”Ställdes det krav på C-körkortsbeförhållande vid rekryteringen till ditt räddningsvärn?” (VAR020) svarade 7,7% ”Ja” och 8,3% ”Delvis”. I frågan ”Hjälper räddningstjänsten till med finansieringen av C-körkort i ditt räddningsvärn?” (VAR021) angav 44,2% av respondenterna att räddningstjänsten inte hjälper till med finansiering av ett C-körkort, se Figur 20. Av intervjuerna framkom att det inom vissa räddningsvärn finns krav på C-körkort, se Appendix B.

Figur 20. En fråga i enkäten som undersöker om räddningstjänsten bistår med finansiella medel för personer som deltar inom räddningsvärn i Sverige.

I frågans kommentarssvar återges att det anses meriterande om den sökande har eller införskaffar ett C-körkort (VAR020C). Innehavet av ett C-körkort är därmed en faktor som kan påverka rekryteringen av personer till räddningsvärn i Sverige. Utmaningar kan uppstå inom räddningsvärnerna över tid om räddningsvärdet är beroende av att personer har C-körkort. En vidare diskussion om detta görs i kapitel 5.1.

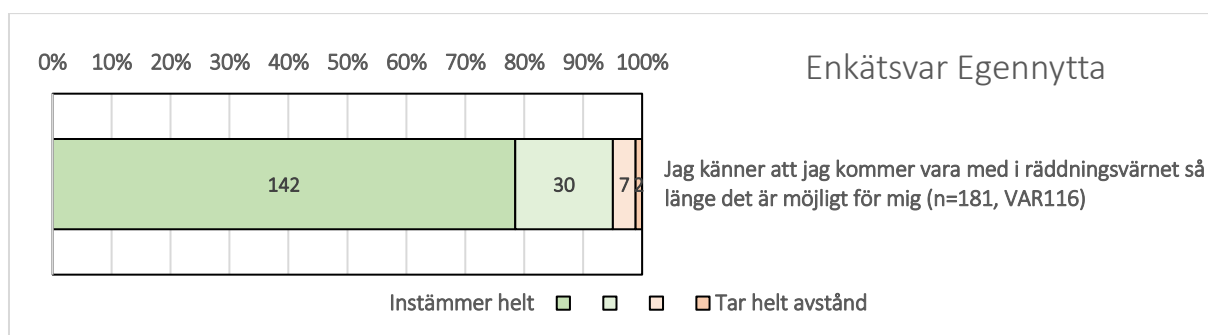
Anspänningstid som krav

I frågan ”Varför har de som sökt till ditt räddningsvärn blivit nekade?” (VAR031) uppgav 24% av de 50 svarande att sökande till deras räddningsvärn nekats på grund av att deras boende är för långt bort eller säsongsvist, se Figur 16 i kapitel 4.4. En respondent skrev ”Vissa som sökt har bott för långt från stationen (mer än 5 min).” (VAR031). Vissa räddningsvärn har en internt fastställd anspänningstid för hur långt en sökande får bo i förhållande till räddningsvärdets placering. Samtidigt har inte de verksamma i räddningsvärnerna något krav att åka på larm då beredskap saknas inom räddningsvärn. I kapitel 6 kommer det föras en diskussion om anspänningstid och krav på att vara bosatt i kommunen.

Ålderskrav

I frågan ” **Varför har de som sökt till ditt räddningsvärn blivit nekade?**” (VAR031) uppgav respondenterna att en hög ålder utgör ett hinder för att gå med i respondentens räddningsvärn, se Figur 16 i kapitel 4.4. En respondent har svarat ” *Hög ålder. Tyvärr är de pigga och de enda fast boende på orten*” (VAR031).

En hög ålder anges vara ett hinder för att kunna gå med eller söka sig till ett räddningsvärn oavsett fysisk förmåga och erfarenhet hos den sökande. I påståendet ” **Jag känner att jag kommer vara med i räddningsvärn så länge det är möjligt för mig**” (VAR116) instämmer 95,1% i påståendet vilken tolkas att en hög ambition att kvarstanna inom räddningsvärn finns, se Figur 21.

Figur 21. Ett påstående som undersökte hur personer inom räddningsvärnen ser på framtiden och sitt deltagande.

Enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor är en tjänstepliktig, var och en som under kalenderåret fyller lägst arton och högst sextiofem år skyldig att medverka i räddningstjänst, i den mån hans eller hennes kunskaper, hälsa och kroppskrafter tillåter det. Äldre personer som tidigare jobbat som brandmän eller har erfarenheter som hade kunnat varit till nytta inom räddningsvärnen, får därmed inte delta inom vissa räddningsvärn på grund av sin ålder. En diskussion om detta återges under kapitel 6 där reservbrandstyrkor samt erfarenhetsåterföring diskuteras.

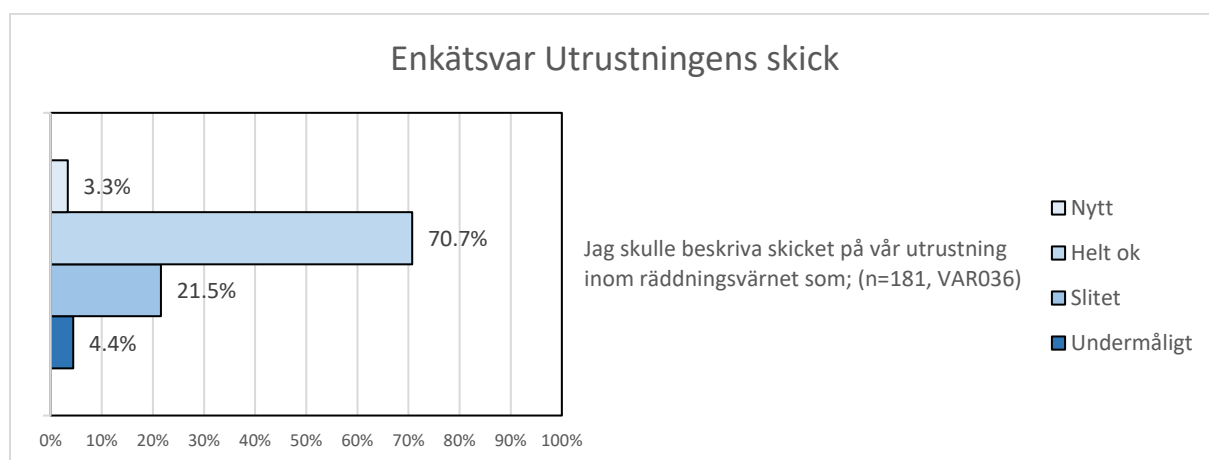
5 Faktorer som påverkar arbetssituationen

I detta kapitel presenteras och diskuteras intervju- och enkätresultatet avseende faktorer som påverkar den verksamhetens arbetssituation inom räddningsvärdet. Arbetssituationen kan vara av fysisk karaktär men omfattar även de sociala och psykologiska förhållandena inom räddningsvärdet.

5.1 Utrustning inom räddningsvärdet

Intervjuresultatet återger att det är vanligt att räddningsvärdena övertar begagnad utrustning från övriga styrkor inom räddningstjänstorganisationen och att utrustningens skick kan variera och upplevas sämre, se Appendix B. En av intervjupersonerna beskrev att utrustningen inte är anpassad efter de larm som räddningsvärdet åker på. Vidare uppgav intervjupersonerna att utrustningen varierar i skick från "helt ok" till "halvtaskig" eller saknas helt, se Appendix B.

I påståendet "Jag skulle beskriva skicket på vår utrustning inom räddningsvärdet som;" (VAR036) uppgav en majoritet av respondenterna att deras utrustning är "Helt ok", se Figur 22.

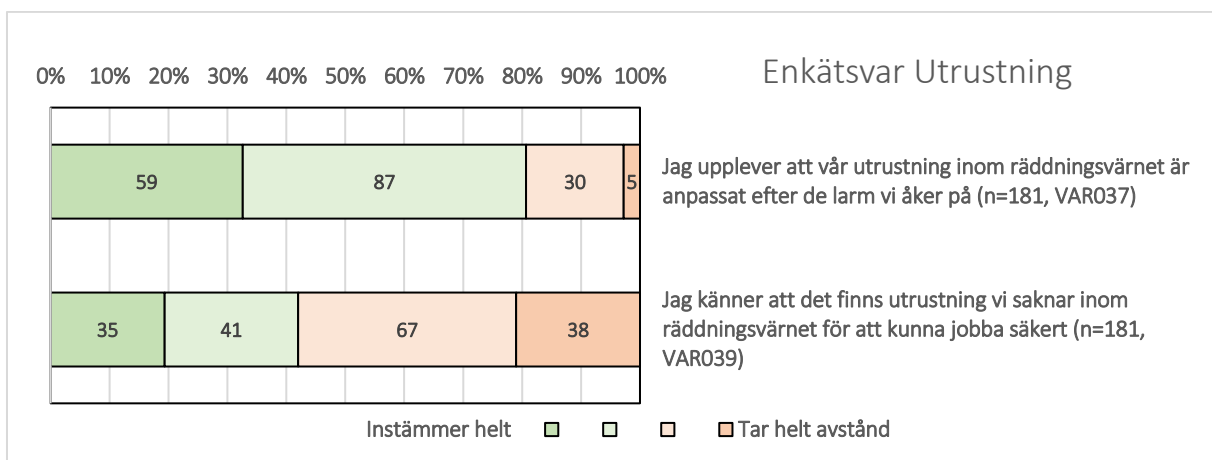

Figur 22. Enkät svar som berör det upplevda skicket för utrustning inom räddningsvärdena.

Utrustningen anpassning till räddningsvärnets arbetsuppgifter

Det finns vissa skillnader i intervju- och enkätresultatet där en majoritet av respondenterna uppgav att räddningsvärnets utrustning är anpassad efter de larm de åker på. Detta bekräftats av resultatet i påståendet ”**Jag upplever att vår utrustning inom räddningsvärnets är anpassad efter de larm vi åker på**” (VAR037), där 80,6% av respondenterna instämmer, se Figur 23. Dock är det ungefär en femtedel av respondenterna som tar avstånd till påståendet.

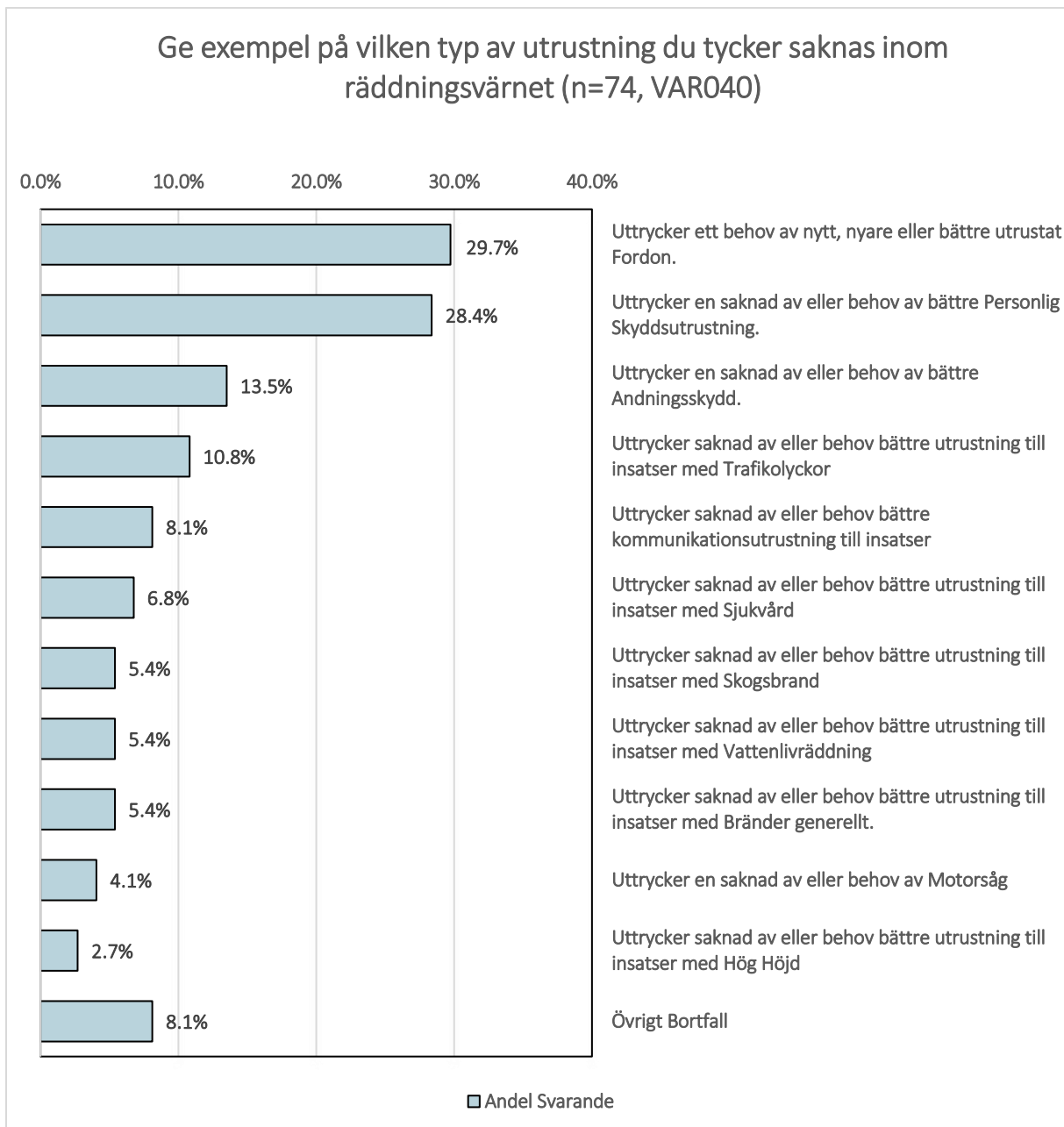
I påståendet ”**Jag känner att det finns utrustning vi saknar inom räddningsvärnets för att kunna jobba säkert**” (VAR039) uppgav 42% av respondenterna att det saknas utrustning för att kunna jobba säkert, se Figur 23.

Figur 23. Enkät svar som berör hur väl utrustningen upplevs vara anpassad för räddningsvärnen.

Avsaknad och önskemål om utrustning inom räddningsvärn

I frågan ”Ge exempel på vilken typ av utrustning du tycker saknas inom räddningsvärn” (VAR040) fick respondenten svara i fritext. Svar med liknande innebörd grupperades in i olika kategorier och återges i Figur 24. De svar, eller delar av svar som inte besvarade frågan eller kunde kategoriseras beaktades som ett bortfall. Vilka svar som kategoriserades inom vilken grupp ges i Appendix D (VAR040).

Figur 24. Kategorisering av inkomna svar på frågan; ”Ge exempel på vilken typ av utrustning du tycker saknas inom räddningsvärn?”

I frågan ”**Ge exempel på vilken utrustning du tycker saknas inom räddningsvärn**et” (VAR040) uppgav 29,7% av respondenterna en önskan om ett nytt fordon eller fordonsrelaterade önskemål, vidare svarade 28,4% av respondenterna att de saknar eller är i behov av bättre skyddsutrustning, se Figur 24.

Flertalet respondenter uttrycker att räddningsvärnen helt saknar fordon för vissa typer av larm, där exempelvis båt och fyrhjuling nämns. Ett vanligt svar i resultatet är att deras nuvarande fordon har bristfällig ljusanordning, så som blåljus, gult blinkade varningsljus och helljus. En av de intervjuade uppgav att de inte har tillgång till något fordon via räddningsvärn

et utan får använda sig av sin privata bil i händelse av larm, se Appendix B.

Vad gäller den personliga skyddsutrustningen beskriver en av de svarande ”*Vi har inte ens ändamålsenliga kläder...*” (VAR040). Utrustning som ficklampor, hjälmlampor, godkända stövlar och larmställ är exempel som respondenterna upplever sig sakna inom räddningsvärn

et (VAR040). Vidare uppgav 12,9% önsknin

gar om införskaffandet eller förbättring av nuvarande andningsapparater i syfte om att kunna skydda andningsvägarna mot brandrök eller utsläpp av farliga ämnen vid insatser (VAR040).

Att inte ha tillgång till ändamålsenlig utrustning kan medföra att de verksamma i räddningsvärn

et upplever en osäkerhet och otrygghet vid agerandet på en skadeplats. Det är även vanligt att allmänheten och åskådare har förväntningar på räddningsvärn

et om att de ska agera när de väl är på en skadeplats. Om utrustningen är bristfällig kan detta skapa situationer där de verksamma inom räddningsvärn

et väljer att lösa situationer på ett osäkert sätt. Att respondenterna upplever att räddningsvärn

et saknar viss typ av utrustning behöver inte betyda att räddningsvärn

et ska larmas eller är tänkt att agera på larm med den typen av utrustning. Vilka typer av åtgärder som de olika räddningsvärnen förväntas utföra på en skadeplats återges inte i resultatet. Organisationen där räddningsvärn

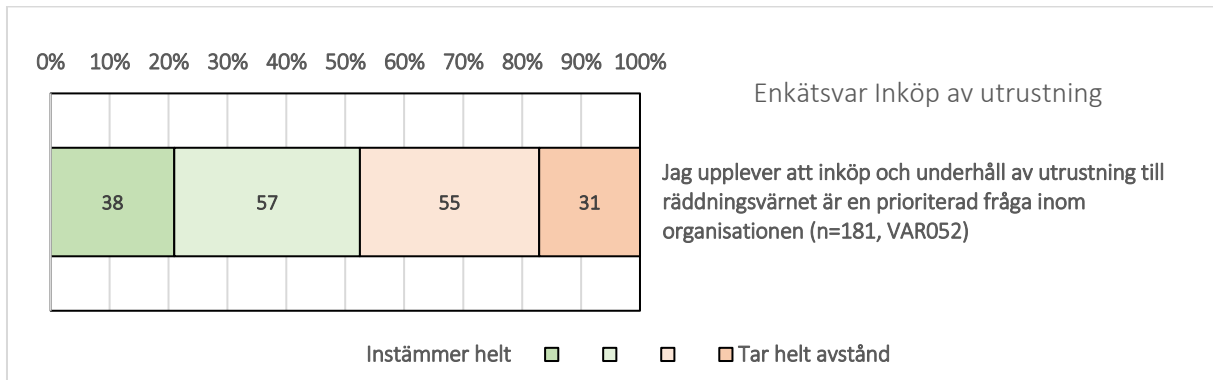
et ingår kan ha en annan förväntan på räddningsvärn

et förmåga, jämfört med vad räddningsvärn

et självt anser. Räddningsvärn

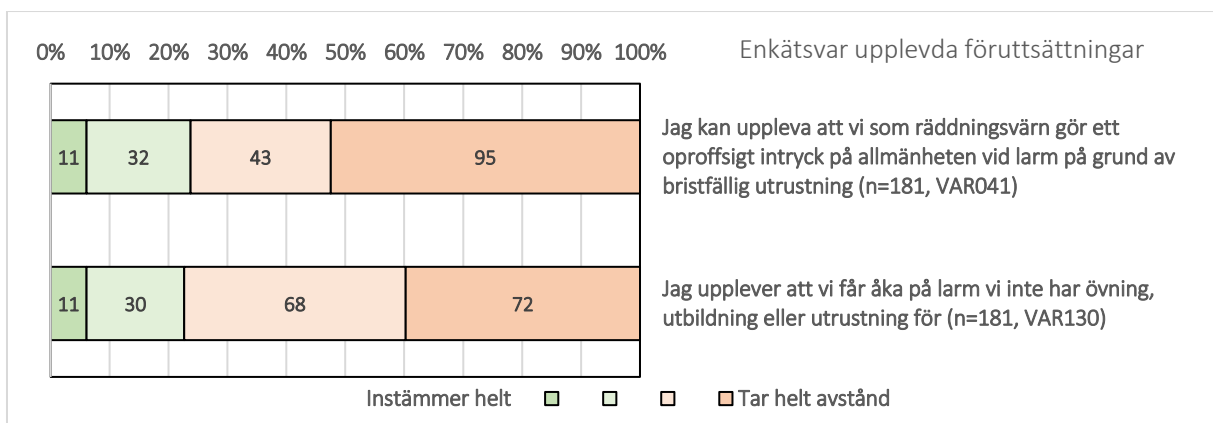
ens arbetsuppgifter kan även variera över landet vilket innebär att upplevelsen gällande utrustning är lokalt förankrad.

Ett par intervjupersoner nämner att räddningsvärnen inte känner sig prioriterade vad gäller inköp av utrustning inom organisationen, se Appendix B. I påståendet ”**Jag upplever att inköp och underhåll av utrustning till räddningsvärdet är en prioriterad fråga inom organisationen**” (VAR042) tar 17,1% av respondenterna helt avstånd från påståendet, se Figur 25.

Figur 25. Resultatet i enkäten av påståendet "Jag upplever att inköp och underhåll.

En av intervjupersonerna uppgav att den tilldelade utrustningen i räddningsvärdet inte ger förutsättningar för ett professionellt intryck på en skadeplats, se Appendix B. I påståendet ”**Jag kan uppleva att vi som räddningsvärd gör ett oproffsigt intryck på allmänheten vid larm på grund av bristfällig utrustning**” visar resultatet att det är en faktor som kan påverka arbetssituationen men de flesta respondenter tar avstånd till påståendet, se Figur 26. Vidare upplever en liten andel av respondenterna att räddningsvärdet får åka på larm de inte har fått övning, utbildning eller utrustning för.

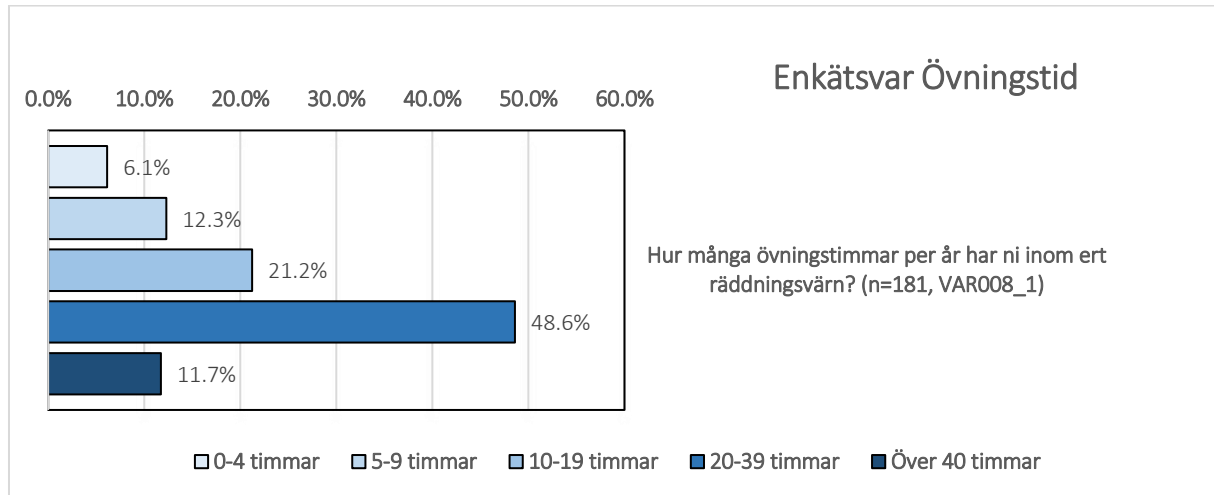

Figur 26. Enkät svar som berör de verksammas upplevda förutsättningar vid larm

I frågan **”Ge exempel på vilken utrustning du tycker saknas inom räddningsvärdnet”** (VAR040) kräver vissa av kategoriseringarna certifiering, utbildning eller körkort, se Figur 24. Att behöva genomgå en certifiering, utbildning eller ta ett körkort blir en ekonomisk faktor för den verksamme och räddningstjänstorganisationen. Mer utrustning ställer ett ökat krav på övningstid och utbildningskontroller för räddningsvärnen, något som exempelvis kan påverka familjeförhållanden och hur man förhåller sig till andra åtaganden för deltagarna inom räddningsvärdnet, se kapitel 5.4 och 5.6

5.2 Räddningsvärnets övningsverksamhet

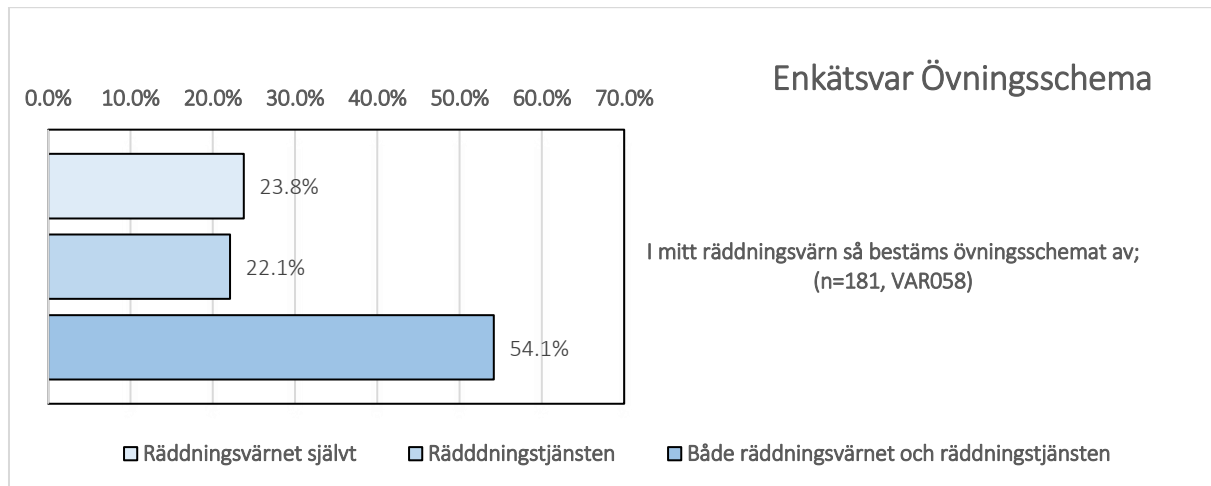
I frågan ”**Hur många övningstimmar per år har ni inom ert räddningsvärn?**” (VAR008) uppgav respondenterna runt 20–39 övningstimmar per år, se Figur 27.

Figur 27. Enkät svar som beskriver antal övningstimmar för räddningsvärn

I frågan ”**Generellt i vårt räddningsvärn övar vi normalt;**” (VAR055) framgår det att respondenterna vanligtvis övar månadsvis, se Appendix D. I en efterföljande fråga över vilken typ av återkommande övningar som räddningsvärn genomför svarade respondenterna; ”Sjukvård”, ”HLR”, ”Pumpövning”, ”Skogsbrand” och ”Trafikolycka”(VAR056).

En del av de intervjuade uppgav att övningsverksamheten inom räddningsvärnets var bristfällig, se Appendix B. I påståendet ”I mitt räddningsvärn bestäms övningsschemat av;”(VAR058) framgår att det är vanligt att övningsverksamheten bedrivs gemensamt av räddningsvärnets och räddningstjänsten, se Figur 28.

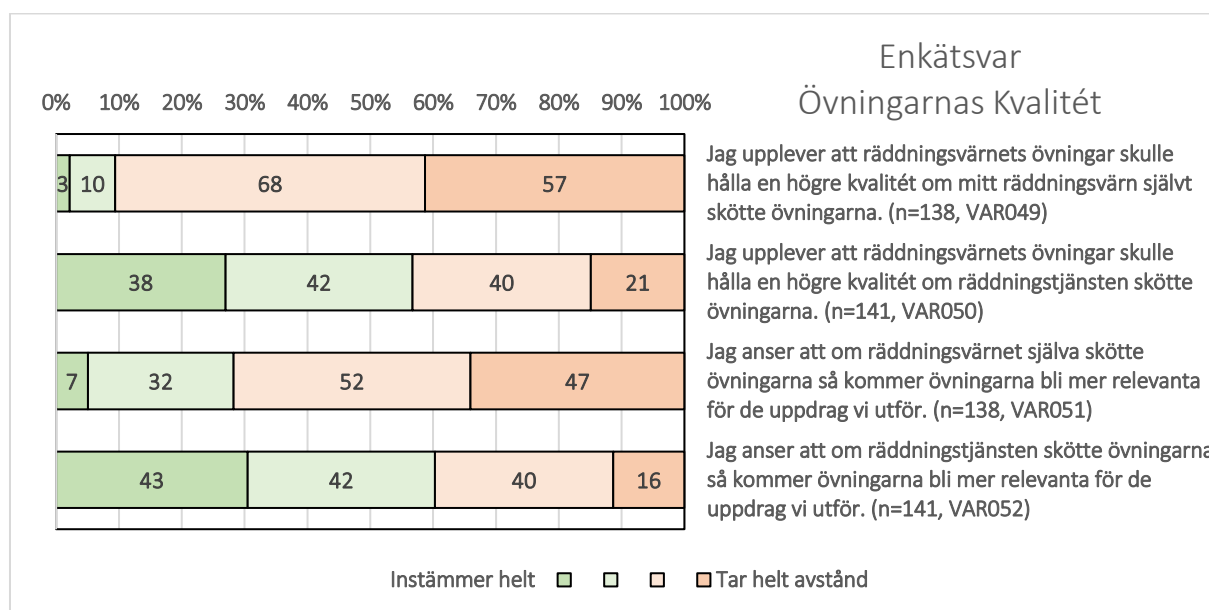

Figur 28. Enkät svar som beskriver den aktör som bestämmer räddningsvärnets övningsschema.

Övningsverksamhetens upplevda kvalitet inom räddningsvärn

Beroende på vilket svar respondenten valde i påståendet **"I mitt räddningsvärn bestäms övningsschemat av;"** se Figur 28, ställdes några fördjupande påståenden.

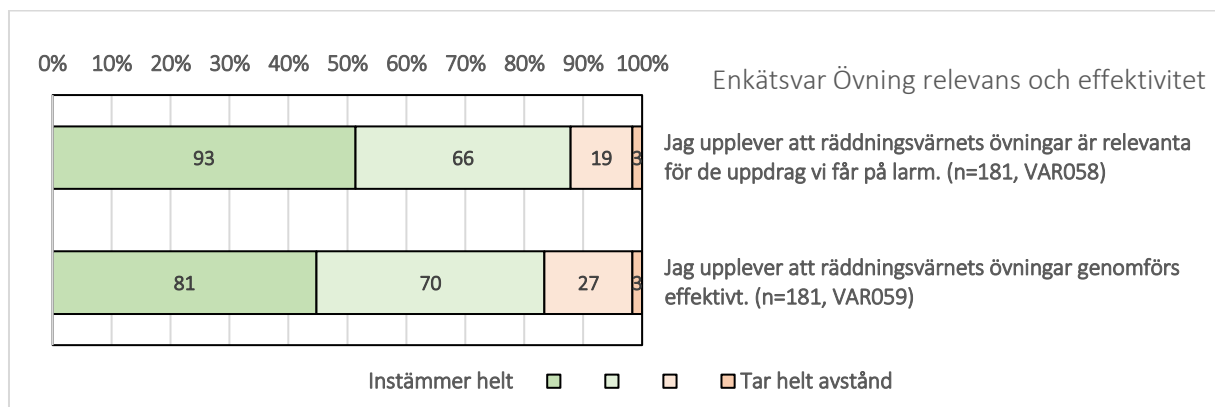
Exempelvis om respondenten valt att övningsschemat bestäms av enbart räddningsvärn genererades följdpåståenden om ifall övningarnas kvalitet och relevans hade blivit bättre i räddningstjänstens regi, se Figur 29. De som har ett övningsschema som bestäms av båda räddningsvärn och räddningstjänst fick samtliga påståenden enligt i Figur 29.

Figur 29. Beroende på valt svarsalternativ i frågan "I mitt räddningsvärn bestäms övningsschemat av;" genererades dessa påståenden.

Sammantaget visar resultatet i Figur 29 att respondenterna som ingår i ett räddningsvärn där övningsschemat delvis eller helt självt bestäms av räddningsvärn, skulle uppleva att kvaliteten och övningarnas relevans skulle öka om räddningstjänsten sköter övningarna. Det finns vissa skillnader i resultatet mellan intervjuerna och enkätundersökningen, där några av intervjupersonerna uppgav att övningsverksamheten hade varit mer relevant för räddningsvärn om de skötte övningsverksamheten självt, se Appendix B.

Många av intervjupersonerna uttryckte att deras övningstid var dåligt disponerad, att kvaliteten på övningarna var undermålig och inte anpassad till de olika larm som räddningsvärdet åker på, se Appendix B. Enligt litteraturöversikten bör övningarna vara intressanta och relevanta för uppdragens karaktär för att inte personerna inom räddningvärdet ska tappa motivation, se kapitel 2.2. Några av intervjupersonerna uttryckte ”Hade hellre fått öva själva på det de behöver”, ”Ett problem i att en deltidsstation ska samordna övningarna för räddningsvärdet, då de inte jobbar heltid med detta.” och ”Missnöje över att få öva på sådant som de ändå inte får göra.”. Det finns vissa skillnader i resultatet mellan intervjuerna och enkätundersökningen. Majoriteten av respondenterna i enkätundersökningen upplever att deras övningar är effektivt genomförda och relevanta utifrån de uppdrag de åker på, se Figur 30.

Figur 30. Resultat av påståenden som berör övningsverksamhetens relevans och effektivitet.

Dock tar 12,2% av respondenterna avstånd till att räddningsvärdets övningar är relevanta för de uppdrag de åker på och 16,6% tar avstånd till att övningarna genomförs effektivt. Detta visar att det inom vissa räddningsvärd finns en viss förbättringspotential inom övningsverksamheten. Orsakerna till att vissa respondenter uppgav att övningarna ej är relevanta eller ineffektiva framgår inte i resultatet. En orsak skulle kunna vara att vissa räddningsvärd inte övar eller har möjlighet att öva. En av intervjupersonerna uttryckte ”Det skulle vara bra med egna övningar men att det inte finns möjligheter att öva...”. Hur räddningsvärdens övningsverksamhet kan förbättras behandlas i kapitel 6.

Nyttjande av kompetens och erfarenheter inom räddningsvärn

I kapitel 4.1 beskrivs att tidigare erfarenheter utgjorde en grund för att gå med i ett räddningsvärn. Resultatet från enkätundersökningen visar att respondenterna upplever att organisationen tar hänsyn till kompetens som förvärvarats utanför räddningsvärn (VAR064). Hur organisationen tar hänsyn till kompetensen är oklart. I frågan **”Vilken nytta upplever du av att kombinera kunskaperna från ditt ordinarie arbete, eller andra åtaganden, med räddningsvärn?”** (VAR082) framgår att deltagarna inom räddningsvärnen har en bred kunskap och erfarenhet inom många områden. Flertalet respondenter uppgav en praktisk bakgrund från exempelvis sjukvården, annan blåljusverksamhet, mekaniker eller snickare. Textsvaren beskriver nyttan, med citat likt; *”Konstruktionskännedom”*, *”Ledarskap, sjukvårdskunnighet”*, *”Tal med medmänniskor i sorg”*, *”Lokalkännedom”* (VAR082). Räddningsvärnen förmåga att lösa uppgifter på larm gynnas av att deltagarna har kunskaper från andra intressen eller åtaganden. Den breda kompetensen bör främjas vid rekrytering och diskuteras vidare under kapitel 6.

Abstrakta krav på körkortsbehörighet

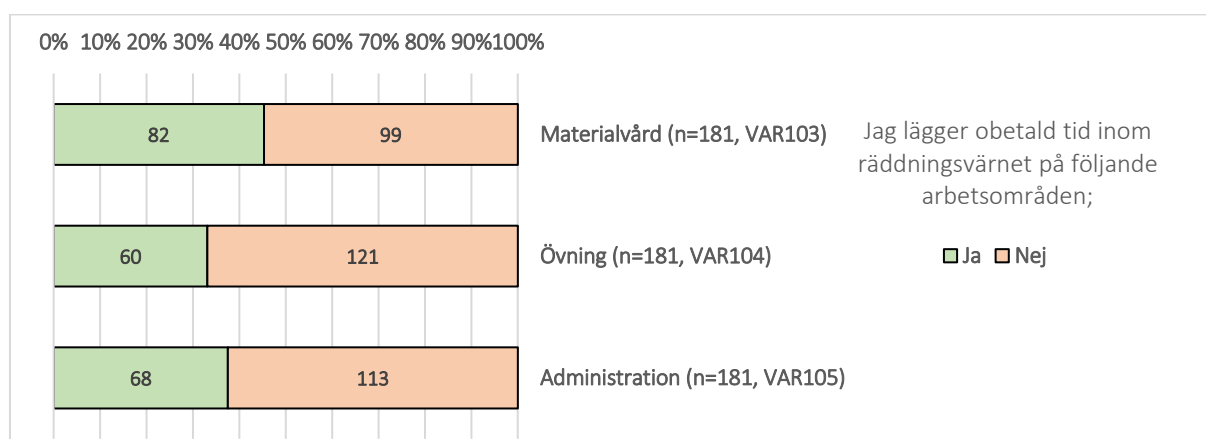
En majoritet av respondenterna, 72,4%, uppgav att de primärt har en släckbil som fordon när räddningsvärn åker på larm (VAR034). För att få framföra en släckbil krävs körkortsbehörighet C, vilket enligt respondenterna sällan ställs som krav vid rekryteringen (VAR020). I frågan **”Hjälper räddningstjänsten till med finansieringen av C-körkort i ditt räddningsvärn?”** (VAR021) svarade, 44,2%, **”nej”**. Det kan därmed föreligga ett underliggande krav på att den verksamme inom räddningsvärn behöver införskaffa och bekosta C-körkort på egen hand. Sveriges Trafikutbildares Riksförbund (2021) menar att det är svårt att bedöma hur stor kostnaden för ett C-körkort kan bli men att det är en stor investering. Att vara verksam inom ett räddningsvärn som primärt åker på larm med en släckbil kan utgöra en utmaning, då en investering i ett C-körkort eventuellt kan kännas olönsamt. För att kunna personalförsörja räddningsvärn som primärt använder lastbil som utryckningsfordon, behöver personer med C-körkort rekryteras in eller att någon i gruppen införskaffar detta för att inte över tid förlora räddningsvärnets förmåga att åka på larm med släckbil.

5.3 Ersättning vid materialvård och övning

För ersättning beskriver Lag (2003:778) om skydd mot olyckor i 7 kap. 4§ att den som på grund av tjänsteplikt eller genom samtycke medverkat i räddningstjänst eller övning i sådan tjänst har rätt till skälig ersättning för kostnader för resa och uppehälle samt för arbete och tidspillan. Lagen ger även rätt till ersättning som omfattar skador på kläder och andra personliga tillhörigheter. Författarna till denna rapport förutsatte att ersättning utgick vid medverkan på larm och således behandlades inte detta vidare i enkätundersökningen.

Ersättningens omfattning inom räddningsvärdet

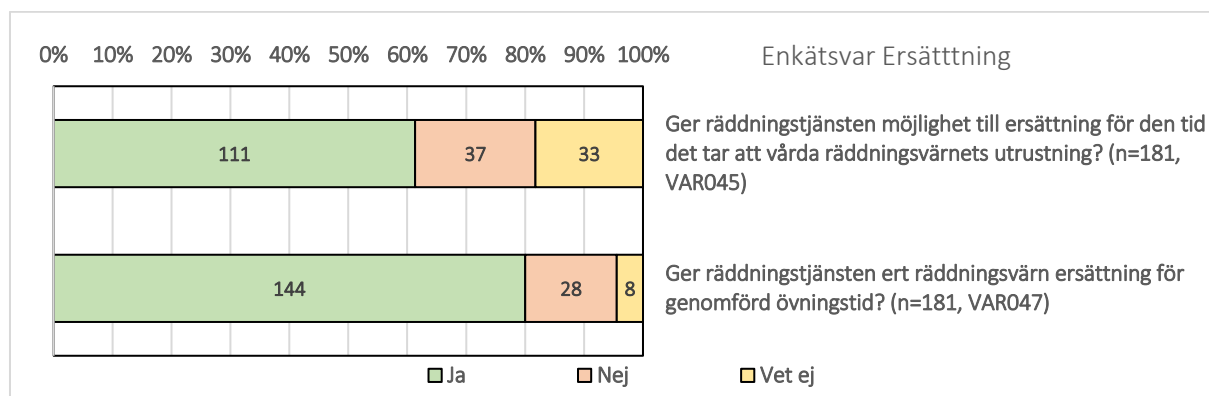
Resultat från enkätundersökningen visar att respondenterna lägger obetald arbetstid inom räddningsvärdet. Den obetalda arbetstiden kan utgöras av de arbetsområden som framgår i Figur 31.

Figur 31. Enkät svar som berör de verksamma arbetsomfattning kopplat till ekonomisk ersättning.

Resultatet anger inte i vilken omfattning tid läggs inom respektive arbetsområde i Figur 31 eller inom eventuellt övriga arbetsområden. Anledningen till att de olika arbetsuppgifterna genomförs trots avsaknad av ersättning antas vara på grund av respondentens egenintresse, som exempelvis att man tycker det berikar tillvaron eller erhåller en större känsla av säkerhet. Den verksamme inom räddningsvärdet upplever sig troligtvis säkrare och mindre orolig på larm om denne anser sig ha fått tillräckligt med övning, och om räddningsvärdets utrustning är i fullgott skick genom utförd materialvård. Resultat i Figur 31 tyder på de verksamma inom räddningsvärdet utövar frivilligt arbete.

För de flesta räddningsvårn ges möjlighet till ersättning från räddningstjänsten, enligt Figur 32. Viss skillnad kan urskiljas i resultatet mellan ersättningen för materialvård och övning.

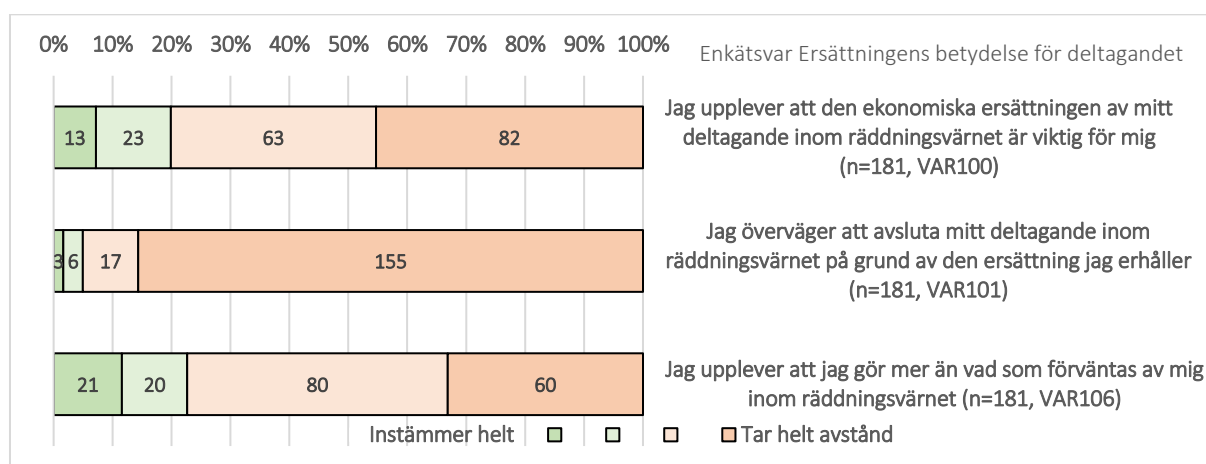
Figur 32. Enkät svar som berör den verksamhets möjlighet till ersättning inom räddningsvärn.

En osäkerhet hos respondenterna föreligger om ersättning ges för materialvård där 18,2% uppgav att de **”Vet ej”** (VAR045), vilket även nämns i de kompletterande textsvaren. De kompletterande textsvaren beskriver även ersättningens storlek som varierar mellan räddningsvärnen, men visar på att det generellt rör sig om avtalad timersättning (VAR046). Att respondenterna inte vet om räddningstjänsten ger ersättning för övning och materialvård kan antas bero på att personen inte utövar de arbetsuppgifterna. Vidare kan osäkerheten antas bero på att ersättningen inte utgör respondentens primära anledning till ett deltagande inom räddningsvärn eller att de inte erhållit information gällande ersättningen. Organisationen kan motverka denna osäkerhet genom att uppföra tydliga instruktioner och plattformar för forum bland de verksamma, vilket beskrivs vidare i kapitel 6.

Enligt LSO (2003:778) i 6 kap. 1§ är den som tagits ut för tjänsteplikt skyldig att delta i övning med räddningsvärn under högst tjugo timmar årligen. Kommunens organisation för räddningstjänst behöver inte utnyttja dessa tjugo timmar. Således styrs ersättningen för räddningsvärnets övningstid genom lokalt beslutade överenskommelser inom varje räddningstjänst eller kommun. Att vissa respondenter uppger att de inte ges ersättning kan bero på att de verksamma väljer att genomföra övningar utöver den fastslagna övningstiden med ersättning. Detta kan utgöra den obetalda tid som framgår i Figur 31. Båda frågorna i Figur 32 är dessutom ställda utifrån om räddningstjänsten ger ersättning, vilket kan resultera i att respondenter verksamma inom ett räddningsvårn i föreningsform svarat **”Nej”**.

Ersättningens påverkan på deltagandet inom räddningsvärdet

En av intervjupersonerna beskrev att ”Vi gör inte detta för pengarna, det finns inga pengar”, se Appendix B. Respondenternas svar i påståendet ”**Jag upplever att den ekonomiska ersättningen av mitt deltagande inom räddningsvärdet är viktig för mig.**” (VAR100) bekräftar att den ekonomiska ersättningen inte är viktig för de flesta av respondenterna, se Figur 33. En majoritet menar även att deltagandet inte är kopplat till den erhållna ersättningen (VAR101). Samtidigt visar resultat från enkäten att en andel av respondenterna upplever att de gör mer än vad som förväntas av dem inom räddningsvärdet (VAR 106), se Figur 33.

Figur 33. Enkät svar som behandlar ersättningens relevans och betydelse för deltagandet.

Ett citat från textsvaren beskriver en av de svarandes förhållande till ersättningen ”Vi gör allt utan betalning. När vi åker på larm får vi en timpeng på 137 kr/h. Dessa pengar samlar vi i vår kassa så vi kan tanka våra utryckningsbilar”. I detta fall blir individens ekonomiska ersättning från organisationen ett sätt att bekosta räddningsvärdets verksamhet. I frågan ”**Finns det utrustning inom räddningsvärdet som är inköpt med medlemmarnas privata pengar, som du tycker organisationen borde bekosta?**” (VAR043) svarade 24,0% av respondenterna ”Ja” till att det finns utrustning som är inköpt med privata pengar. Inköpen utgörs oftast av mindre föremål som exempelvis lampor, batterier, verktyg och kläder (VAR044).

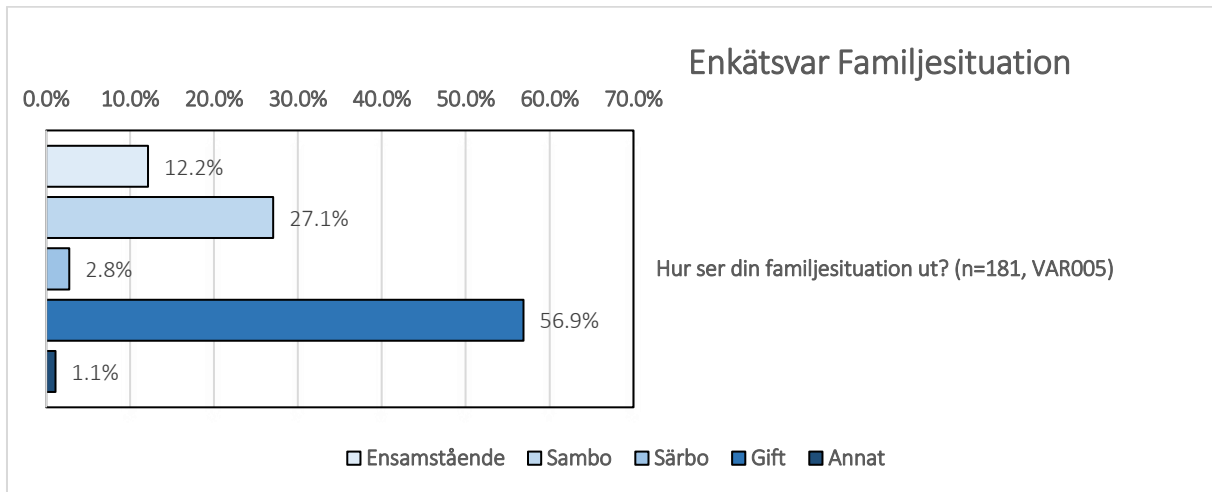
Att de verksamma inom räddningsvärden gör egna inköp med privata pengar beror på att det antagligen finns ett behov av utrustningen. En andel av respondenterna upplever att räddningsvärdet får åka på larm de inte har utrustning för (VAR130), tidigare beskrivet i kapitel 5.1, vilket förmodligen påverkar den verksammes behov att införskaffa utrustningen på egen hand. Samtidigt kan det finnas en norm inom räddningsvärden där den verksamme själv förväntas införskaffa viss typ av utrustning eller utrustningstillbehör. Oavsett kan detta

fenomen enkelt åtgärdas genom att organisationen införskaffar den utrustning som räddningsvärdet behöver för att motverka att privata pengar nyttjas.

Av resultat från intervju och enkätundersökningen framkom att räddningsvärdets finansiering kan variera, vilket kan ha påverkat resultatet. De kompletterande textsvaren från frågan ”**Vilken typ av utrustning har ni köpt in med privata pengar och till vilket värde?**” (VAR044) uppgavs citat; ”*Vi är en förening som äger i stort sett all utrustning och bilar. Således väldigt lite som räddningstjänsten står för*”, ”*Vår släckbil betalade vi med egna pengar*”, ”*Allt, vårt värn är en förening som äger all utrustning*”. En andel av respondenterna som svarat ”**Ja**” kan ha tolkat inköp av föreningen som inköp med privata pengar, när frågan avsåg den verksamhets privata pengar vilket diskuteras vidare i kapitel 7.

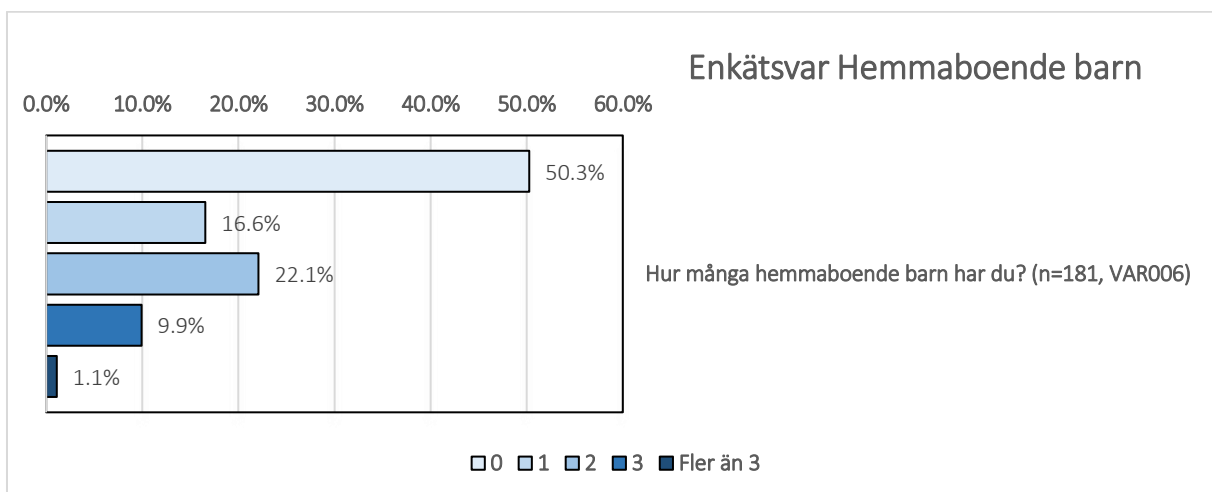
5.4 Den verksammes förhållande till familj och vänner

Enkätens resultat beskriver inte vilka av respondenterna som är gifta och samtidigt särbo. Det antas vanligtvis att gifta par lever tillsammans i samma hushåll. Resultatet antas därmed visa på att en stor andel av respondenterna bor tillsammans med en partner, se Figur 34.

Figur 34. Beskrivning av respondenternas familjesituation.

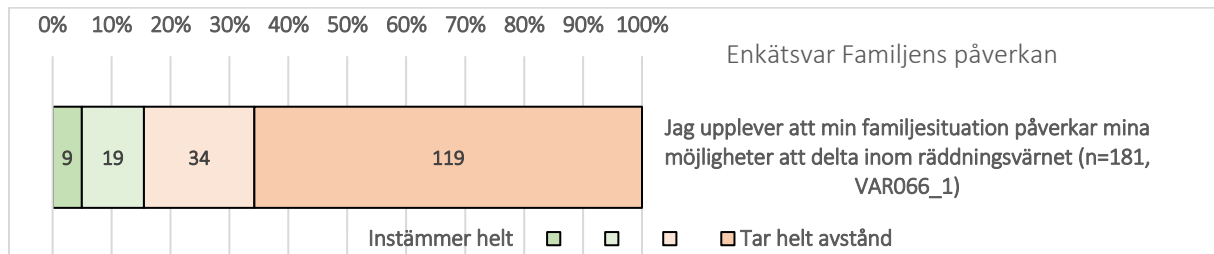
Resultatet visar även att ungefär hälften av respondenterna inte har hemmaboende barn, se Figur 35. Rapporten har inte undersökt ålderns på de hemmaboende barnen. De barn som respondenterna angett som hemmaboende kan därmed vara i sådan ålder att de inte är i behov av föräldrarnas uppsikt.

Figur 35. Beskrivning över respondenternas familjesituation gällande hemmaboende barn.

Familjens påverkan på deltagandet inom räddningsvärn

Av intervjuerna framkom att man behöver anpassa familjsituationen för att kunna åka på larm, där den vanligaste orsaken nämns vara barn, se Appendix B. Dock uppger de flesta respondenterna i enkäten att deras familjsituationen inte påverkar deltagandet inom räddningsvärn, se Figur 36.

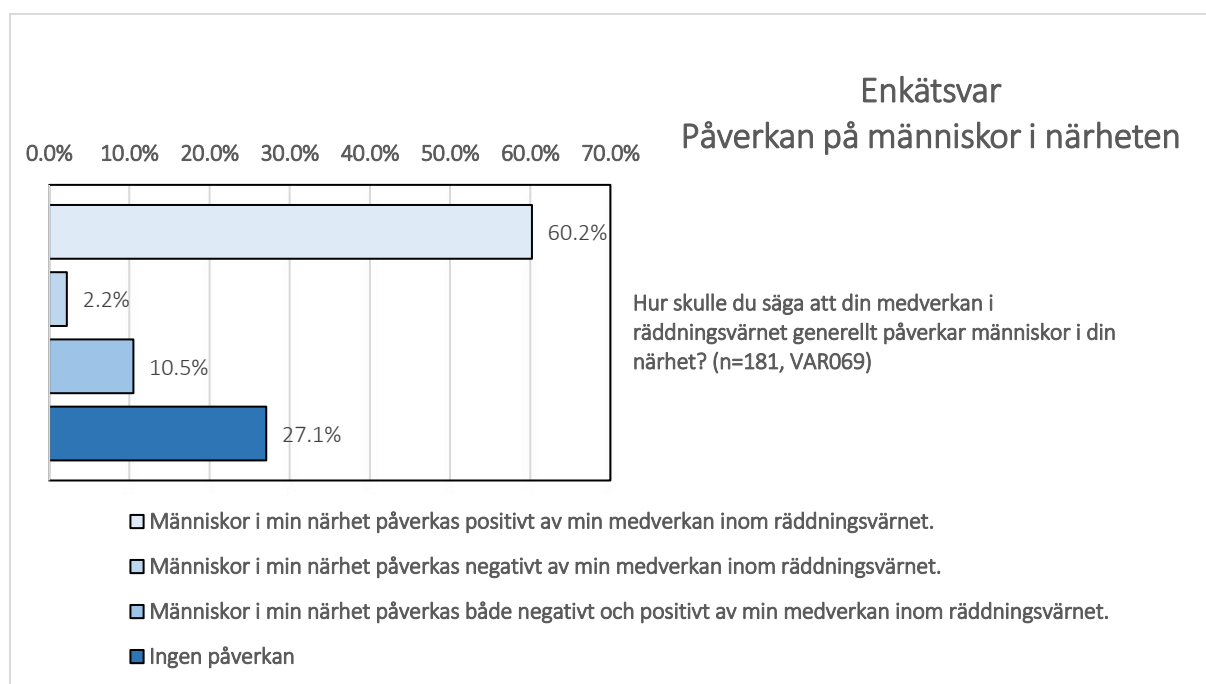

Figur 36. Enkät svar som beskriver familjens påverkan för respondentens deltagande inom räddningsvärn.

Av respondenterna instämmer 15,4% i att familjsituationen påverkar möjligheterna att delta inom räddningsvärn. På frågan **”På vilket sätt som familjsituationen påverkar möjligheterna att delta inom räddningsvärn”** (VAR067) i enkäten uppgav respondenterna svar likt; *”Barnpassning vid larm.”*, *”Ibland är jag själv med dotter 2,5 år och ingen som kan ta vid.”*, *”Med små barn kan man inte åka på larm”*, *”Små barn som inte kan lämnas själva ännu”*, *”Svårt att lämna barnen ensamma”*. Enligt litteraturöversikten i kapitel 2.2 är familjeförhållanden en faktor som påverkar deltagandet och är en av de största anledningarna till att personer väljer att sluta. Om barn som kräver uppsikt ingår i den verksammes familjsituation kan det antas utgöra en utmaning för den verksamme att åka på larm. För att kunna åka på larm behöver det finnas någon i närheten som kan ta hand om barnet. Detta kan stundtals skapa en påfrestning både för den verksamme och dennes omgivning, dels genom barnpassning, dels genom ett ökat ansvar i hemmet.

Räddningsvärnets påverkan på människor i den verksammes närhet

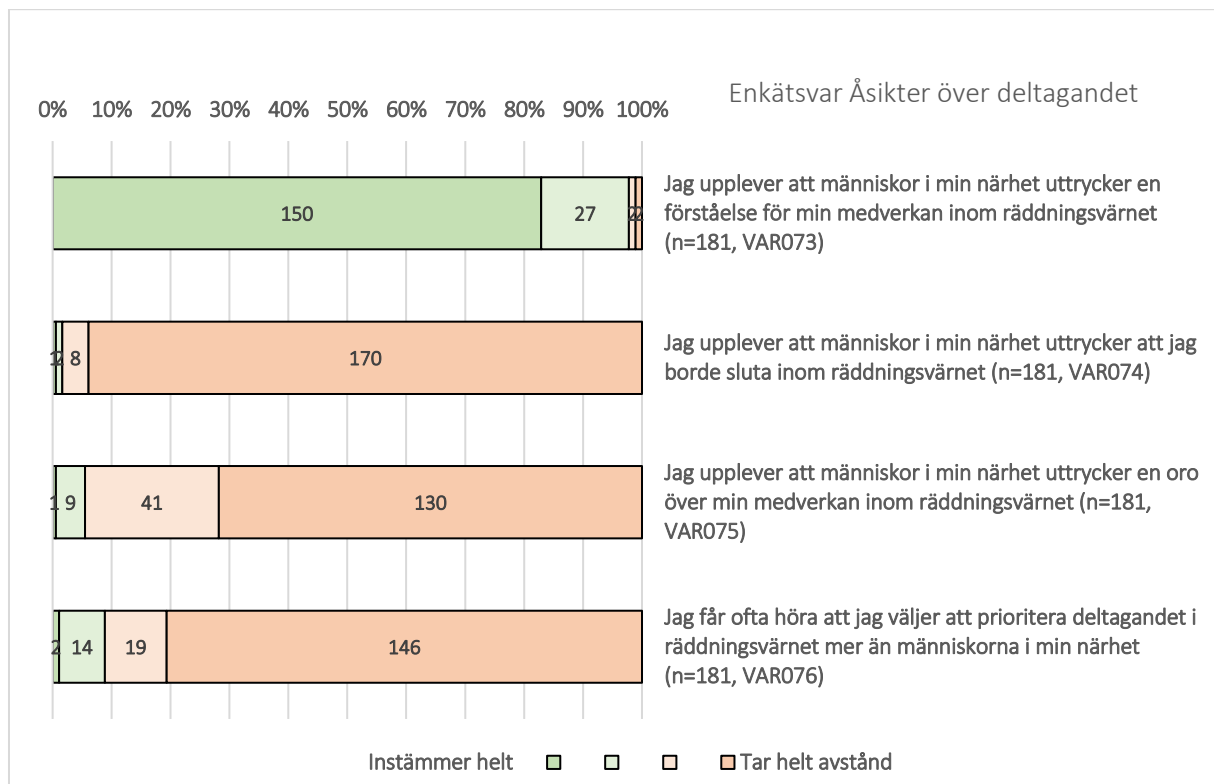
Enligt intervjupersonerna har familjen en förståelse för deltagandet inom räddningsvärnets och upplever deltagandet som ett viktigt åtagande, se Appendix B. Resultatet i Figur 37 visar att en majoritet av respondenterna uppgav att människor deras närhet påverkas positivt (VAR069). ”Människor i din närhet” syftar till någon inom familjen, släkten eller de närmaste vännerna som på något sätt kan påverkas av personens deltagande inom räddningsvärnets.

Figur 37. Enkät svar som beskriver deltagandets påverkan på människor i respondentens närhet.

I frågan ”På vilket sätt påverkas människorna i din närhet positivt av din medverkan inom räddningsvärnets?” (VAR070) uppgav respondenterna svar likt; ”För att jag ställer upp och de ser hur jag vuxit som person.”, ”Dom verkar stolta och glada att jag ställer upp för samhället och gör en insats”, ”Intresserade, positiv inställning till det”. De positiva faktorerna kan enligt resultatet antas vara av självuppfyllande karaktär och ett upplevt ökat socialt anseende. Familj och vänner känner en beundran, respekt och stolthet för deltagandet. I frågan ”På vilket sätt påverkas människorna i din närhet negativt av din medverkan inom räddningsvärnets?” (VAR071) uppgav respondenten svar likt; ”Rädd för att något ska hända när man är på larm.”, ”Familjeaktiviteter blir ibland inställda och sambon får dra ett större lass hemma om jag kastar mig iväg på larm”, ”Störda av larmsignaler, SMS/Pip”. De negativa faktorerna för resultatet i enkätundersökningen omfattas således mer av praktisk och logistisk karaktär.

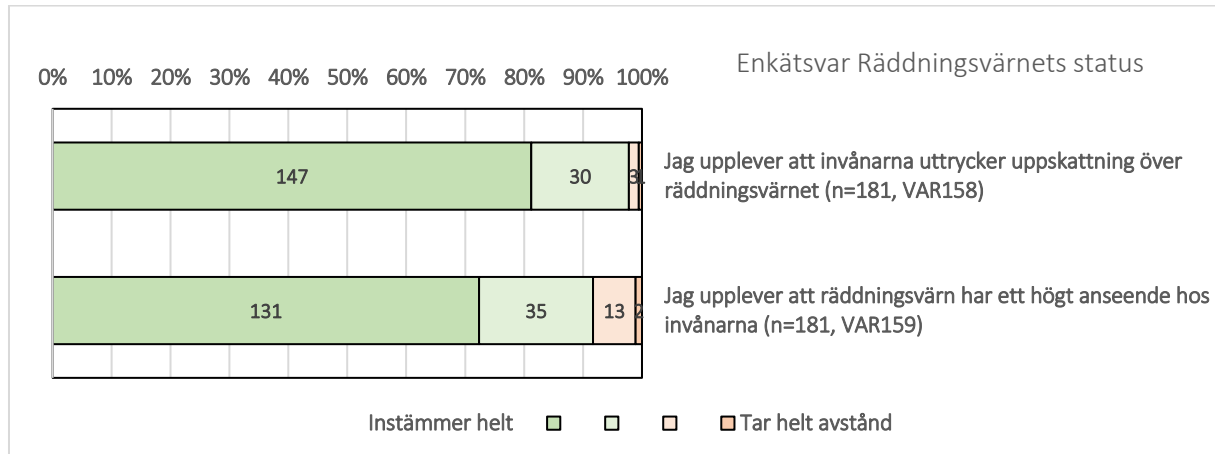
Respondenterna upplever att människor i deras närhet uttrycker en förståelse för deras medverkan inom räddningsvärdet, se Figur 38. Utmärkande i resultatet är att en liten andel på 8,8% av respondenterna fått höra att de väljer att prioritera deltagandet i värnet mer än människor i deras närhet (VAR076).

Figur 38. Enkät svar som beskriver förhållanden mellan den verksamme och människor i dennes närhet.

5.5 Räddningsvärnets upplevda anseende i samhället

Av intervjuerna framkom att räddningsvärnets oftast har en stor roll i bygden och är uppskattade av invånarna, vilket bekräftas av resultatet från enkätundersökningen i Figur 39.

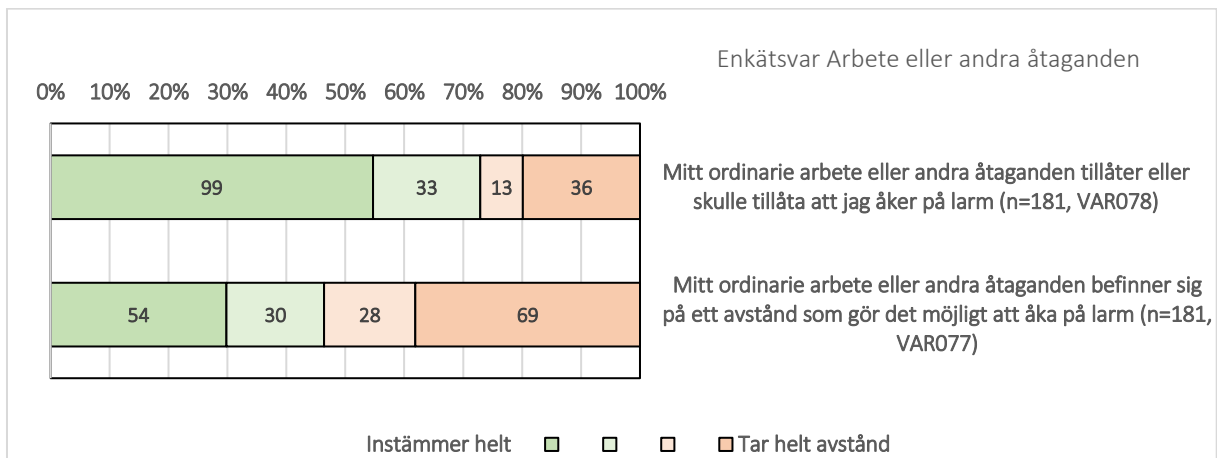

Figur 39. Enkät svar över räddningsvärnets upplevda anseende bland invånarna i samhället.

Intervjupersonerna beskriver att uppskattningen från invånarna ges bland annat genom hyllningar via sociala medier eller den lokala tidningen, se Appendix B. Den upplevda uppskattningen bekräftas även av resultatet från enkäten (VAR158). Resultatet från enkätundersökningen beskriver även att respondenterna upplever att räddningsvärnets har ett högt anseende hos invånarna (VAR159).

5.6 Arbete och andra åtaganden

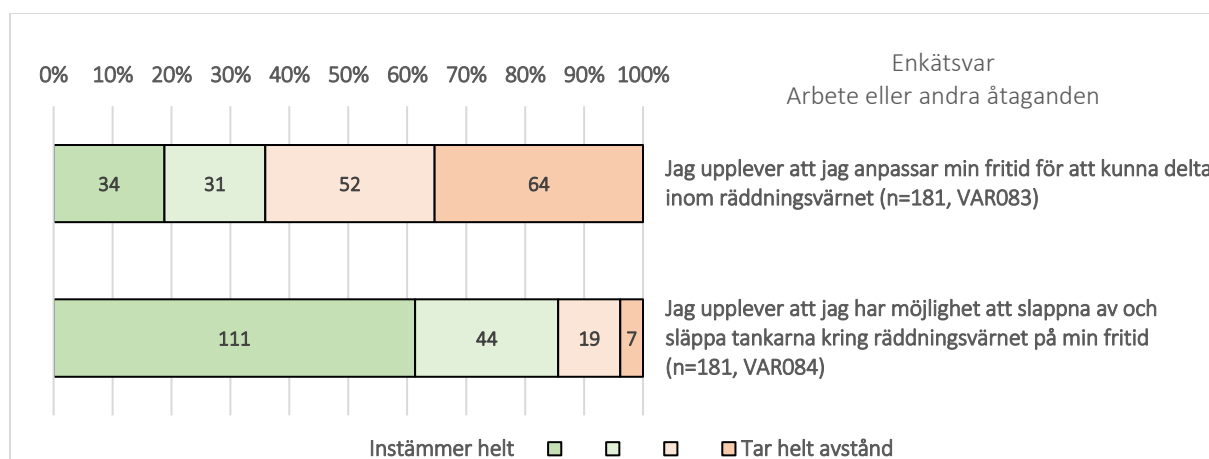
Respondenternas möjlighet att åka på larm påverkas i hög utsträckning av avståndet mellan räddningsvärnets och arbetsorten samt arbetsgivarens tillåtelse att lämna arbetsplatsen vid larm, se Figur 40. Ungefär hälften av respondenterna anger att avståndet mellan räddningsvärnets och deras ordinarie arbete skulle kunna möjliggöra för respondenten att åka på larm (VAR077). Intervjuerna beskriver att de flesta som är aktiva inom räddningsvärnets har sitt ordinarie arbete på annan ort, vilket försvårar möjligheten att åka på larm. Samtidigt uppgav 72,9% av respondenterna att de tillåts eller skulle tillåtas att åka på larm under arbetstid (VAR078).

Figur 40. Enkät svar som beskriver ordinarie arbete eller andra åtagandens påverkan på deltagandet inom räddningsvärnets.

Upplevd stress bland deltagarna av att hinna med andra åtaganden

Enkätresultatet visar på att majoriteten av respondenterna inte upplever någon stress i att hinna med åtaganden inom räddningsvärdet (VAR080). Vissa intervjupersoner upplever dock en stress i att hinna med krav och förväntningar från andra åtaganden, se Appendix B. Nästan hälften av respondenterna uppgav att det är generellt svårt att åka på larm under veckodagarna på dagtid (VAR117). En av intervjupersonerna uppgav att tankarna på räddningsvärdet hela tiden finns i bakhuvudet och att det är svårt att koppla bort dessa. Det finns vissa skillnader i intervju- och enkätresultatet, där 85,6% av respondenterna instämmer i att de har möjlighet att slappna av och släppa tankarna kring räddningsvärdet (VAR084), se Figur 41. Dock är det en liten andel av respondenterna som inte upplever att de kan slappna av. Detta kan påverka respondenternas möjlighet till avslappning negativt, vilket antas kunna bidra med ohälsa på sikt.

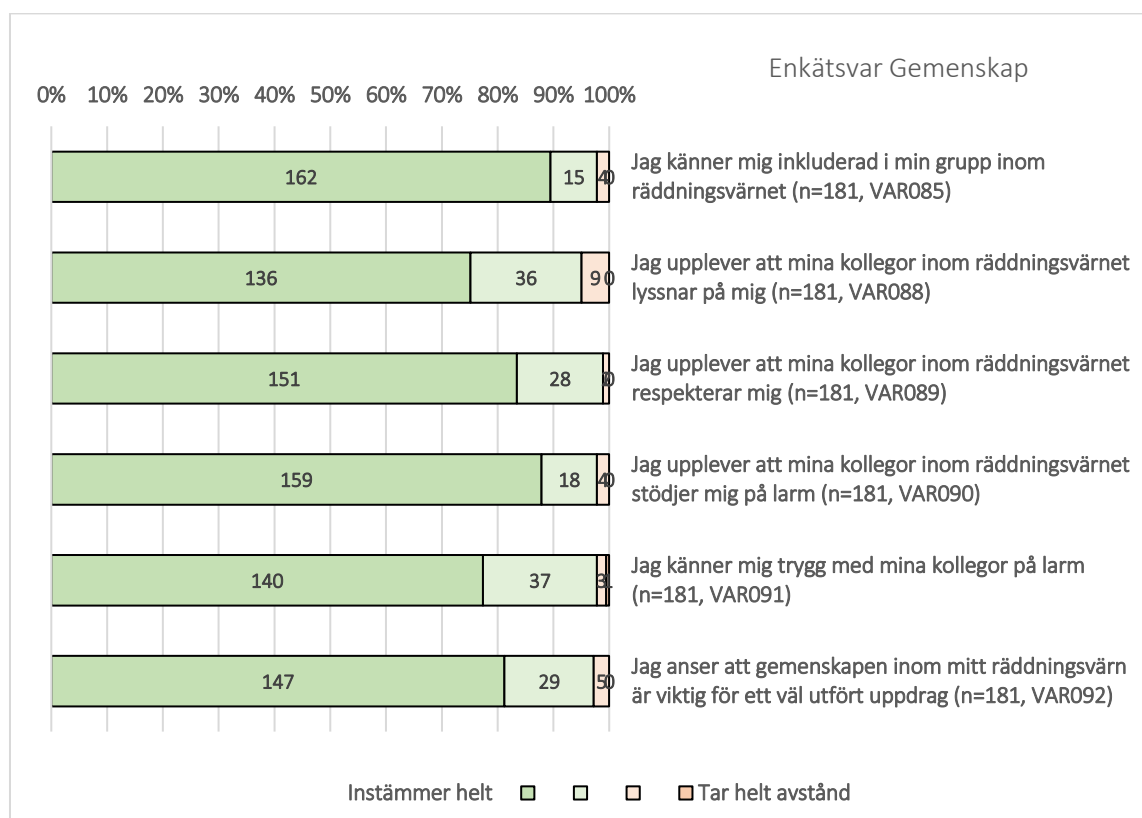

Figur 41. Enkät svar som behandlar den verksamhetens fritid.

Några intervjupersoner uttryckte att man bör ha en vilja att vara tillgänglig dygnet runt och att privatlivet ska anpassas utefter den frivilliga beredskapen, se Appendix B. En intervjuperson uppgav att det hänt att man valt att senarelägga eller avstå alkoholhaltiga drycker exempelvis på helgen, för att öka tillgängligheten att åka på larm. Samtidigt förtydligade intervjupersonerna att det inte har någon fast beredskap och att man inte känner sig direkt tvingad att åka på larm eller anpassa sin fritid. En del av respondenterna uppgav att de anpassar sin fritid för att kunna delta inom räddningsvärdet, se Figur 41 (VAR083).

5.7 Gemenskap och arbetsklimat i gruppen

Respondenterna anser att gemenskapen inom räddningsvärnets är viktigt för att kunna utföra ett bra arbete (VAR092) och att de känner sig trygga med kollegorna på larm (VAR091), se Figur 42. Likaså uttryckte de flesta av intervjupersonerna att det finns en stark gemenskap inom räddningsvärnets och att de känner sig inkluderade i räddningsvärnets grupp, se Appendix B, vilket även bekräftas av enkätundersökningen (VAR085). Resultatet i Figur 42 visar att de flesta inom räddningsvärnets upplever en stödjande kultur bland kollegorna (VAR090).

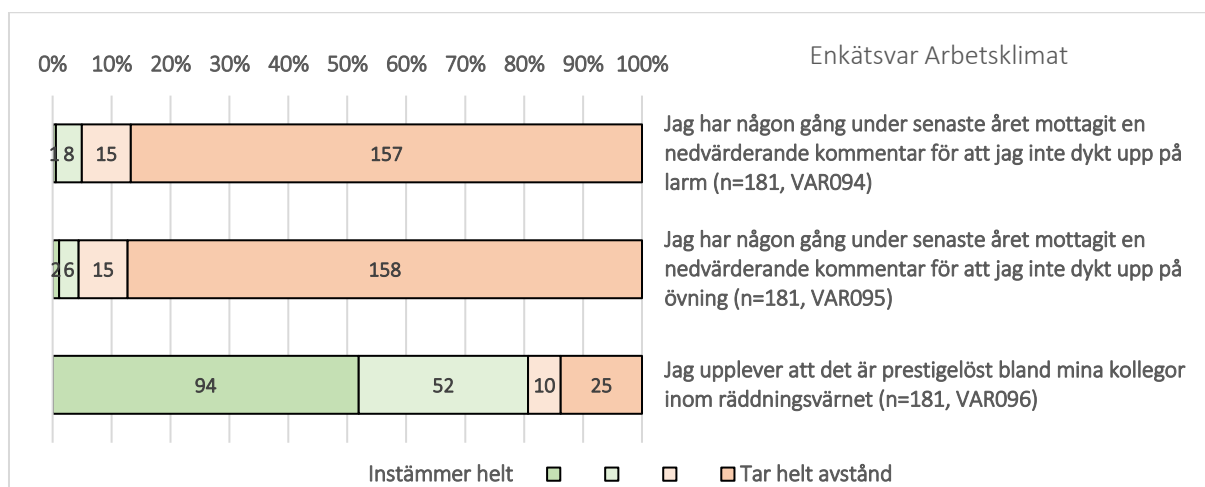

Figur 42. Enkät svar över den upplevda gemenskapen inom räddningsvärnets.

Respondenterna upplever även att man blir respekterad (VAR089) och lyssnad på (VAR088) inom räddningsvärnets. Det kan därför antas att gemenskapen är en stark faktor som påverkar deltagandet inom räddningsvärnets. Den starka gemenskapen i gruppen kan göra det svårt för utomstående eller nya att känna sig inkluderade i gemenskapen. Som tidigare beskrivet i litteraturöversikten, kapitel 2.2, kan exempelvis uteslutning kraftigt bidra till att personer väljer att avsluta sitt deltagande inom räddningsvärnets. Vidare kan det tänkas att gemenskapen inom räddningsvärnets är så stark att när man väl går med så är man omgående ”en i gänget”.

Upplevd förekomst av nedvärderande kommentarer

I Figur 43 nedan redovisas resultatet för påståenden i enkäten som behandlar förekomsten av nedvärderande kommentarer inom räddningsvärnnet.

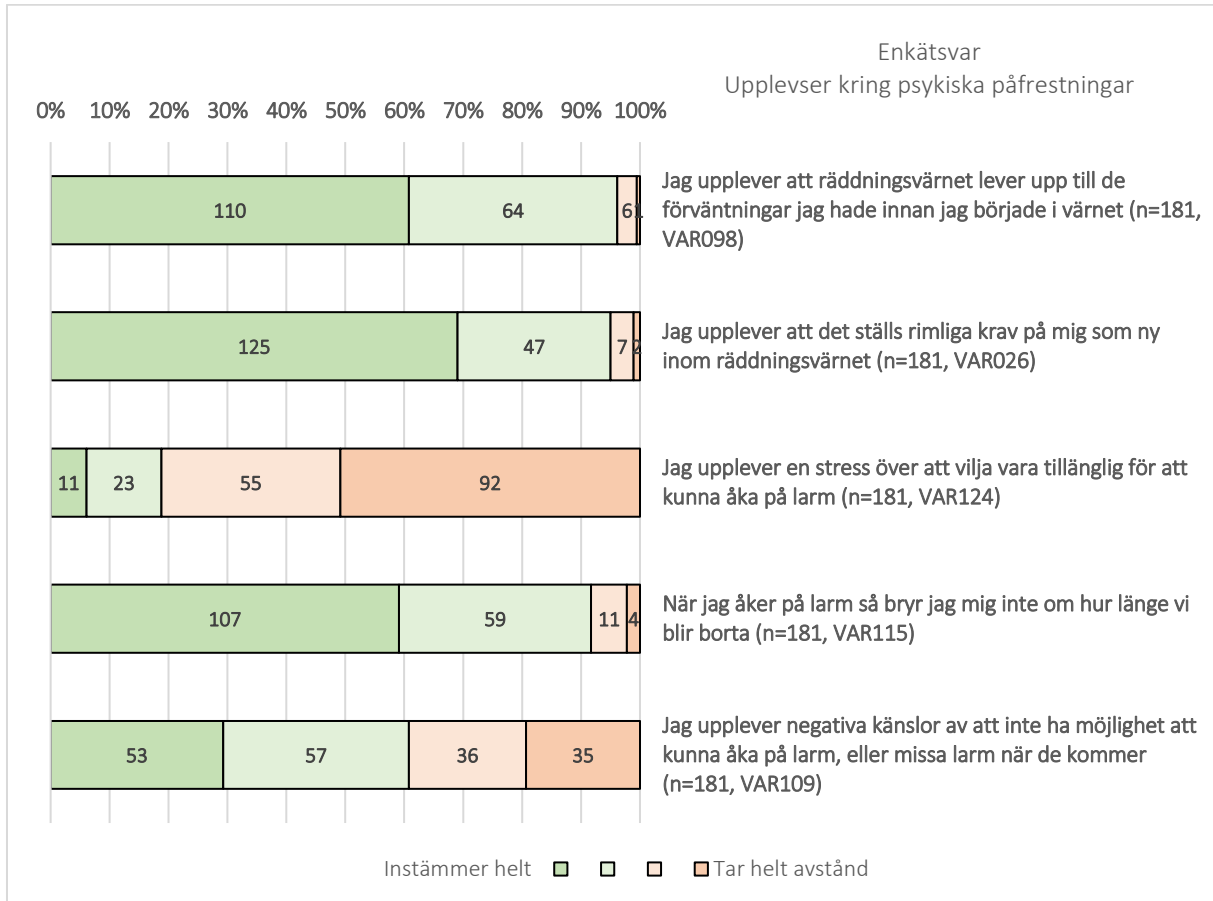

Figur 43. Enkät svar som behandlar arbetsklimatet bland personer inom räddningsvärnnet.

Ett fåtal respondenter uppgav att de mottagit nedvärderande kommentarer inom räddningsvärnnet, se Figur 43. Vissa intervjupersoner beskrev att mindre engagerade personer inom räddningsvärnnet mottar kommentarer från övriga där personerna ifrågasätts varför de sällan dyker upp på larm. Intervjupersonerna beskrev klimatet inom gruppen som prestigelöst, en uppfattning som delas av de flesta av respondenterna i resultatet ifrån enkätundersökningen (VAR096), se Figur 43. Då studien riktar sig till de respondenter som för närvarande är aktiva inom räddningsvärnnet, så speglar resultatet i Figur 43 endast de som valt att stanna kvar inom räddningsvärnnet. Det är okänt hur fördelningen hade sett ut, om studien även innefattat de personer som valt att lämna räddningsvärnnet av olika anledningar.

5.8 Psykiska påfrestningar av deltagandet inom räddningsvärdet

Enkätresultatet visar på att räddningsvärdet lever upp till respondenternas förväntningar och att en majoritet upplever att det ställs rimliga krav på nya deltagare inom räddningsvärdet, se Figur 44.

Figur 44. Enkätsvaren som behandlar områden vilka kan kopplas till respondentens upplevda psykiska påfrestningar inom räddningsvärdet.

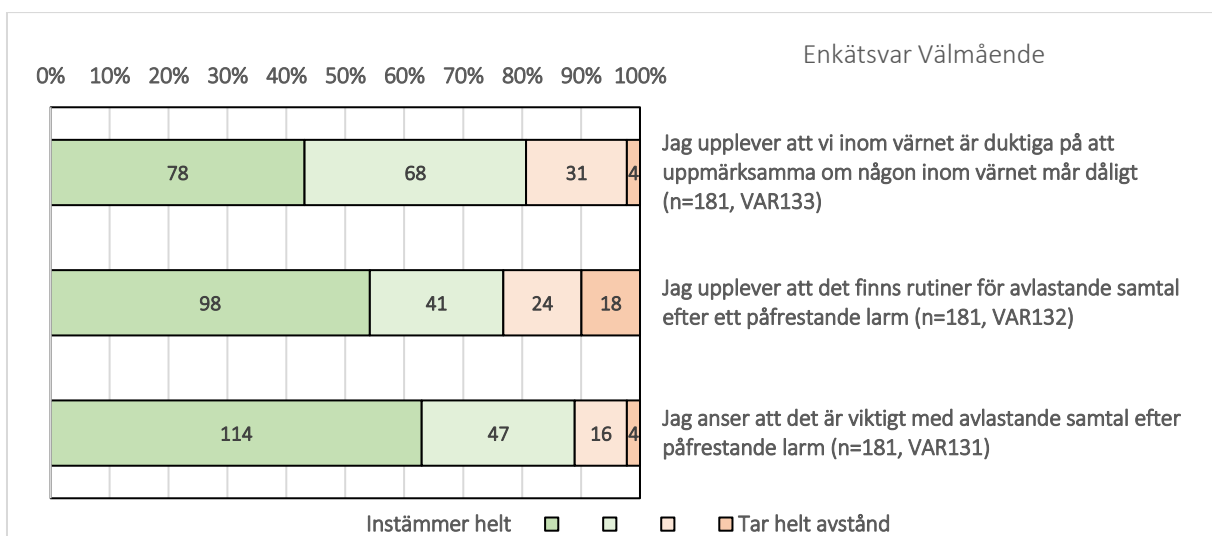
Vidare angav en liten andel av respondenterna en upplevd stress över att vilja vara tillgänglig för att kunna åka på larm, se Figur 44. Respondenternas hängivenhet till räddningsvärdet återges i resultatet till påstående ”**När jag åker på larm så bryr jag mig inte om hur länge jag blir borta**” (VAR115), där 91,7% instämmer. Mer än hälften av respondenterna angav att de upplever negativa känslor om de inte har möjlighet att åka på larm, eller missar utalarmeringen (VAR109). De negativt upplevda känslorna är inte klarlagda. Känslorna kan antas bero på personens upplevda plikt känsla och oförmåga att hjälpa till när tillfälle ges vid utalarmering, enligt kapitel 4.1.

Psykiskt påfrestande larm

Några intervjupersoner beskrev att det behövs ett starkt psyke för att verka inom räddningsvärnnet, se Appendix B. Vidare angav 13,8% av respondenterna i enkätundersökningen *"Psykiskt stark"* som en viktig personlig egenskap, se kapitel 4.2. I frågan *"Vilka osäkerheter upplevde du?"* (VAR024) där respondenterna svarade på vilka osäkerheter de upplevda i början över att gå med i räddningsvärnnet angav respondenterna; *"Osäkerhet om hur jag själv skulle hantera situationer med svårt skadade personer"*, *"Hur man skulle reagera på att få se saker som kan uppfattas som väldigt starka"*, *"Om hur jag skulle reagera vid olika situationer man kan hamna i"*. Av intervjuerna uttrycktes även en oro över att påträffa en drabbad bekant, särskilt då samhället är litet, se Appendix B.

De verksammas välmående inom räddningsvärnnet

Av intervjuerna framkom att psykiskt påfrestande larm ger upphov till allmän kortvarig nedstämdhet, se Appendix B. De flesta intervjupersonerna talade om ett öppet klimat inom räddningsvärnen där det är accepterat att inte vilja exponera sig för psykiskt påfrestande upplevelser på larm, vilket gäller särskilt för nya deltagare. Samtidigt uttryckte intervjupersonerna att det finns en vilja att bry sig om varandra inom gruppen och att det tas på allvar om någon skulle må dåligt efter ett larm. De flesta respondenter upplever att personer inom räddningsvärnnet är duktiga på att uppmärksamma om någon mår dåligt, enligt Figur 45 (VAR133). Dock tar nästan 20% avstånd till påståendet, vilket tyder på att det inom vissa räddningsvärn kan finnas personer som mår dåligt som inte uppmärksammas.

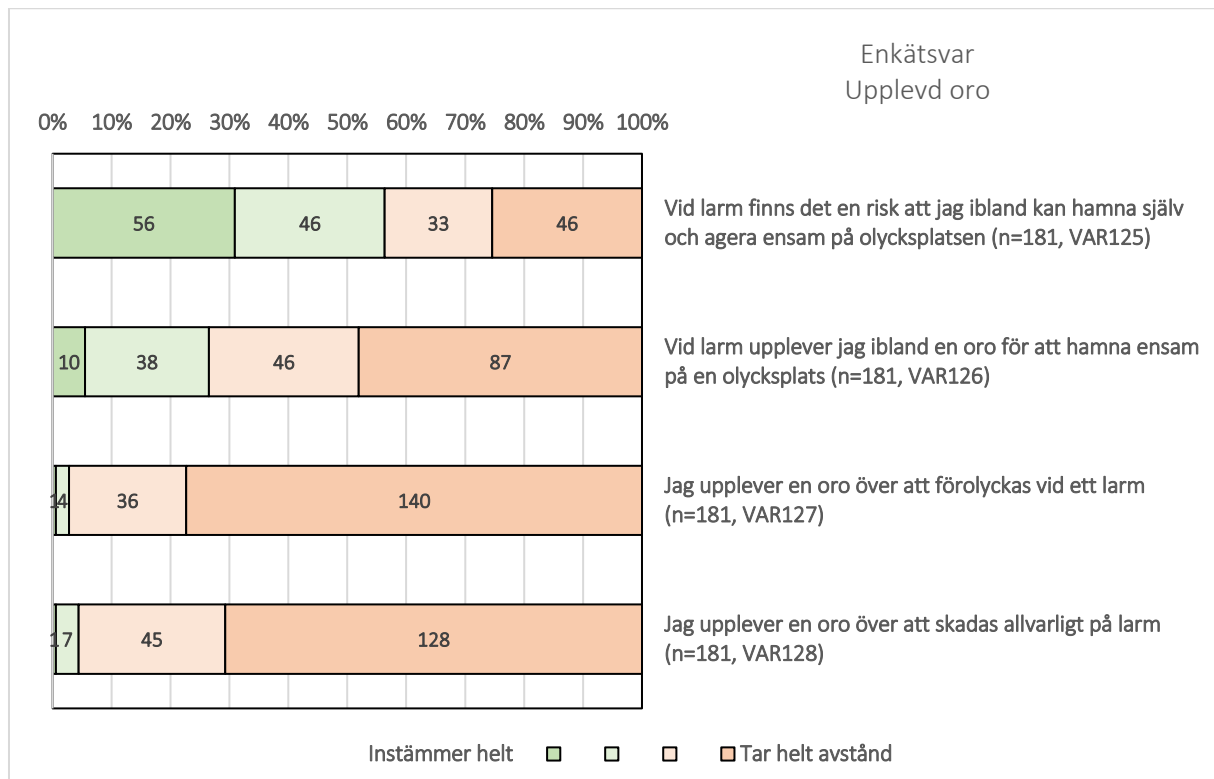

Figur 45. Enkät svar som beskriver respondenternas upplevelser kring rutiner för välmående inom räddningsvärnnet.

Intervjupersonerna uppgav att avlastande samtal görs inom gruppen vid psykiskt påfrestande upplevelser, och att det finns efterföljande samtalsstöd vid behov som tillhandahålls av räddningstjänstorganisationen, se Appendix B. I frågan ”**Jag upplever att det finns rutiner för avlastande samtal efter ett påfrestande larm**” (VAR132) uppgav 23,3% av respondenterna att de tar avstånd till påståendet, se Figur 45. Vidare tog 11% av respondenterna avstånd till att avlastande samtal är viktigt efter påfrestande larm (VAR131).

Upplevd oro inom räddningsvärn

Ungefär hälften av de svarande menar att det kan förekomma situationer där man kan behöva agera ensam på skadeplatsen vid larm (VAR125), se Figur 46.

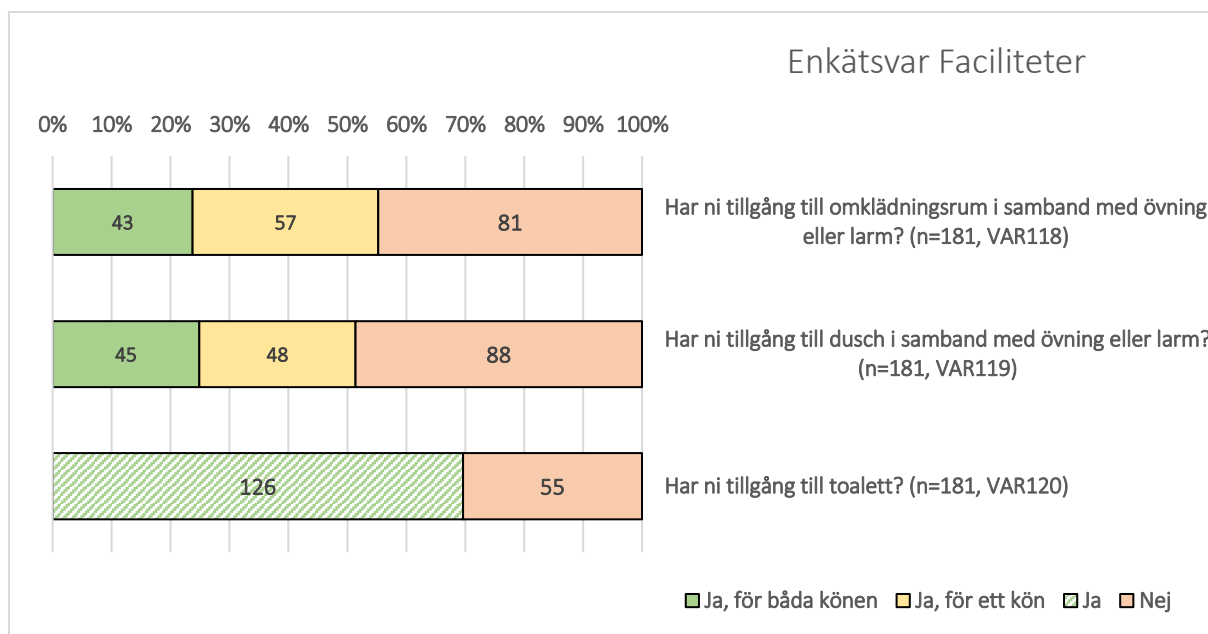
Figur 46. Enkät svar som beskriver respondenternas upplevelser kring oro.

Risken för att agera ensam på en skadeplats är generellt som störst under dagtid då de flesta inom räddningsvärn har svårt att åka på larm (VAR117), se kapitel 5.6. I resultatet instämmer 26,5% av respondenterna att de ibland upplever en oro att hamna ensam på en skadeplats (VAR126).

Viss oro grundar sig även i hur man ska agera vid skadeplatsen och att man kan behöva uppleva något psykiskt obehagligt, se Appendix B. Vidare kan det tänkas att en vanlig osäkerhet kring hur man ska agera vid larm kan beror på en generellt låg larmfrekvens inom räddningsvärnen. Genom att organisationen har en övningsverksamhet som är relevant utformad och att räddningsvärn får öva oftare kan detta tänkas lindra en del osäkerhet hos de verksamma personerna. Resultatet i enkätundersökningen visar ingen tydlig förekommande oro över att förolyckas eller skadas allvarligt på larm hos respondenterna (VAR127, VAR128).

5.9 Faciliteter

Av intervjuerna framkom att räddningsvärnens utformning avseende byggnader och lokaler varierar i Sverige. Räddningsvärnets utrustning förvaras, till en egen stationsbyggnad med exempelvis vagnhall och lokaler för omklädning, se Appendix B. I intervjuerna framgick även att vissa räddningsvärn saknar toalett, omklädningsrum och dusch. I Figur 47 redovisas resultatet från enkätundersökningen där ungefär hälften av de verksamma inom räddningsvärnets inte ges möjlighet till dusch- eller omklädningsrum. Av de räddningsvärn som har dusch- och omklädningsrum, är endast hälften avsedda för båda könen.

Figur 47. Enkät svar som beskriver andelen verksamma inom räddningsvärn som har möjlighet till omklädning och dusch.

Att en så låg andel av räddningsvärnens ger kvinnor möjlighet till dusch- och omklädning kan antas vara att kvinnor historiskt utgjort en minoritet. Räddningsvärnens har således inte haft eller behövt anpassa möjligheter efter båda könen. Avsaknaden av dusch- och omklädningsrum för kvinnor kan antas utgöra ett hinder för rekrytering och inom arbetssituationen.

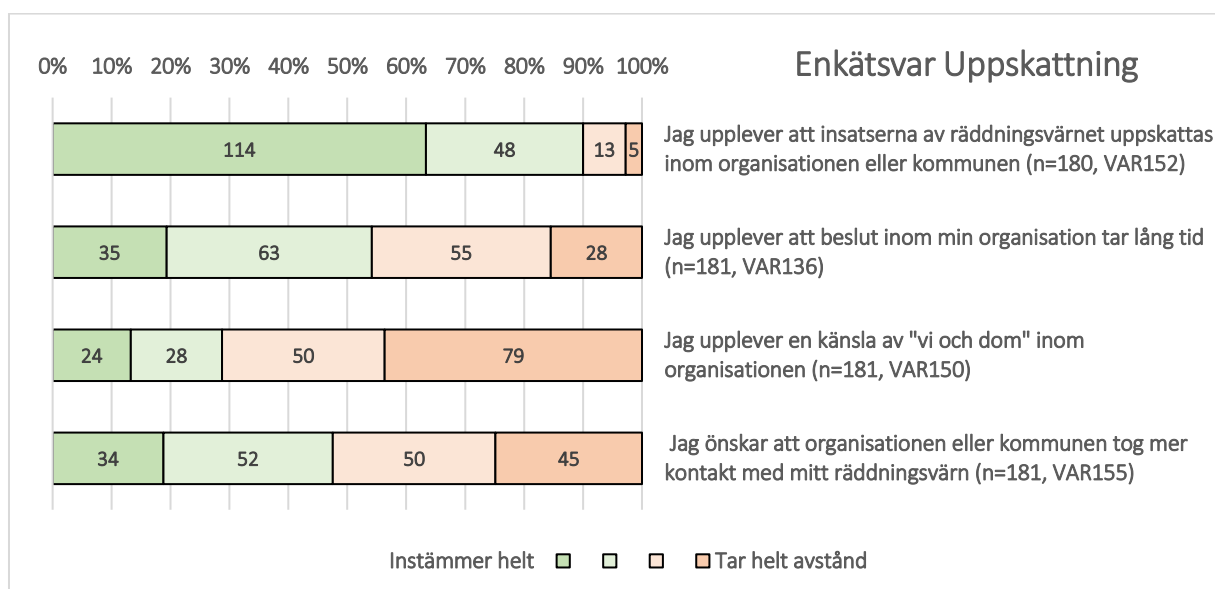
Vid vissa larm som räddningsvärnets åker på kan det antas att den verksamme kommer i kontakt med brandrök. Vanliga ämnen i brandrök är konstaterat cancerframkallande och kan lätt tas upp av huden (Magnusson & Hultman, 2014). Magnusson & Hultman (2014) betonar att all kontaminerad utrustning måste hanteras så att människor inte utsätts för dessa hälsofarliga

ännen. Att inte räddningsvärdet har tillgång till dusch eller omklädningsrum medför att den verksamme i stället kör sin egen privata bil hem för att duscha. På så vis kontamineras den verksammes privata bil, som även används i vardagen och av resterande familjemedlemmar. Betydelsen av dusch- och omklädningsrum för verksamma inom räddningsvärnen beskrivs utförligare under kapitel 6.

5.10 Ledning och organisation

Av intervjuerna framkom att synen på räddningsvärnen har blivit mer "modern". Med modern syn menades att organisationen ser vikten av ett samarbete med räddningsvärdet, genom att räddningsvärdet deltar vid insatser på samma villkor som del- och heltidsbrandmän, se Appendix B. Vidare visar resultatet från intervjuerna att organisationerna blivit bättre på att se den nytta som räddningsvärnen faktiskt gör. I intervjuerna återgavs dock att det kan ta lång tid för organisationerna att komma fram till beslut i frågor som rör räddningsvärnen. Vidare nämns även att kontaktvägar för information och beslut inom organisationerna kan upplevas vara ineffektiva och omständliga. Dock beskriver intervjupersonerna en upplevd förbättring under de senaste åren i relationerna mellan räddningsvärnen och organisationen. Trots detta upplever vissa räddningsvärd att de fortfarande är bortglömda och en känsla av "vi och dom" finns kvar (VAR150).

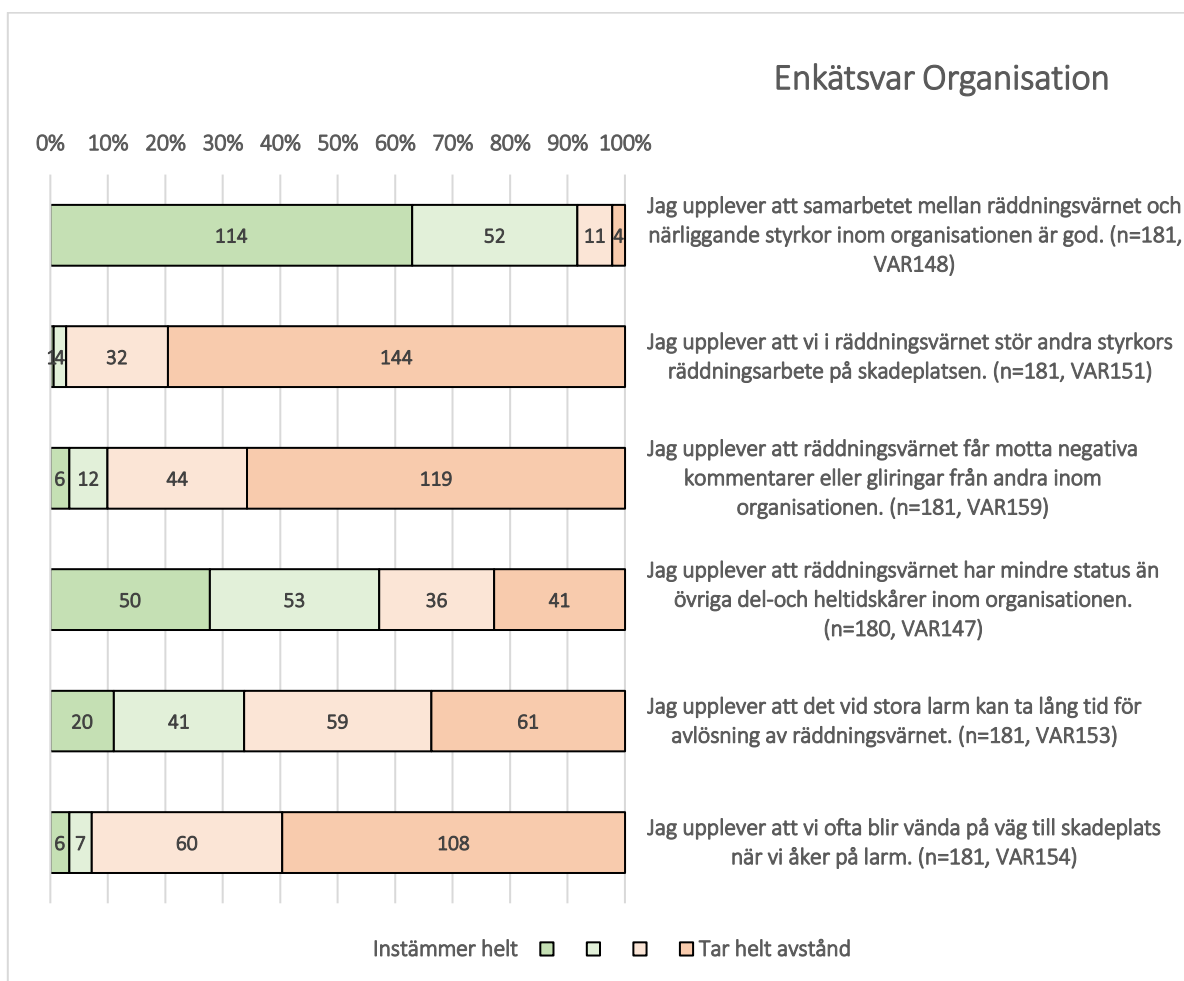
Av intervjuerna framkom att räddningstjänstorganisationerna ger bra feedback och mycket uppskattning till räddningsvärnen, se Appendix B. Vidare uppgav en intervjuperson att de har ett gott rykte hos ledningen på grund av att räddningsvärdet alltid ställer upp inom organisationen, se Appendix B. En stor del av respondenterna i enkäten tycker att deras insatser uppskattas av deras organisation eller kommunen (VAR152), se Figur 48. Ungefär hälften av respondenterna instämmer i att beslut inom deras organisation tar lång tid (VAR136), se Figur 48. Nästan hälften av respondenterna önskar mer kontakt mellan räddningsvärdet och organisationen eller kommunen (VAR155), se Figur 48.

Figur 48. Resultatet av påståenden som undersöker räddningsvärdets förhållande till organisationen.

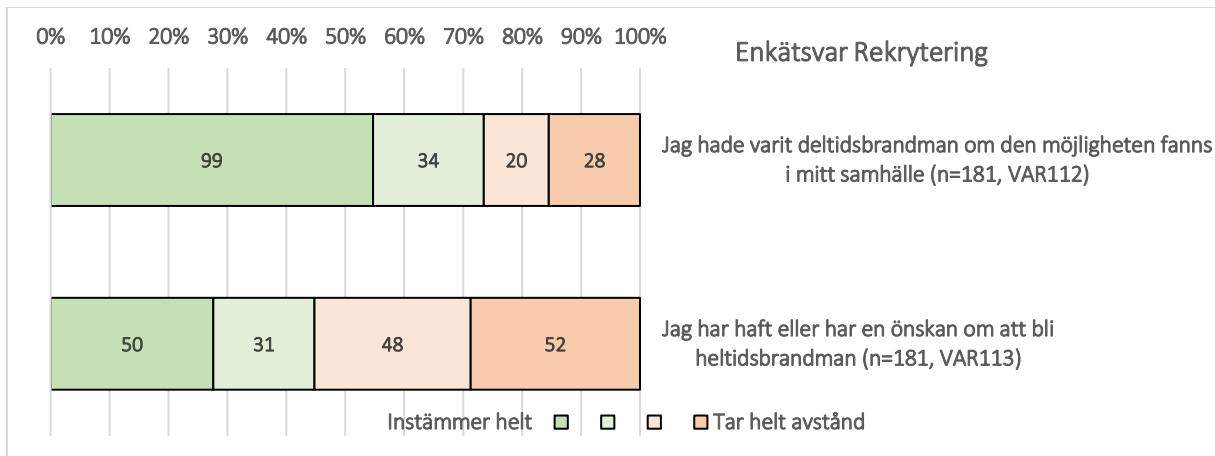
Arbetsituationen mellan räddningsvärn och hel- och deltidstyrkor inom organisationen.

Det var vanligt förr att de inom räddningsvärn kunde få gliringar och höra att de skulle flytta på sig när del- eller heltidsbrandmännen kom till skadeplatsen, se Appendix B. En intervjuperson uppgav att räddningsvärnen förr kunde liknas vid isolerade öar. En av de intervjuade upplever även att utalarmeringen av räddningsvärn är beroende av attityden hos den person som larmar ut räddningsresurser inom organisationen, se Appendix B. Respondenterna i enkätundersökningen anger ett gott samarbete med närliggande styrkor, dock anger 57% att de upplever att räddningsvärn har en lägre status än övriga styrkor inom organisationen (VAR147), se Figur 49.

Figur 49. Enkät svar på frågor som berör förhållandet mellan räddningsvärn och andra styrkor inom organisationen.

Enkätresultatet visar att majoriteten av respondenterna hade valt att bli deltidsbrandmän om detta hade varit möjligt (VAR112), se Figur 50. Vidare undersöktes även respondentens önskan eller om att bli heltidsbrandman (VAR113).

Figur 50. Enkätresultat av två påståenden om de svarandes inställning till hel- eller deltidstjänst inom räddningstjänsten.

Figur 50 återger ett intressant resultat där majoriteten av de som är verksamma inom räddningsvärnen, hade varit deltidsbrandmän om de hade fått möjligheten till det i sitt samhälle. Detta visar att trots historiskt förekomna motsättningar mellan räddningsvärn och exempelvis deltidsbrandmän så kan det vara samma typ av person.

6 Förbättringar som främjar en hållbar personalförsörjning

I detta kapitel diskuteras förbättringar avseende de faktorer som presenterats under kapitel 4 och kapitel 5.

6.1 Ta bort vissa krav inom rekryteringen till räddningsvärn

Under kapitel 4.1 beskrivs att personer med tidigare erfarenhet har valt att söka sig till ett räddningsvärn och under kapitel 4.4 nämns att vissa räddningsvärn har ett ålderskrav för att kunna delta inom räddningsvärn. I resultatet uppgav 24% av 50 svarande att sökande till deras räddningsvärn nekats på grund av att personens boende är för långt bort eller säsongvis (VAR031).

Inom vissa räddningsvärn är en hög ålder något som utgör ett direkt hinder för ett deltagande inom räddningsvärn. I enkätfrågan varför vissa personer har blivit nekade inom respondentens räddningsvärn skrev en av de svarande *"Hög ålder. Tyvärr är de pigga och de enda fast boende på orten"* (VAR031). En person med mycket erfarenhet bör inte automatiskt bli utesluten ur ett räddningsvärn på grund av hög ålder, i stället bör en personlig bedömning göras utifrån fysisk status och tidigare erfarenheter. Att rekrytera in personer med mycket erfarenhet eller bibehålla erfarna personer inom räddningsvärn, skulle kunna bidra med en erfarenhetsåterföring till en yngre generation inom räddningsvärn.

Ett annat förslag är att personer som nått en viss ålder skulle kunna utgöra en reservstyrka vid de insatser som är utdragna i tid och som kräver mycket resurser. Ett ytterligare förslag är att erbjuda de personer som gått i pension i en befintlig hel- eller deltidsstation att ingå i ett räddningsvärn. Dessa personer skulle då utgöra ett komplement till den befintliga beredskapen och kunna bidra med erfarenhet och kunskap vid större händelser. Vid större händelser i en kommun ställs andra krav i insatsen, och som tidigare nämnt i kapitel 1.1 kan långdragna insatser framförallt få problem med personalförsörjningen.

Det finns en klar vinst i att ha en anspänningstid inom räddningsvärnen i de insatser då den hjälpsökande befinner sig i ett akut livshotande tillstånd. Dock kan det finnas räddningsvärn som under vissa tider över dygnet eller veckan har svårt att kunna skicka resurser på grund av en låg tillgänglighet av verksamma. I dessa fall kan det vara en vinst att ha personer som kan åka på larm snarare än att räddningsvärdet inte kan skicka resurser alls. Vidare kan det finnas en vinst i att ha personer som ingår i räddningsvärdet som inte behöver uppfylla kravet på anspänningstid, som kan nyttjas vid omfattande större utdragna insatser.

I kapitel 4.4 framgår det i Figur 17 att personer blivit nekade på grund av att det inte finns plats för fler inom räddningsvärdet. Vidare framgår det i resultatet enligt kapitel 5.6 att respondenterna uppgav att de på grund av arbete har svårast att åka på larm under dagtid. Det kan finnas fördelar med att öka antalet verksamma inom räddningsvärnen, och i detta anpassa deltagandet efter de verksamma som har möjlighet att åka på larm exempelvis dagtid eller nattetid. Ett förslag är att planera förmågan att kunna delta på larm utifrån individernas förutsättningar att kunna delta vissa tider under dygnet, veckan, månaden eller året. Man skulle därmed kunna utöka med deltagare som åker på larm mellan vissa tider, exempelvis dagtid.

Vidare har personer som bor inom anspänningstiden men inte har en varaktig hemvist i orten nekats. Detta krav bör revideras om det hade underlättat för räddningsvärdet. En av respondenterna svarade *"Inte varit fast boende på ön där jag bor"* som anledning till att den sökande nekats deltagande inom räddningsvärdet (VAR031). Det kan tänkas att vissa räddningsvärn är hårt belastade vissa säsonger under året, särskilt turist- eller semesterorter i Sverige. En flexibel bemanning där de verksammars antal följer räddningsvärdets belastning på orter där invånar- eller besöksantalet varar kraftigt beroende av säsong bör vara fördelaktig. Exempelvis skulle man kunna nyttja personer med tidigare erfarenhet inom exempelvis räddningstjänsten, som tillfälligt är bosatta på orten. Dessa personer kan även antas ha ett intresse i att skydda sin egen egendom vilket ytterligare motiverar till ett deltagande.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor anger i 6 kap. 1 § att personer som tas ut med tjänsteplikt ska vara bosatta i kommunen. Att ställa krav på att tjänstepliktiga ska vara bosatta inom samma kommun bör undersökas och eventuellt tas bort ur Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, då detta kan utesluta sökande som bor inom anspänningstiden men i annan kommun.

6.2 Tydliga riktlinjer, kommunikation och transparens

I kapitel 1.1 diskuteras vikten av ett snabbt ingripande, särskilt på landsbygden. En av intervjupersonen uttryckte ”*En irritation på SOS eller Ledningen då värnet inte blivit larmat och deltidskåren åkt förbi, det känns dumt.*”. Ur intervjuerna framgår att räddningsvärnen inte alltid blir larmade. En tydlig larmplan som underlättar för organisationen eller SOS AB att skicka ut larm kan antas göra stor skillnad. Detta skulle kunna reducera de negativa känslorna personer upplever av att inte ha möjlighet att åka på eller missa larm, se kapitel 5.8 En tydlig kommunikation med räddningsvärdet i syfte om att skapa en samsyn om vilka typer av larm räddningsvärdet ska åka på kan minimera missförstånd. Samsynen kan tänkas vara en förutsättning för att kunna utvärdera och revidera räddningsvärdets utrustning och förmåga. Vidare bör samsynen skriftligt dokumenteras avseende vilka typer av larm räddningsvärdet ska åka på, vilka åtgärder de ska kunna utföra samt med vilken utrustning. Vidare bör ersättnings storlek avseende larm, materialvård och administration framgå i dokumentationen. Dokumentationen ska vara tillgängligt för samtliga inom räddningsvärdet och förslagsvis ges till nya inom räddningsvärdet. Det kan även finnas en vinst i att hålla en organisationsövergripande introduktionsutbildning för nya, med en genomgång av uppsatta riktlinjer och rutiner inom räddningsvärdet. Ett förslag är att räddningsvärnen ska ha tillgång till en gemensam plattform för informationsdelning som sträcker sig över hela organisationen.

I kapitel 5.10 fördes diskussion kring att vissa räddningsvärdar känner sig isolerade och bortglömda av organisationen. Vidare diskuterades det i kapitlet att ungefär hälften av respondenterna uppgav att de i högre utsträckning önskar kontakt med organisationen samt att beslut inom organisationen tar lång tid. Genom att hitta plattformar för informationsdelning mellan organisationen och räddningsvärnen genom exempelvis, tillhandahållen mail, APT-träffar, gemensamt intranät och frekventa digitala träffar kan upplevelsen av att vara isolerad inom organisationen möjligtvis reduceras.

6.3 Att förse räddningsvärnen med skälig utrustning

En femtedel av respondenterna upplever att räddningsvärnets får åka på larm de inte har utrustning för (*VAR130*), tidigare beskrivet i kapitel 5.1. Rapporten har inte undersökt vad skälig utrustning är i förhållande till de typer av larm som räddningsvärnets åker på. Att de verksamma inom räddningsvärnen gör inköp av utrustning med privata medel beror antagligen på att de upplever ett behov av utrustningen. Samtidigt kan det finnas en kultur inom räddningsvärnets där de verksamma själv förväntas införskaffa viss typ av utrustning eller tillbehör.

Först när räddningsvärnets vet vilka typer av larm de ska åka på och det framgår tydligt vilken förmåga som förväntas av räddningsvärnets kan en samsyn om skälig utrustning inom räddningsvärnets erhållas. Den önskade utrustningen inom räddningsvärnen handlar mestadels om personlig säkerhet som exempelvis ficklampor, bättre anpassade skyddskläder samt ändamålsenliga varningsanordningar på exempelvis fordon. Ett grundläggande krav är att organisationen ska se till att utrustningens typ och funktion ska uppfylla berörda föreskrifter i arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS), utifrån de larmtyper räddningsvärnets åker på. Om gemene man har råd att köpa utrustningen privat borde även en budgeterad kommunal organisation ha möjlighet att göra det. Inköp av nödvändig utrustning kan tänkas medföra att de verksamma inom räddningsvärnen upplever sig uppskattade och ges större möjligheter att verka på larm genom en säkrare arbetsmiljö.

6.4 Förbättra utformning av övningsverksamhet

I kapitel 5.1 diskuterades utformningen på räddningsvärnets övningar och vem som ansvarar för denna. Enligt litteraturöversikten bör övningarna vara intressanta och relevanta för uppdragens karaktär för att inte personerna inom räddningvärnets ska tappa motivation, beskrivet under kapitel 2.2. Då räddningsvärnen generellt har så pass lite övningstid är det rimligt att övningarna ska hålla en god kvalitet, se kapitel 5.2. För att uppnå en god kvalitet är det önskvärt om övningarna genomförs med en utsedd övningsledare med tillräcklig kunskap eller erfarenhet. Exempelvis nyttjas personer med tidigare erfarenheter inom räddningstjänsten eller erfarenhet från ordinarie jobb som nämnt i kapitel 5.2. Dessa personer kan utgöras av någon i räddningsvärnets eller från räddningstjänsten. Ett förslag kan vara att vid rekryteringen inventera de sökandes tidigare erfarenheter och kunskaper, i syfte om att kunna nyttja detta inom räddningsvärnets.

En övning med tydligt uppsatt mål och syfte kan ge en övningsdeltagare bättre förståelse av övningens relevans inom räddningsvärnets. Det kan även finnas en vinst i att ha specifika mål i en övning, som exempelvis att kunna felsöka och starta en pump på en viss tid. Övningar och utbildningar skulle även kunna genomföras på distans där exempelvis räddningstjänsten håller utbildningar digitalt över nätet. Övningar och utbildningar som genomförs över nätet kan spara tid genom att dessa bland annat kan spelas in och att övningsledaren inte behöver transportera sig till räddningsvärnets. Den verksamme kan med ett inspelat material därmed inhämta kunskapen i mån av tid utefter dennes livssituation. Förslagsvis genomförs en digital teoretisk övning med efterföljande praktisk övning inom samma område.

Att räddningstjänsten och räddningsvärnets tillsammans ansvarar och beslutar om övningsschemat antas vara gynnsamt för båda parter. Övningschemat kan då anpassas till den lokala förmågan, med önskemål från räddningsvärnen själva, samtidigt som räddningstjänsten kan bidra med bred kompetens och erfarenhet. Detta bör dock genomföras under förutsättning att det finns tillräckligt med resurser inom organisationen.

6.5 Förbättringar inom fysisk och psykisk arbetsmiljö

Forskning visar att brandmän löper en förhöjd risk att drabbas av vissa cancersjukdomar (Jalilian, et al. 2019). Situationer där den verksamme inom räddningsvärdnet riskerar att utsättas och kontamineras av cancerogena ämnen är bland annat vid bränder och olyckor med utsläpp av farliga ämnen (Magnusson & Hultman, 2014). Magnusson & Hultman (2014) menar att för sanering av dessa cancerogena ämnen och partiklar på kroppen är det viktigt att ha möjlighet till rengöring, där en noggrann dusch med tvål är passande. Vidare motverkar detta att den verksamme inom räddningsvärdnet kontaminerar föremål som används i vardagen. Argumenten påvisar betydelsen för de verksamma inom räddningsvärdnet ska ha tillgång till dusch- och omklädningsrum.

Genomförandet av avlastande samtal

I kapitel 5.8 diskuterades psykiskt påfrestande larm och förekomsten av riktlinjer för avlastande samtal inom räddningsvärdnet. Av respondenterna tog 23,3% avstånd till påståendet att det finns rutiner för avlastande samtal inom räddningsvärdnet (*VAR0132*). Vidare tog 11% av respondenterna avstånd till att avlastande samtal är viktigt efter påfrestande larm (*VAR131*).

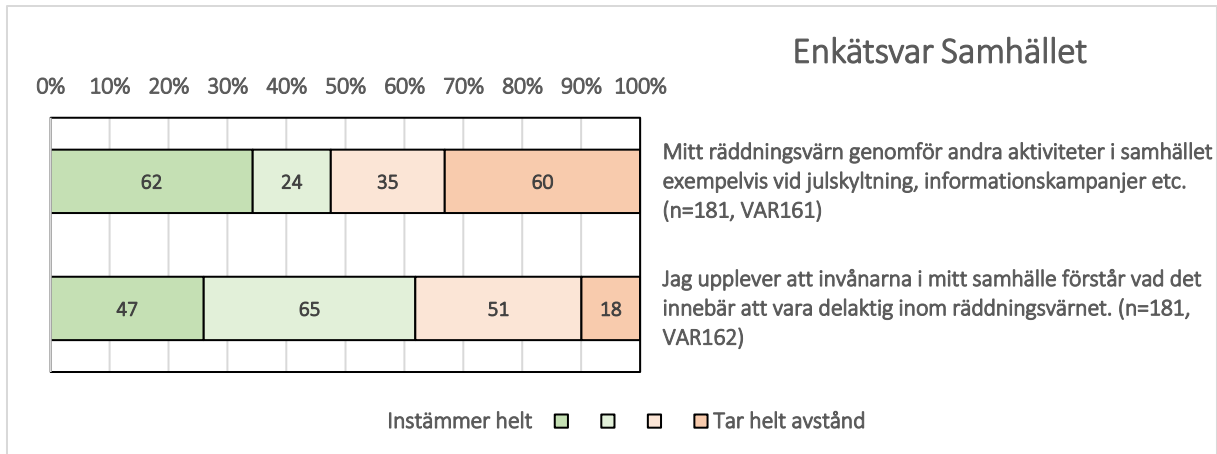
Resultatet visar att det kan finnas brister inom vissa räddningsvärdn eller organisationer i genomförandet och förståelsen av ett psykosocialt omhändertagande av den verksamme. Räddningsverket (2003) utgav i samarbete med försvarshögskolan en handledning i kamratstöd och avlastande samtal. I handledningen framgår att ett kamratstöd och avlastande samtal är en stödsats vars huvudsyfte är att stärka den psykosociala arbetsmiljön. Målet med samtalet är att gynna återhämtningsprocessen för den som utsatts för påfrestningen samt stärka den sociala tryggheten inom enheten. Ett organiserat kamratstödssystem bör ingå som en del av organisationens krisstödplan (Larsson & Tedfelt, 2003). Påfrestande händelser som inte bearbetas kan antas påverka deltagaren motivation att stanna inom räddningsvärdnet. Antingen genom att de individuella påfrestningarna blir för stora eller genom känslan att organisationen inte tar de verksamma välmående på allvar. Om rutiner saknas bör dessa införas för att hjälpa den verksamme att bearbeta påfrestande händelser.

Upprätthållandet av en fysisk förmåga över tid

I kapitel 4.5 diskuterades räddningsvärnens fysiska krav vid rekryteringen. Att inte ha fysiska tester vid en rekrytering kan tänkas underlätta för en person att söka till räddningsvärnets. Samtidigt kan det vara bra att återkommande pröva sin fysiska förmåga under den tid den verksamme deltar inom räddningsvärnets. Omständigheter inom räddningsvärnets och vilka typer av larm räddningsvärnets åker på bör avgöra om krav på fysisk förmåga ska ställas. Den fysiska förmågan bör inte vara avgörande vid en rekrytering men en hälsokontroll i syfte om att förebygga ohälsa hos den sökande kan rimligtvis gynna en hållbar personalförsörjning inom räddningsvärnets. Ett förslag till att motivera fysisk aktivitet inom räddningsvärnets skulle vara att införa ett mindre tränings- eller friskvårdsbidrag. Att organisationen uppmuntrar en god fysik även inom räddningsvärnets kan visa på en god personalpolitik, med hållbara medarbetare i fokus.

6.6 Rekryteringskampanjer och information till samhället

Organisationerna skulle kunna nyttja personer som inom räddningsvärnen vill hjälpa till via exempelvis; informationskampanjer, juls skyltningar, säkerhetsdagar, ”Kaffe på stan” och ”Prova på” dagar. Detta kan antas främja räddningsvärnens roll i samhället och troligtvis underlätta rekryteringen av personer till räddningsvärnets.

Figur 51. Resultatet av påståenden som undersöker hur räddningsvärnets förhåller sig till samhället där räddningsvärnets är placerat.

Enligt respondenterna genomför ungefär hälften av räddningsvärnen andra aktiviteter i samhället (VAR161) samtidigt som 62% av respondenterna instämmer i att samhället förstår vad ett deltagande inom räddningsvärnets innebär (VAR162). För att skapa ytterligare förståelse för räddningsvärnets betydelse i samhället kan organisationerna eller räddningsvärnen göra ett informationsutskick till samtliga inom orten, där det tydligt framgår vilka utmaningar räddningsvärnets står inför, och vilka konsekvenser dessa kan leda till. Vidare kan informationsutskicket beskriva innebörden av ett deltagande inom räddningsvärnets.

7 Felkällor

I följande kapitel diskuteras de begränsningar som uppmärksammats i studien. Begränsningarna i rapporten avser de faktorer som påverkar upprätthållandet av kvalitetskriterierna tidigare beskrivet i kapitel 3.1.1.

Arbetets objektivitet

I kapitel 3.4.1 beskrivs den sammanlagda erfarenheten som författarna till denna rapport har av räddningstjänst och att denna erfarenhet kan ha påverkat arbetets objektivitet, alltså författarnas förmåga att förhålla sig neutrala och inte färgas av sin förförståelse. Erfarenheten kan ha även ha påverkat intervjusituationen genom vilka frågor man väljer att ställa och sättet som frågan framförs på. Samtidigt har författarna av denna rapport en förståelse för olika fackmannamässiga uttryck som leder till mer precisa och fördjupande frågor vid intervjuerna och för enkätundersökningen.

Räddningsvärnens utformning och finansiering

Frågorna som ställdes under intervjuerna eller i enkätundersökningen har utgått från att räddningstjänsten organiserar och ansvarar över räddningsvärnen. Gällande räddningsvärnets finansiering och organisationsstruktur framkom det under arbetet att det varierar. Detta gjorde att vissa frågor var svåra att svara på utifrån om respondenten ingick i ett privat organiserat räddningsvärn.

Begränsningar inom digitala intervjuer

Det kan tänkas att viss information förbisetts och varit svåra att tolka genom att intervjuerna genomfördes digitalt via videolänk. När intervjuer sker över nätet kan information förbises av den som håller intervjun då kommunikationen och interaktionen som ges av det fysiska mötet vanligtvis inte sänds ut (Berg, 2014).

De personer som ställt upp på att bli intervjuade kan ha ett starkt intresse av att berätta om sitt deltagande. Detta kan utgöra en bias för resultatet genom att personer med kraftigt positiva eller negativa åsikter om räddningsvärnen kan vara mer benägna att berätta om sina förhållanden.

Begränsningar för enkätundersökning

Enkätundersökningen var relativt omfattande för respondenten med många frågor. Ejlertsson (2019) menar att frågor i ett enkätformulär är begränsat och en tumregel är att enkäten högst ska ta 30 minuter att genomföra, annars försämras svarsfrekvensen. Eventuellt skulle en bättre svarsfrekvens erhållas om enkäten haft mindre antal frågor.

Vissa påståenden i enkäten var utformade med ledande förstärkningsord som gjorde resultatet svårtolkat. Det är tillåtet att frågekonstruktionen är värderande eller ledande för påståenden av Likert-typ, som i denna studie. Dessvärre svarar påståendet endast på det som beskrivs. Exempel på ett sådant påstående är VAR022 i Appendix D som framställdes enligt följande; **”Jag upplever att intresset för att söka till mitt räddningsvärn är stort”**. Respondenterna tar endast ställning till om intresset är stort för räddningsvärn. De kan förslagsvis anses att det finns ett intresse, men att det inte är stort. Likaså är det oklart hur respondenten tolkar definitionen av ordet ”stort”. Dessa typer av frågor eller svårtolkade påståenden ansågs därför brista i sin utformning och hanterades som bortfall i studien. Följden av denna brist har gjort att intressanta påståenden som kunnat bidra till ett fördjupat resultat gått förlorat.

Respondenterna tvingades ta ställning i enkätens påståenden då dessa var konstruerade med avsaknad av ett mittenalternativ. En begränsning i avsaknaden av ett mittenalternativ kan vara att vissa respondenter som svarat på enkäten hade valt ett mittenalternativ om detta funnits. Med tanke på antalet påståenden samt utformningen av enkäten, skulle ett mittenalternativ kunna medföra att respondenter slentrianmässigt svarar med ett mittenalternativ för att snabbt komma vidare i enkäten. Att tvinga respondenten att ta ställning i samtliga frågor antogs medföra att respondenten får stanna upp, reflektera och värdera sitt ställningstagande i vardera påstående. Det kan även tänkas att vissa respondenter som valt ett av de två mellanalternativen i enkäten egentligen tar avstånd eller instämmer väldigt lite i påståendet. Att använda en likertskala med fyra skalsteg medför därmed att resultatet blir övergripande och bör därmed behandlas i enlighet med detta. Enkätresultatet ger ingen exakt bild över hur förhållanden ser ut i Sverige utan visar på trender och tendenser för vardera påstående. Att använda fler skalsteg bedömdes medföra att enkäten skulle ta längre tid att genomföra och erhålla mer svårtolkad data. Analys av ett eventuellt införande av fler skalsteg anses heller inte kunna påvisa ytterligare tolkningar.

8 Slutsats

Att främja en hållbar personalförsörjning inom räddningsvärn i Sverige är en komplex fråga som påverkas av en mängd olika faktorer. Denna rapport har identifierat faktorer som påverkar rekrytering inom räddningsvärn och arbetsituationen för de personer som är verksamma inom räddningsvärn. Nedan beskrivs kortfattat de väsentligaste resultaten som framkommit genom denna studie utifrån frågeställningar enligt kapitel 1.4.

Vilka faktorer påverkar rekrytering av personer till räddningsvärn i Sverige?

- En vilja att hjälpa andra, en känsla av plikt, tidigare erfarenheter samt en upplevd egennyttan är bidragande faktorer till att personer går med i ett räddningsvärn.
- Att ha släktingar, vänner, bekanta eller någon förebild inom räddningsvärn är en betydande faktor till att personer väljer att ansluta sig till räddningsvärn.
- Interna ålderskrav kan utgöra ett direkt hinder för sökande att gå med i ett räddningsvärn.
- Att inte ha en permanent hemvist i den ort räddningsvärn är beläget kan utgöra ett direkt hinder för den sökande att gå med i räddningsvärn.
- Avståndet mellan sökandes bostad och räddningsvärnets placering kan utgöra ett direkt hinder för att gå med i ett räddningsvärn.

Vilka faktorer påverkar arbetssituationen för personer verksamma inom räddningsvärn?

- En hög andel av de verksamma anser att gemenskapen inom räddningsvärn är viktig för att kunna utföra ett bra arbete på larm.
- En andel av de verksamma upplever att de saknar utrustning för att kunna jobba säkert. Behov av fordon, personlig skyddsutrustning och andningsskydd utgör de största faktorerna.
- En andel av de verksamma upplever att övningarna inom räddningsvärnen inte genomförs effektivt eller är relevanta för de uppdrag som räddningsvärn åker på.
- En andel av de verksamma lägger obetald tid inom räddningsvärnen där övningar, administration och materialvård genomförs utan ersättning.
- Viss utrustning och materiel inom räddningsvärn bekostas av de verksammas privata pengar.
- Hemmaboende barn som kräver uppsikt där möjlighet till barnpassning saknas utgör ett direkt hinder för den verksamme att åka på larm.
- Beslut inom den organisation som räddningsvärn ingår i upplevs ta lång tid.
- Ungefär hälften av de verksamma saknar tillgång till dusch- och omklädningsrum. Av de räddningsvärn som har dusch- och omklädningsmöjligheter är endast hälften av dessa avsedda för båda könen.
- En andel av de verksamma inom räddningsvärnen upplever negativa känslor om de inte har möjlighet att åka på larm eller missar utalarmering.
- Vid larm finns det en risk att den verksamme kan hamna själv och agera ensam på en olycksplats.
- En andel av de verksamma uppger att det saknas rutiner för avlastande samtal inom räddningsvärn.

Hur kan räddningsvärnens nuvarande rekrytering och arbetssituation förbättras i syfte att främja en hållbar personalförsörjning?

- Tillse att tilldelad utrustning inom räddningsvärnen uppfyller minst arbetsmiljöverkets föreskrifter.
- Räddningsvärnets övningsverksamhet kan förbättras genom införande av tydliga mål och syften i övningarna, digitalt inspelat material och nyttjande av de verksammes tidigare erfarenheter.
- Uteslutning ur räddningsvärn bör inte ske automatisk för personer med hög ålder. I stället bör en personlig bedömning göras utifrån fysisk status och tidigare erfarenheter.
- Införande av en flexibel bemanning där de verksammas antal varierar och följer räddningsvärnets belastning under vissa perioder, då räddningsvärnets har som svårast att skicka resurser.
- Rekrytera vissa personer utan krav på anspänningstid till räddningsvärnets. Dessa personer kan då nyttjas vid icke akuta larm, som exempelvis större omfattande insatser.
- Tillse att de verksamma inom räddningsvärnets har möjligheter till att byta om och duscha efter larm.
- Upprättande av larmplaner i syfte att tydliggöra vilka typer av larm som räddningsvärnets ska åka på och vilken utrustning som ska finnas tillgänglig för räddningsvärnets.
- Upprättande av tydliga rutiner för genomförandet av avlastande samtal.

9 Förslag på framtida forskning

I detta kapitel redovisas förslag på framtida forskningsområden som framkommit under arbetet med denna studie. Områdena faller utanför studiens ramar men är ändå av intresse för fortsatt främjande av en god och hållbar personalförsörjning inom räddningsvärn i Sverige. Förslagen presenteras i punktform nedan.

- De senaste tillgängliga uppgifterna över antalet aktiva inom räddningsvärn i Sverige var från MSB för år 2011. Samtidigt gör MSB bedömningen att antal aktiva personer inom räddningsvärnen minskar, men då uppgifter saknas är det oklart hur det förhåller sig. Underlag för att kunna bedöma räddningsvärnens omfattning och förmågor är därför viktiga i syfte att inventera och kartlägga landet resurser. Studien bör även föranledas av en analys kring räddningsvärnens kostnadseffektivitet och mer detaljerat vilken nytta som räddningsvärnen utgör i samhället.
- Andelen kvinnor är oproportionell lågt jämfört med andelen män inom Sveriges räddningstjänstorganisationer och sannolikt råder samma förhållanden inom räddningsvärnen. Ur ett rekryteringsperspektiv skulle denna målgrupp kunna bidra med ett större antal sökande. Ytterligare studier skulle skapa en större förståelse kring genusfrågor kopplade till räddningsvärnen i samband med rekrytering och underlättande av arbetssituationen för kvinnor.
- För att få ytterligare kunskap om vilka faktorer som främjar en hållbar personalförsörjning inom räddningsvärn i Sverige, bör studier som innefattar personer som valt att avsluta sitt deltagande inom räddningsvärnen genomföras.
- Räddningsvärnens dusch- och omklädningsmöjligheter varierar i landet vilket kan begränsa möjligheterna till sanering av cancerogena ämnen och partiklar från kroppen efter larm. En kartläggning kring räddningsvärnens rutiner och hantering kopplat till hälsorisker bör göras för att minska risken för framtida cancerrelaterade sjukdomar bland de verksamma.

10 Referenser

- Ahrne, G., & Svensson, P. (2011). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. i P. Svensson, G. Ahrne, Å. Sterner, & M. Ljunggren (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder* (1:4 uppl., ss. 19-33). Stockholm: Liber. doi:ISBN 978-91-47-09446-2
- Aitken, A. (1999). Identifying key issues affecting the retention of emergency service volunteers. *Australian Journal of Emergency Management*, 16-23.
- Alvehus, J. (2013). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: En handbok*. Stockholm: Liber AB.
- Axelsson, C., Hasselqvist-Ax, I., Herlitz, J., Hollenberg, J., Jonsson, M., Karlsson, T., . . . Svensson, L. (2015). Early Cardiopulmonary Resuscitation in Out-of-Hospital Cardiac Arrest. *New England Journal of Medicine*(372), ss. 2307-2315. doi:10.1056/NEJMoa1405796
- Batty, A., & Burchielli, R. (2010). Out of the frying pan, into the fire? Persistent genderbarriers in Australian fire-fighting and challenges for HRM. *Asia Pacific Journal of Human Resources*, 309-324.
- Baxter-Tomkins, T., & Wallace, M. (2009). Recruitment and retention of volunteers in emergency services. *Australian Journal on Volunteering*, 1-11.
- Beatson, R., & McLennan, J. (2005). Australia's women volunteer firefighters: a literature review and research agenda. *Australian Journal On Volunteering*, 18-27.
- Bell, E., & Bryman, A. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder 3. uppl.* Stockholm: Liber.
- Berg, M. (2014). Netnografi. i G. Ahrne, P. Svensson, U. Eriksson Zetterquist, P. Öberg, S. Dahlin-Ivanoff, P. Lalander, . . . D. Wästerfors, *Handbok i kvalitativa metoder* (ss. 118-130). Stockholm: Liber AB.
- Berntson, E., Bernhard - Oettel, C., Hellgren, J., Näswall, K., & Sverke, M. (2016). *Enkätmetodik*. Stockholm: Författarna och Natur & Kultur.
- Birch, A. (2011). *Recruiting And Retaining Volunteer Firefighters In Australasia - An Integrative Summare Of Reasearch*. East Melbourne: Bushfire Cooperative Research Centre.

- Boezeman, E., & Ellemers, N. (2008). *Pride and respect in volunteers' organizational commitment*. Leiden, Netherlands: Leiden University. doi:ISSN: 0046-2772
- Bono, B. A., & Thompson III, A. M. (1993). Work Without Wages: The Motivation for Volunteer Firefighters. *American Journal of Economics and Sociology*, 323-343.
- Branch-Smith, C., & Pooley, J. A. (2010). Women firefighters' experiences in the Western Australian volunteer bush fire service. *The Australian Journal of Emergency Management*, 12-18.
- Brandmännens Riksförbund. (den 30 oktober 2020). Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37). Stockholm.
- Condelli, L., & Spruck Wrigley, H. (2004). *Real World Research: Combining Qualitative and Quantitative Research for Adult ESL*. Loughborough.
- Cowlshaw, S., Evans, L., & McLennan, J. (2010). Work-family conflict and crossover in volunteer emergency service workers. *Work & Stress No 4*, 342-358.
- Dalen, M. (2015). *Intervju som metod*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.
- Degel, D., Rachuba, S., Werners, B., & Wiesche, L. (den 20 March 2014). Reorganizing an existing volunteer fire station network in Germany. *Socio-Economic Planning Sciences*, 48, ss. 149-157.
- Denscombe, M. (2010). *The Good Research Guide - For small-scale social research projects; Fourth Edition*. Berkshire: Open University Press.
- Denscombe, M. (2014). *The Good Research Guide - For small-scale social research projects; Fifth edition*. Berkshire, England: Open University Press.
- Ejlertsson, G. (2019). *Enkäten i praktiken, en handbok i enkätmetodik* (4 uppl.). Lund: Studentlitteratur. doi:ISBN 978-91-44-13144-3
- Eriksson Zetterquist, U., & Ahrne, G. (2011). Intervjuer. i G. Ahrne, P. Svensson, U. Eriksson Zetterquist, P. Öberg, S. Dahlin-Ivanoff, P. Lalander, . . . D. Wästerfors, *Handbok i kvalitativa metoder* (ss. 36-57). Stockholm: Liber AB.
- EU 2016/678. (2016). *General Data Protection Regulation*. Bryssel: European Parliament.
- Fahey, C., Walker, J., & Sleight, A. (2002). Training can be a recruitment and retention tool for emergency service volunteers. *Australian Journal of Emergency Management*, 3-7.

- Finkelstein, M. A. (2011). Correlates Of Individualism And Collectivism: Predicting Volunteer Activity. *Social Behaviour And Personality*, 597-606.
- Francis, J. E., & Jones, M. (2012). Emergency service volunteers: a comparison of age, motives and values. *Australian Journal of Emergency Management*, 27-32.
- Gazzale, L. (2019). Motivational implications leading to the continued commitment of volunteer firefighters. *International Journal of Emergency Services*, 205-220.
- Hallin, A., & Helin, J. (2018). *Intervjuer*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Haski-Leventhal, D. (2009). Altruism and Volunteerism: The perceptions of altruism in four disciplines and their impact on the study of volunteerism. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 271-299.
- Holmén, J., Herlitz, J., Ricksten, S.-E., Strömsöe, A., Hagberg, E., Axelsson, C., & Rawshani, A. (den 3 november 2020). Shortening Ambulance Response Time Increases Survival in Out-of-Hospital Cardiac Arrest. *J Am Heart Association*.
- Höst, M., Regnell, B., & Runesson, P. (2006). *Att genomföra examensarbete*. Oktober: Studentlitteratur.
- Jacobsson, K. (2008). Den svårfångade kvaliteten. i K. Sjöberg, & D. Wästerfors, *Uppdrag: Forskning. Konsten att genomföra kvalitativa studier* (ss. 162-183). Liber.
- Jalilian, H., Ziaei, M., Weiderpass, E., Silvia Rueegg, C., & Khosravi, Y. (2019). *Cancer incidence and mortality among firefighters*. *International Journal of Cancer*.
- Justitiedepartementet. (den 13 juni 2019). Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att analysera och föreslå åtgärder för att stödja kommunernas inrättande av räddningsvärn. Stockholm: Justitiedepartementet. Hämtat från <https://www.regeringen.se/> den 7 augusti 2021
- Lantz, E., & Runefors, M. (2021). Recruitment, retention and resignation among Non-Career Firefighters. *International Journal of Emergency Services*, 26-39.
- Larsen, M., Eisenberg, M., Cummins, R., & Hallstrom, A. (1993). *Predicting survival from out-of-hospital cardiac arrest: a graphic model*. Dallas, Texas: Annals of emergency medicine. doi:10.1016/s0196-0644(05)81302-2

- Larsson, G., & Tedfelt, E.-I. (2003). *Kamratstöd och avlastningssamtal - Metoder att hantera och bearbeta starkt stressfyllda händelser*. Karlstad: Räddningsverket.
- Lunds universitet. (den 21 10 2021). *Sunet Survey – enkätverktyg*. Hämtat från Medarbetarwebben - Den gemensamma interna webbplatsen för Lunds universitet: <https://www.medarbetarwebben.lu.se/forska-och-utbilda/stod-till-utbildning/utbildningsadministration/studieadministrativa-system/sunet-survey-enkatverktyg>
- Lynham, S. A. (2002). The General Method of Theory-Building Research in Applied Disciplines. i *Advances in Developing Human Resources Vol. 4, No. 3* (ss. 221-241).
- Magnusson, S., & Hultman, D. (2014). *Friska brandmän - Skellefteåmodellen förbättrar arbetsmiljön*. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- Malinen, S., & Mankkinen, T. (2018). Finnish Firefighters' Barriers to Volunteering. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 604-622.
- Marliese Neufang, K., Mergener, A., Philippe Pierre Décieux, J., & Sischka, P. (December 2015). Implementation of the forced answering option within online surveys: Do higher item response rates come at the expense of participation and answer quality? *Psihologija* 48, s. 312. doi:10.2298
- Mayr, M. L. (2017). Transformational Leadership and Volunteer Firefighter Engagement. *Nonprofit Management & Leadership*, 259-270.
- McLennan, J., & Birch, A. (2009). Age and Motivations to Become an Australian Volunteer Firefighter. *International Journal of Mass Emergencies and Disasters Vol. 27*, 53-65.
- McLennan, J., Birch, A., Cowlshaw, S., & Hayes, P. (2009). Maintaining volunteer firefighter numbers: Adding value to the retention coin. *The Australian Journal of Emergency Management*, 40-47.
- MSB. (2019). *Redovisning av uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för att stödja kommunernas inrättande av räddningsvårn- Ju2019/02206/SSK*. Karlstad: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- MSB. (den 08 05 2021). *Broschyr för rekrytering till räddningvårn*. Hämtat från Samhället behöver din hjälp!: <https://rib.msb.se/filer/pdf/29258.pdf>

- MSB a. (feb 2021). Årsredovisning 2020. Karlstad: DanagårdLiTHO.
- MSB b. (2021). *Räddningsutbildades karriärval. En genus- och mångfaldsanalys av yrkesverksamhet bland alumner från SMO och RUB-utbildningar*. Karlstad: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). doi:ISBN: 978-91-7927-171-8
- MSB c. (2021). *Jämställdhet och mångfald i räddningstjänst 2009-2020 En bakgrundsbeskrivning*. Karlstad: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Enheten för inriktning av skydd mot olyckor.
- New Zealand Fire Service Commission. (2001). *Developing a Strategy to Nurture, Enhance, and Expand the Volunteer Fire Brigade*. Auckland: New Zealand Fire Service Commission.
- Nilsson, B. (2019). Hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd - det lokala engagemangets betydelse. (s. 20). Linneuniversitet.
- Öberg, P. (2011). Livshistorieintervjuer. i G. Ahrne, & P. Svensson, *Hanbok i kvalitativa metoder* (ss. 58-69). Stockholm: Liber.
- Perkins, K. B. (1989). Volunteer Firefighters in the United States: A Descriptive Study. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 269-278.
- Perrot, S. B., & Blenkarn, B. D. (2015). Motivation, sensation seeking, and the recruitment of volunteer firefighters. *International Journal of Emergency Service*, 242-257.
- Philips, C. C. (2012). *Look inside firefighter families - a qualitative study*. Greeley: Digital UNC.
- Räddningsverket. (1997). *Brandman - och kvinna?* Karlstad: Räddningsverket.
- Rawshani, A., & Holmén, J. (2020). *Årsrapport för år 2019*. Göteborg: Svenska Hjärt-Lungräddningsregistret.
- Regehr, C., Dimitropoulos, G., Bright, E., George, S., & Henderson, J. (2005). Behind the Brotherhood: Rewards and Challenges for Wives of Firefighters. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*, 423-435.
- Rochester, C. (2006). *Making sense of volunteering - A literature review*. London: Volunteering England.
- Roethlisberger, F., & Dickson, W. (1964). *Management and the worker*. New York: Wiley.

- Roulin, N., & Bangerter, A. (2013). Extracurricular activities in young applicants' résumés: What are the motives behind their involvement? *International Journal of Psychology*, 871-880.
- Scottish Executive Central Research Unit. (2002). *Retained, Auxiliary and Volunteer Firefighters in the Scottish Fire Service*. Edinburgh: Scottish Executive.
- SFS 1990:782. (1990). *Arkivlag*. Stockholm: Kulturdepartementet.
- SFS 2003:460. (2003). *Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- SFS 2003:778. (2003). *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*. Stockholm: Justitiedepartementet.
- SOU 2018:54. (2018). *Räddningstjänstutredningen*. Stockholm: Justitiedepartementet.
- SOU 2019:7. (2019). *Skogsbrandsutredningen*. Stockholm: Justitiedepartementet.
- Svensson, A., Elmqvist, C., Fridlund, B., Rask, M., Andersson, R., & Stening, K. (2020). Using firefighters as medical first responders to shorten response time in rural areas in Sweden. *Australian Journal of Rural Health*, 6-14.
- Sveriges Trafikutbildares Riksförbund. (den 10 12 2021). *Pris på lastbilskörkort – en investering för framtiden*. Hämtat från Korkort.nu: <https://www.korkort.nu/korkortsklasser/lastbil-och-buss/pris-pa-lastbilskorkort-en-investering-for-framtiden/>
- Trost, J., & Hultåker, O. (2016). *Enkätboken* (Femte upplagan uppl.). Uppsala: Studentlitteratur.
- Viscovi, D., & Hagevi, M. (2016). *Enkäter, att formulera frågor och svar* (1 uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Wenemark, M. (2017). *Enkätmetodik med respondenten i fokus*. Lund: Studentlitteratur AB.
- West, D., & Murphy, P. (2016). Managerial and leadership implications of the retained duty system in English fire and rescue services - An exploratory study. *International Journal of Emergency Services*, 184-198.
- Woodward, A., & Kallman, J. (2001). Why volunteers leave: Volunteer Exit Survey in the emergency services. *Australian Journal on Volunteering*, 91-98.

Yarnal, C. M., & Dowler, L. (2002). Who is answering the call? Volunteer firefighting. *Leisure/Loisir*, 161-189.

Yoon, D., Jensen, J., & Youngs, G. A. (2014). Volunteer Fire Chiefs' Perceptions of Retention and Recruitment Challenges in Rural Fire Departments: The Case of North Dakota, USA. *Journal of Homeland Security and Emergency Management*.

Zoom Video Communications. (den 28 11 2021). Hämtat från <https://zoom.us/>

Appendix A

Intervjuguide

Inledande information.

Jag heter Filip Andersson/Jack Fågelqvist och är studerande på Lunds tekniska högskola.

Vi genomför examensarbete för brandingenjörsprogrammet i samverkan med Linnéuniversitetet. Syftet med denna intervju är att du beskriver dina erfarenheter och arbetssituation. Intervjun kommer att spelas in och behandlas konfidentiellt. Inspelningen kommer lagras på en krypterad server och det är bara jag och Jack som kommer titta på material. Det är mer ifall vi missade något bra som du sa. Detta är helt frivilligt och du får avbryta när som helst.

Hjälppåfrågor

- Kan du berätta mer om det?
- Kan du ge ett exempel?
- Hur menar du?
- (Tystnad)
- (Sammanfatta)

Förslag på inledande frågor i intervjun.

- Hur har dagen varit?
- Ålder?
- Familjesituation?
- Huvudsysselsättning / Yrke?
- Befattning eller funktion i räddningsvärdnet?
- Hur länge har du varit aktiv i räddningsvärdnet?
- Hur många är ni i räddningsvärdnet?

Rekrytering

- Tänkte du kunde börja beskriva varför du sökte dig till räddningsvärdnet?
- Egen initiativ eller rekryterad?
- Vad är det som gör att du valt att engagera dig frivilligt?
- Finns det någon särskild anledning till att du valt att gå med i räddningsvärdnet?
- Är du engagerad i andra organisationer eller deltar frivilligt på andra sätt i samhället?
- Hur ska man vara som person för att vara med i ett räddningsvärdnet?
- Vilka möjligheter ska man ha som person för att vara med i ett räddningsvärdnet?
- Vilka utmaningar finns det i att vara med inom ett räddningsvärdnet?

Arbetsituationen inom räddningsvärnnet.

- Vill du beskriva hur din arbetsituation inom räddningsvärnnet ser ut?
- Beskriv dina erfarenheter av att vara med i ett räddningsvärn.
- Berätta om ett larm eller en situation och om hur du upplevde situationen, det kan vara en situation du först tänker på eller en situation som betytt något för dig?
- Har du upplevt att de är någon skillnad inom räddningsvärnnet mot när du började vara verksam?
- Med dina ord, ge exempel på saker/händelser/känslor som du känner är en fördel för dig, eller ger dig något, genom att vara ansluten i ett räddningsvärn?
- Med dina ord, ge exempel på saker/händelser/känslor som du känner kan bidra med svårigheter för dig att vara ansluten i ett räddningsvärn.
- Finns det tillfällen då du upplevt osäkerhet kring din roll, arbetsituation eller larmet på uttryckning?

Ordinarie jobb eller åtaganden

- Påverkar ditt ordinarie jobb dina möjligheter till att delta inom räddningsvärnnet? På vilket sätt?

Familjesituationen

- Hur ser din familjesituation ut?
- Hur skulle du säga att din familjesituation påverkar ditt engagemang inom räddningsvärnnet.
- Hur tror du din familj känner av ditt deltagande inom räddningsvärnnet?

Gemenskap

- Hur skulle du beskriva relationen till dina arbetskamrater?
- Umgås ni något utöver deltagandet i värnnet?
- Hur är relationen med andra stationer på larm?
- Hur är relationen med andra stationer på övning?
- Hur fungerar kontakten med räddningstjänsten?

Övning och utrustning

- Hur många övningstimmar per år har ni?
- Vad brukar era övningar innefatta?
- Känner du att ni har den utrustning ni behöver ifall ni får larm?
- Känner du att ni har den utbildning ni behöver ifall ni får larm?

Motivation

- Vad får dig att trivas inom räddningsvärnnet?
- Känner du att dina förväntningar på räddningsvärnnet uppfylls?
- Har någon inom räddningsvärnnet slutat? Varför?
- Hur länge tror du att du kommer vara med i värnnet?
- Är det någon särskild faktor som gjort att du valt att stanna kvar?

Relation till samhället

- Hur upplever du räddningsvärnets roll i din by/stad etc?
- Vad tror du invånarna tycker om räddningsvärnnet?
- Deltar räddningsvärnnet i samhället på något särskilt sätt, julslytning etc?.

Avslutande frågor

- Är det någonting som du känner att vi borde fråga dig eller ta upp?

Appendix B

Sammanställning av transkriberade intervjuer

Sammanställningen bygger på citat hämtade från det transkriberade materialet från rapportens intervjuer. I de fall intervjupersonerna uttryckt sig olika inom vissa ämnen sammanställdes detta för att inte värdera eller tappa olika möjliga perspektiv kring samma ämne. Då intervjupersonerna uttryckt sig exakt likadant eller väldigt likt tillkom ingen ny mening eller notering i sammanställningen. Sammanställningen syftade till att ge olika perspektiv och underlag för att skapa frågor till enkäten och därmed antogs att varje intervjupersons individuella bidrag till sammanställningen var irrelevant, där fokus var på samtliga intervjupersoner berättelser.

Rekrytering

- Blev tillfrågad av någon i värnet.
- Det var ingen tvekan att gå med, skönt att göra nytta.
- Det är intresset som motiverar folk att söka.
- Det är en majoritet äldre personer inom värnet. (*Som en anledning till rekrytering*)
- Föräldrar har engagerat sig i föreningslivet som gjort att man känner att man vill hjälpa till.
- Ger uttryck för att alla känner alla i byn och att kontakten med värnet kommer genom detta.
- Har uttalad släkt i värnet. (*Kontakt med värnet*)
- Kul att få frågan om man vill gå med.
- Kände att det inte fanns några alternativ, då måste man ställa upp.
- Nämner att det inte är så många i rätt ålder eller som kan hjälpa till i byn.
- Nämner att det är få svar på ansökningarna för nya värnmedlemmar.
- Nämner att utbildningen vid antagandet kan få folk att inte söka. (*Syftar på en 14 dagars utbildning*)
- Nämner intagningstester som ett sätt att lära känna de nya.
- Nämner krav på C-kort som en faktor som gör det svårt att söka nya.
- Nämner oro med att ha familj inom samma värn innan påbörjad tjänst.
- Nämner oro på grund av kön innan påbörjad tjänst.
- Nämner personliga egenskaper som lugn och handlingskraftig som önskvärda vid rekrytering.
- Nämner värnet som en Familj.
- Ska ha en trevlig personlighet. (*Önskvärd egenskap inom värnet*)
- Tidigare förgymnasial utbildning, räddningsgymnasium. (*Nämns i samband med rekrytering, där utbildningen förenklade rekryteringen*)
- Uttrycker att en hyfsad kondition är viktigt för att vara med.
- Uttrycker att en person i värnet ska kunna hjälpa till med underhåll och inte bara komma på larmen. (*Underhåll syftar till underhåll av material på bilar eller station*)
- Uttrycker att inställningen är viktigt, att om det kommer ett larm ska man ha en vilja att prioritera det i första hand.
- Som "nyanställd" får man vara med första tiden och ta ryggen på en erfaren person i värnet.

Relationer inom Värnet

- Ger uttryck för att det är synd att inte känna alla lika mycket inom räddningsvärn.
- Ger uttryck för att känna sig inkluderad i gruppen.
- Man ser de som kommer på larm, och inte de som inte kommer.
- Mindre engagerade inom värn
- Mindre engagerade inom värn ifrågasätts varför de sällan dyker upp och om de är intresserade av att vara med.
- Nämner gemenskapen i värn.
- Nämner relationer inom värn som att man vill skydda eller hjälpa varandra.
- Nämner relationerna inom värn som starka.
- Så liten by så att man springer på varandra inom värn hela tiden eller andra uppslutningar.
- Träffas utanför brandkåren och umgås på fritiden.

Arbetsmiljö inom värn

- Anpassar sitt privatliv utefter den frivilliga "beredskapen". Exempelvis att ta sin första öl senare en fredagskväll för att öka tillgängligheten under dagen.
- De som är mindre aktiva ses ändå som en resurs vid större larm.
- Har familjerelationer inom värn.
- Har forum för intern kommunikation med alla i värn, exempelvis Teams.
- Får tips och saker berättat för sig av andra inom värn
- Har funnits tankar om hur man förhåller sig till drabbade bekanta i byn.
- Har uppföljande samtal på stationen med styrkeledare efter jobbiga larm.
- Känner sig inte tvingad att dyka upp på larm.
- Man ser de som kommer och inte de som inte kommer på larm eller annat.
- Man är ju inte odödlig på något vis.
- Nämner att det blir en risk att inte ha rätt utrustning när man åker ut.
- Nämner att det känns tryggt genom att man tagit rygg på någon annan i början.
- Nämner att larmen idag är och har blivit rätt "Tuffa", hårdare, större krafter.
- Nämner att man får lösa larm och liknande ändå de förutsättningar man har.
- Nämner att nya kan ha en lite mer machoinställning i början.
- Nämner det som positivt/fördelaktigt som tjej i värn på larm i kontakt med andra tjejer.
- Nämner oro på grund av Kön.
- Sitter kvar på stationen efter larm och diskuterar.
- Stationen har ingen toalett eller dusch.
- Sårbara under dagtid, det beror på att folk jobbar utanför byn.
- Talar om att man får ta det som ett jobb, och lämna det jobbiga på jobbet.
- Talar om ett öppet klimat och att man inte ska skämmas för att backa om det blir jobbiga larm.
- Trots skillnader i kompetens mellan hel och deltid syns inte skillnad mellan brandvärnspersonale och hel- eller deltid.
- Upplever klimatet som prestigelöst bland kollegorna.
- Uttrycker svårigheter med att åka ensam i bilen på larm.
- Uttrycker att det vid larm kan uppkomma tankar och oro hur man ska agera vid skadeplatsen.
- Uttrycker att andra bryr sig i organisationen och att det tas på allvar om någon mår dåligt efter larm.
- Uttrycker att det kan bli otäckt på grund av bristande rutin då larm inte återkommer frekvent.
- Uttrycker att man behöver ett starkt psyke och vara lugn och metodisk.
- Uttrycker att man bör ha en vilja att vara tillgänglig dygnet runt.
- Uttrycker att man tappar fokus från brandvärn om det är lång tid mellan larmen.
- Uttrycker känslan av att hela tiden ha brandkåren i bakhuvudet.
- Vid jobbiga upplevelser på larm finns det samtalsstöd i organisationen.

Påverkan på familjelivet, Familjelivets påverkan på deltagande inom värn

- Jobbigt om någon man känner skulle drabbas av en olycka.
- Barnen tycker det är spännande.
- Ger uttryck för att deltagandet i värnet inte går ut över familjen.
- Kan inte åka på larm pga. barnen
- Med engagemanget så fick familjen vara med på diverse saker.
- Utrycker att familjen inkluderas i värnet genom exempelvis för att följa med till stationen.
- Utrycker en påverkan av att larmen inträffar nära ens hem.
- Utrycker att det kan påverka familjen med jobbiga larm.
- Utrycker att engagemanget i olika åtaganden har påverkat familjelivet.
- Utrycker att familjen har en förståelse för livet i värnet och upplever det som ett viktigt åtagande.
- Utrycker att man behöver anpassa familjesituationen för att kunna åka på larm.

Påverkan på annat arbete, Annat arbetes påverkan på deltagande inom värn

- Har möjlighet att sticka från arbetet under vissa förutsättningar.
- Jobbar på annan ort.
- Kan inte sticka på larm när man jobbar på ordinarie arbete.
- Nämner problem att fylla bilen vissa tider på dygnet på grund av ordinarie arbete.
- Upplever press av att åka på larm när man inte har möjlighet.
- Utrycker förståelse över hur viktigt det är att vara på plats för den nödställda.
- Utrycker att andra åtaganden och sådant flyter ihop i vardagen.
- Utrycker att det går utmärkt att kombinera andra uppdrag med räddningsvärnet.
- Utrycker att som stationsansvarig med nöd och näppe hinner med åtaganden i värnet i kombination med andra åtaganden.
- Utrycker en stress att hinna med krav och förväntningar från andra åtaganden.
- Utrycker också stressen som inspirerande.

Upplevda utmaningar och svårigheter

- Att man upplever något väldigt obehagligt.
- Svårigheter att få ihop vardagen om flera larm kommer tätt inpå varandra.
- Utrycker en egen satt press på sig själv av att ställa upp och åka på larm.
- Utrycker oro över risken att få ett larm där någon man känner är drabbad.
- Utrycker svårigheter med att helt stänga av från den frivilliga beredskapen.

Motivation och engagemang inom värnet

- Att få känna sig behövd.
- Att få känna tacksamhet från drabbade, "ord som värmer".
- Att få vara en trygghet för bygden.
- Att ge tillbaka till den bygd som gett mig min uppväxt, pratar om tidigare generationer som slitit för att nuvarande generation ska ha det bra. Det känns fint att förvalta och utveckla det.
- Att kunna finnas där som ett stöd till andra.
- Att kunna hjälpa bygden.
- Att kunna hjälpa folk som hamnat i knipa.
- Att kunna känna att man gjort något bra.
- Att man bidrar med det man kan.
- Det är den första insatsen som är viktig många gånger.

- Då ser dem att värnet kostar inte så mycket men är ändå effektivt. **(I diskussion om relationen mellan ledningen och räddningsvärdet)**
- Föräldrar som engagerat sig i föreningslivet som gjort att man känner att man vill hjälpa till.
- Genomför övningar och underhåll frivilligt för deras egen säkerhet av att allt ska vara i topptrim.
- Går all-in på larm och jobbar i flera timmar, ovetandes om när man kommer få åka hem
- Har bidragit till värnet med egna finansiella medel.
- Har haft en särskild händelse som motiverat/påverkat till att engagera sig i värnet.
- Har varit med eller försökt söka annan form av tjänst inom räddningstjänst.
- Kommer fortsätta så länge som det är möjligt.
- Kommer vara med så länge det går.
- Känner nytta av att ha mer kunskap som ges inom deltagandet i värnet.
- Känner tacksamhet när det blir utlarmade.
- Larmen inträffar så sällan att man inte hinner tröttna på att åka på larm.
- Man gör det för att göra någonting bra för andra människor.
- Man gör det för att göra någonting bra för samhället.
- Nämner att man blivit mer lugn och trygg i sitt privata liv pga. engagemanget i värnet.
- Nämner att det snarare är en plikt än ett val att vara med i en liten by.
- Nämner att man har med sig kunskap/kompetens privat.
- Nämner att man löser larmen, man gör det man måste.
- Nämner att man växer som person och att man lär sig grejer.
- Nämner lärdomar som man drar nytta av privat.
- Nämner värnet som en familj.
- Spänningen med att åka på larm och ha bråttom fram till olyckan.
- Stationen har under 38 år missat totalt 6 larm. **(Dvs. 6 gånger bilen inte lämnat vagnhallen)**
- Tycker det är kul att åka på larm.
- Upplever att det är kul att få åka på larm för att få utmana sig själv och få adrenalin.
- Upplever en utmaning vid larm, att inte veta vad som förväntas.
- Uppskattar till att hälften av de anslutna dyker upp på larm.
- Uttrycker att förväntningarna på räddningsvärdet levts upp, man känner att förväntningarna blivit högre, än innan man förstod vad ett räddningsvärd gjorde.
- Uttrycker betydelsen att man kommer ut till någon.
- Uttrycker att alla alltid kan bidra med något, det gäller bara att hitta det. Man kan om man vill.
- Uttrycker att de är duktiga på det de gör.
- Uttrycker att det hade nog strukit med några hus om inte värnet agerat.
- Uttrycker att det har blivit ett stort intresse och mer än ett jobb.
- Uttrycker att det är en stor uppslutning inom värnet på Larm.
- Uttrycker att det är ett ansvar att hjälpa andra, talar om skyddsnet i byn.
- Uttrycker att det är jubel att de används mer, för att de används och att de får synas.
- Uttrycker att det är långt till närmaste deltidsstation så man behöver bidra till att räddningsvärdet finns.
- Uttrycker att få larm med lång tid emellan gör att man känner sig ringrostig. Det kan kännas otäckt.
- Uttrycker att i en stor stad är det lätt att tänka att någon annan kan säkert, med någon annan blir det lättare.
- Uttrycker att man blir irriterad om man inte blir utlarmad på en olycka i närheten.
- Uttrycker att man blir sur om man missar larm.
- Uttrycker att man lägger mycket fritid på värnet utöver det som krävs.
- Uttrycker att man utvecklas som människa, eller växer som person genom deltagandet inom räddningsvärdet.

- Uttrycker att man vill hjälpa till, brinner det hos någon så är det hos någon man känner.
- Uttrycker att nästa gång kan det vara ens eget hus som är i farozonen, så klart man hjälper till.
- Uttrycker att värnet uträttar konkreta livräddande åtgärder för liv och egendom.
- Uttrycker det som är viktigt för en första styrka på platsen "det får helst inte bli fel".
- Uttrycker förmågan till stort engagemang som något genetiskt. (Arv)
- Uttrycker förmågan till stort engagemang till att växa upp i mycket föreningsliv. (Miljö)
- Vi gör inte detta för pengar, det finns inga pengar.
- Vill utfärda något som man är tränad för att göra, och övat på.
- Värnet har "blivit en del av en". Blivit en del av ens liv.
- Är engagerad i andra frivilliga uppdrag.

Relationen till medborgarna

- Deltar i samhället på julslytning, landsbygdens dag och andra aktiviteter.
- Deltar inte i samhället på julslytning och andra aktiviteter.
- Får positiv feedback från samhället.
- Har mottagit hyllningar via sociala medier.
- Har mottagit tack via lokaltidningen som hyllat dem.
- Nämner att de drabbade känner glädje och imponerade av antalet som dyker upp.
- Nämner Värnets roll i bygden som stor och uppskattad
- På landet ringer man helst inte brandkåren förrän det gått riktigt illa
- Uttrycker att mentaliteten på landsbygden är att man reder sig självt
- Vissa i byn har uttryckt att de tror de kostar pengar att larma ut värnet
- Väldigt många invånare i byn känner till någon händelse där värnet har varit och de själva behövt ringa

Relationer till andra deltid- och heltidsorganisationer

- Benämner värnet som lillebror i organisationen.
- De ser att vi gör nytta (organisationen).
- Får ofta höra att det är lugnt på platsen av ordinarie styrka. (blir vända)
- Ger en bild av att närliggande deltidsstationer är mer slutna till sig och inte är inbjudande.
- Ger en positiv bild av Heltidsbrandmän inom förbundet
- Ger en öppen bild av kontakten mellan Värn och Heltidsstationer,
- Hade de som är med i värnen bott i centralorten så hade vi varit med i deltidskåren istället.
- Känns som om man tar över deras larm, eller vad gör ni här? **(I diskussion om relationen mellan räddningsvärnet och närliggande stationer)**
- Man gör det man kan och samarbetar på platsen, får ofta stå vid sidan om.
- Uttrycker att andra kårer och ledning uppskattat räddningsvärnens lokalkännedom på larm.
- Uttrycker att de blir sedda som en bidragande resurs inom organisationen med mer status.
- Uttrycker att det förr var mer "Flytta på er för nu kommer vi!".
- Uttrycker att det är bra att träffa och lära känna personer i grannstationerna.
- Uttrycker att en modern syn betyder att man ser vikten av samarbetet, att det inte finns obegränsade resurser, man ser att värnen är med på samma villkor, Man ser att det är samma människor.
- Uttrycker att förr kunde värnen få gliringar från andra stationer på larm eller övningar.
- Uttrycker att förr såg man inte nyttan av samarbete med värnen.
- Uttrycker att förr såg man inte värnen som lika macho och har och göra med kultur.
- Uttrycker att förr var värnen som isolerade öar.

- Uttrycker att relationerna mellan värn och andra stationer beror mycket på en generationsväxling inom yrket.
- Uttrycker att relationerna till andra stationer har blivit bättre.
- Uttrycker att värnen nu är värdesatta och inte ett jobbigt påhäng på heltiden.
- Uttrycker en känsla av att störa räddningsledaren då man behöver ringa för att få kompletterande information.
- Uttrycker samarbetet med andra kårer förr som obefintligt.
- Övningar eller larm känns lite som vi och dom med andra deltidsstationer.

Utrustning och övning

- Får betald materialvård och kontroll av utrustning en gång i veckan.
- Får ofta leta efter händelsen genom att köra runt i byn.
- Hade hellre fått öva själva på det de behöver.
- Har inga godkända kläder för rökdykning och trafikolycka.
- Har inga klippverktyg.
- Har inget kartstöd eller positioneringssystem då de åker i privata bilar.
- Har inte sett eller hört någon om någon utbildning på 30 år.
- Känner sig inte prioriterade vad gäller utrustning.
- Likvärdig utrustning som resten av räddningstjänstförbundet.
- Missnöjda med möjligheterna till radiokommunikation, upplever att de har för få radioapparater.
- Måste sköta samband med räddningsledaren via mobiltelefon då RAKEL eller Radio inte finns.
- Nämner att det skulle vara bra med egna övningar men att det inte finns möjligheter att öva eller att återställningen tar för lång tid.
- Nämner att det är ett problem att privata bilen inte är uppmärkt (som används på larm), då man kan passera olyckan utan att de drabbade förstår att de är på väg till dem.
- Nämner att man känner sig som en pajas med den utrustning de har idag.
- Spärrar av väg med personliga bilar på trafikolycka.
- Tanken är att värnen nu ska utbildas och samöva med andra i kommunen.
- Tar med utrustning efter larmtyp, inget färdigt system för utrustningen.
- Utalarmering och positionering görs genom SMS.
- Uttrycker en önskan om möjligheten att kunna utföra rökdykning.
- Uttrycker att antalet övningstimmar är dåligt disponerade.
- Uttrycker att de har de verktyg de behöver och är nöjd med det som finns.
- Uttrycker att de har ganska fräscha pumpar och kläder, får grejer inom rimliga gränser.
- Uttrycker att de inte har förutsättningarna att göra ett bra jobb som beror på brister i utrustningen.
- Uttrycker att det handlar om säkerhet att ha fungerande utrustning.
- Uttrycker att det är positivt att få se hur andra jobbar i samövningar.
- Uttrycker att dragkrok på privat bil påverkar den utrustning som kommer ut.
- Uttrycker att utrustningen de har är halvtaskig.
- Uttrycker att utrustningen de har är i bra skick.
- Uttrycker att utrustningen inte är anpassad för de larm de oftast får.
- Uttrycker att utrustningen och möjligheterna inom värnet inte ger förutsättningar för ett proffsigt intryck.
- Uttrycker en känsla av att vara obekvämt i utrustningen på grund av bristande rutin.
- Uttrycker en önskan om fler övningstimmar.
- Uttrycker en önskan om mer tid till materialvård och kontroll av stationen.
- Uttrycker en önskan om mer utrustning.

- Uttrycker ett problem i att en deltidsstation ska samordna övningar för värnen, de jobbar inte heltid med detta.
- Uttrycker missnöje över att få öva på sådant som de ändå inte får göra.
- Uttrycker missnöje över utformningen/relevansen på övningar/samövningar.
- Uttrycker svårigheter med c-korts behörighet för personalen inom värnet. Får inget bidrag och behöver således finansieras själv.
- Uttrycker utbildning som en statushöjning för värnen.
- Värnet har en släckbil.
- Värnet har flera fordon.
- Åker på Hjärtstopp.
- Åker på brand.
- Åker på djurlivräddning.
- Åker på larm med egna fordon.
- Åker på suicid.
- Åker på trafikolycka.
- Övar på RAKEL.
- Övar på skogsbrand.
- Övar årligen D-HLR.
- Övningar anordnas av räddningstjänstens huvudstation.
- Övningar har genomförts där värnet får titta på en annan station eller testa lite utrustning.
- Övningarna genomförs av värnet själva.
- Övningsschema görs av någon annan station.

Relationer till Ledningen och inom organisationen.

- Det är aldrig någon som kan säga ja. **(Om beslut som rör räddningsvärnet)**
- Får inget finansierat ekonomiskt bidrag från räddningstjänsten för att ta c-kort.
- Gott rykte i förbundet för att "Det är för att vi alltid ställer upp".
- Hade utrustningen varit på en heltidsstation hade det blivit åtgärdat direkt.
- Känner att de själva i värnet upplevs som tjafsiga mot ledningen
- Känner sig inte prioriterade vad gäller inköp eller utrustning.
- Nämner att det är för många kockar i ledningen.
- Nämner att man inte vet vem man ska vända sig till när man har frågor eller behöver lösa saker.
- Nämner frustration vad gäller den tid det tar för värnet att få grejer de anser sig behöva.
- Nämner kommunikationsproblem inom organisationen.
- Organisationen upplevs trögford.
- Organisationen visar uppskattning genom att återkoppla och svara.
- Oro över att organisationen ska lägga ner värnet.
- Spekulerar om att inre befäl kan bära en attityd likt; Det är bara slöa gamla gubbar.
- Upplever att värnet inte har någon förhandlingsmöjlighet i rädsla för att de ska läggas ner pga. önskemål ska kosta för mycket.
- Upplever att värnet skulle göra mer nytta om det får mer stöttning genom utrustning och bidrag till c-kort.
- Uttrycker att andra kårer och ledning uppskattat och visat tacksamhet för lokalkännedomen hos värnen.
- Uttrycker att de har ett gott rykte hos ledningen.
- Uttrycker att de idag får höra från yttre befäl och liknande att det är tur att de var där så tidigt.
- Uttrycker att de är bortglömda.
- Uttrycker att det borde vara billigare att dra värnet på mindre larm än att skicka fram en full styrka.

- Uttrycker att det går snabbare att vända sig till direkt till organisationens huvudstation.
- Uttrycker att det inte lär vara populärt att debitera mycket tid på materialvård eller annat som behövs på stationen på grund av en ansträngd ekonomi.
- Uttrycker att det är glest mellan gångerna (Flera år) med utbildning eller utrustning.
- Uttrycker att förr fanns en osäkerhet i vem man skulle kontakta vid frågor eller problem i värnen.
- Uttrycker att ifall känslan att ledningen vill satsa på värnen, så kommer en statushöjning med detta.
- Uttrycker att Inre Befäl kan ha en viss attityd till värnen, då dessa larmas manuellt.
- Uttrycker att kontakten med ledningen nu för tiden är god och att den går snabbt.
- Uttrycker att krav på utbildning får värnen att känna uppskattning och inte bortglömda av ledningen.
- Uttrycker att krav på utbildning till värnen får värnen att känna att ledningen vill ha kvar dem.
- Uttrycker att man får tjata för att få det man behöver i organisationen.
- Uttrycker att personalförsörjningen under stora larm är belastad och personalen kan behöva jobba många timmar utan avlösning.
- Uttrycker att värnet har liten påverkan eller saknar befogenheter att få till utrustning och övning.
- Uttrycker en irritation på SOS/Ledningen då värnet inte blivit larmat och deltidskåren åkt förbi, det känns dumt.
- Uttrycker en tröghet i organisationen för värnet när det gäller att få tillbaka utrustning.
- Uttrycker en önskan om att organisationen tog mer kontakt med värnet om vad som behövs.
- Uttrycker stolthet att de används inom förbundet.
- Vill inte hamna i ett läge där förbundet känner att vi börja bli för dyra och att värnet läggs ner.

Organisationens struktur

- Ledningsroller uppfattas för breda och övermäktiga, där den ansvarige har flera värn och deltidskåren att ta hand om, vilket hämmar värnet.
- Oklara utbildningsplaner för värnen.
- Oklarheter i larmrutiner vid vissa olyckor.
- Organisationen finansierar personalens C-körkort.
- Organisationsstrukturen har för många led och olika ärenden stannar upp vid flera avdelningar.
- Räddningstjänsten har begränsad ekonomi.
- Tar ej hänsyn till certifiering eller kompetens från personalens ordinarie arbeten, exempelvis motorsågskort.
- Utlarmning är bristfällig och beroende av vilket befäl som jobbar.
- Värnet finansieras av kommunala medel.
- Värnet finansieras genom att personalen bidrar med utrustning eller egna inköp.
- Värnet finansieras genom sponsorbidrag.
- Värnet finansieras genom medlemmar av invånarna i byn.

Appendix C

Utskick mail och information sociala medier

Förberedande utskick mail- Samtliga räddningstjänster i Sverige

Hej!

Vi behöver er hjälp för att nå ut till Sveriges Räddningsvärn!
Med er hjälp kan vi förhoppningsvis göra varandra bättre.

Våra namn är Jack Fågelqvist och Filip Andersson och vi genomför ett examensarbete inom Brandingenjörsprogrammet vid Lunds universitet.
Examensarbetet genomförs i samverkan med Linnéuniversitetet och undersöker;

*Perspektiv på en hållbar räddningstjänst i svensk landsbygd för personer anslutna till räddningsvärn.
Projekt: Hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd | lnu.se (LÄNK)*

Forskningen genomförs med målet att bidra med evidens till beslutsunderlag för banbrytande förändringar inom räddningstjänsten och den akuta vården.
Syftet med den specifika studien **är att beskriva erfarenheter i arbetssituationen** hos personer anslutna till räddningsvärn i Sverige.

Vi skickar detta mail för att förbereda er organisation inför ett utskick av en enkät som riktar sig till personer som är anslutna till räddningsvärn i er organisation/kommun.

Enkäten kommer skickas till er inom kort och riktar sig till personer som är anslutna till räddningsvärn enligt kriterierna nedan:

Inklusionskriterier (Personer vi vill nå med studien):

- Personerna ska för närvarande vara aktiva och anslutna inom ett räddningsvärn.
- Personerna ska förväntas kunna vara först på plats i händelse av larm.

Exklusionskriterier (Personer vi inte vill undersöka i studien):

- Personer anslutna till räddningsvärn som utgörs av en extra stryka på en redan befintlig deltid- eller heltidsstation.
- Personer som har annan beredskap inom en räddningstjänstorganisation som deltid- eller heltidsanställd.

Enkäten är anonym och resultatet kommer inte gå att spåra till enskilda individer eller organisationer.

Vi behöver er hjälp för att nå personer som är anslutna till era räddningsvärn. Tills dess att utskicket av enkäten sker, knyt kontakt med era räddningsvärn och förbered era räddningsvärn på att enkäten kommer.

I bifogat finner ni ytterligare information om projektet.

Vid frågor får ni gärna kontakta oss via mail:

Jack Fågelqvist
Brandingenjörstudent
Avdelningen för brandteknik, Lunds tekniska högskola
XXXXX@student.lu.se

Filip Andersson
Brandingenjörstudent
Avdelningen för brandteknik, Lunds tekniska högskola
XXXXX@student.lu.se

Utskick Enkät mail- Samtliga räddningstjänster i Sverige

Vi behöver er hjälp!

Vi har tidigare skickat ut information till er gällande en enkätundersökning som syftar till att beskriva erfarenheter i arbetssituationen hos personer anslutna till räddningstjänster i Sverige.

Om ni inte fått informationen från tidigare utskick så finner ni informationen i bifogat.

Vi behöver nu er hjälp med att få ut enkäten till vår målgrupp, vilka utgörs av de personer som frivilligt valt att engagera sig inom era räddningstjänster.

Genom att hjälpa oss med detta kommer ni bidra med evidens till beslutsunderlag för banbrytande förändringar inom räddningstjänsten och den akuta vården.

Enkäten är anonym och resultatet kommer inte gå att spåra till enskilda individer eller organisationer.

Enkät Räddningstjänster (LÄNK)

<http://sunet.artologik.net/lu/Survey/36817>

Enkäten finner ni genom att antingen följa länken eller webbadressen ovan. Vi vill att samtliga personer som är anslutna inom räddningstjänsten svarar genom att följa länken.

Det tar ungefär 20–30 minuter att genomföra undersökningen.

Enkäten stängs 2021-11-15.

I bifogat finner ni ytterligare information om projektet.

Tack på förhand!

Med vänliga hälsningar,

Jack Fågelqvist & Filip Andersson

Utskick påminnelseinformation mail – Samtliga räddningstjänster i Sverige

Vänlig påminnelse (1 av 2): Enkätundersökning räddningsvärn

Vi har tidigare skickat ut en länk gällande en enkätundersökning som syftar till att beskriva erfarenheter i arbetssituationen hos personer anslutna till räddningsvärn i Sverige.

Vi behöver er hjälp med att nå ut med enkäten till vår målgrupp, vilka utgörs av de personer som frivilligt valt att engagera sig inom era räddningsvärn.

Enkät Räddningsvärn (LÄNK)

<http://sunet.artologik.net/lu/Survey/36817>

Enkäten finner ni genom att antingen följa länken eller webbadressen ovan.

Ett större antal som besvarar enkätundersökningen leder till ett bättre analysunderlag för studien.

Studien kommer att bidra med evidens till beslutsunderlag för banbrytande förändringar inom räddningstjänsten och den akuta vården.

Målgruppen är personer som frivilligt valt att ansluta sig till ett räddningsvärn och som förväntas eller kan, vara först på ett larm.

Dvs. fristående räddningsvärn som inte delar lokaler med en heltid- eller deltidsstation, där personen i fråga inte har en nuvarande anställning inom räddningstjänstens deltid- eller heltidsorganisation.

Enkäten är anonym och ska vara besvarad innan 2021-11-15.

Ytterligare information om projektet finns bifogat detta mail.

Tack på förhand!

Med vänliga hälsningar,

Jack Fågelqvist & Filip Andersson

Utskick påminnelseinformation Sociala Medier – LinkedIn, Facebookgrupp (Räddning Teknik och Metod, Deltidsbrandmännen, Räddningstjänsten)

Hej alla inom Räddningstjänstsverige.

Jag och en studiekamrat genomför just nu ett avslutande examensarbete inom brandingenjörsprogrammet i Lund och vi behöver er hjälp.

Vårt examensarbete är riktat mot Sveriges räddningsvärn och undersöker vilka faktorer som motiverar personer att söka sig till ett räddningsvärn, och vilka faktorer som gör att personer väljer att fortsätta engagera sig inom räddningsvärnen.

Vi genomför just nu en enkätundersökning riktad till personer som frivilligt engagerar sig inom ett räddningsvärn och har just i detta skickat ut denna enkät till Sveriges samtliga räddningstjänster via mail.

Anledningen till att vi skriver här är för att uppmärksamma er att enkäten är utskickad idag (2021-10-18) och att denna finns att tillgå någonstans i er organisation. Vidare vill vi även uppmärksamma enkäten ifall mailet inte lyckats nå er.

Enkäten stängs ner 2021-11-15.

Skulle det vara så att ni vill få tillgång till enkäten så hör av er till mig så skickar jag länk.

Målgruppen är personer som frivilligt valt att ansluta sig till ett räddningsvärn och som förväntas eller kan, vara först på ett larm. Dvs. fristående räddningsvärn som inte delar lokaler med en heltid- eller deltidsstation, där personen i fråga inte har en nuvarande anställning inom räddningstjänstens deltid- eller heltidsorganisation.

Examensarbetet är en del av ett projekt mellan Lunds tekniska högskola och Linnéuniversitetet; Hållbart sambruk av räddningsaktörer i svensk landsbygd. Huvudprojektet är finansierat av Familjen Kamprads stiftelse och dess syfte är att utforska, utveckla och utvärdera nya strategier i organiserandet av räddningsaktörer genom sambruk av resurser. Målet är att göra det möjligt att rädda fler liv och mer egendom på svensk landsbygd.

<https://lnkd.in/d6BbsFtr>

Med vänlig hälsning Jack & Filip

Sändlista Mail - Efter återkoppling

Nedan bifogas en sändlista för enkätutskicket. Dock är vissa mail bortplockade efter återkoppling om att de inte har räddningsvärn inom sin organisation eller kommun.

raddningstjansten@aneby.se; arjeplogs.kommun@arjeplog.se; kommun@arvidsjaur.se; raddningstjansten@arvika.se; kommun@bengtsfors.se; bergslagens.rtj@brt.se; kommunen@bjurholm.se; raddning@boden.se; raddning@borf.se; mail@brandkarenattunda.se; info@wbrand.se; kommunstyrelsen@bromolla.se; kommun@dalsed.se; lars.rydstedt@dorotea.se; raddningstjansten@eksjo.se; raddning@rfet.se; raddningstjansten@eskilstuna.se; raddningstjansten@finspang.se; flenskommun@flen.se; registratorTN@gotland.se; larm@gallivare.se; gastrike.raddning@gastrikeraddningstjanst.se; info@habokommun.se; raddningstjansten@haparanda.se; herrljunga.kommun@herrljunga.se; raddning@hultsfred.se; raddningstjansten@hylte.se; raddningstjanst@hassleholm.se; raddningstjansten@hka.se; hoglandet@raddningstjansten.com; kommun@jokkmokk.se; info@rtjamtland.se; raddning@jonkoping.se; kommun@kalmar.se; raddningstjansten@karlstad.se; kinda@kinda.se; raddningstjansten@kommun.kiruna.se; info@kfhalssingland.se; raddningstjansten@kristianstad.se; raddningstjansten@laholm.se; raddningstjansten@landskrona.se; raddningstjansten@ljungby.se; kommun@ljusdal.se; raddningstjansten@lulea.se; raddningstjansten@lycksele.se; kommun@malungsalen.se; mob@mala.se; ks@markaryd.se; mrf@sundsvall.se; raddtj@motala.se; raddningstjansten@mullsjö.se; kommun@monsteras.se; info@nerikesbrandkar.se; kommun@nordmaling.se; info@brand112.se; raddningstjansten@hudiksvall.se; raddningstjansten@norrtälje.se; info@norsjö.se; kommun@nybro.se; raddningstjansten@orust.se; raddningstjansten@osby.se; raddningstjansten@oskarshamn.se; kommun@pajala.se; kommunhuset@perstorp.se; raddningstjansten@pitea.se; kommun@robertsfors.se; arto.koivumaa@kalix.se; info@dalamitt.se; raddningstjanst@rtjeh.se; raddningstjansten@hagfors.se; raddningstjansten@hogsby.se; raddning@mjölby.se; info@rtmd.se; info@rsnv.se; rtjiskanemitt@hoor.se; raddningstjansten@rsgbg.se; info@rsyd.se; raddning@astorp.se; info@kfhalssingland.se; rvast@rvast.se; raddningstjansten@lidköping.se; Info@rtog.se; raddningstjansten@mittbohuslan.se; rattvik@rattvik.se; raddningstjansten@sala.se; raddning@falköping.se; raddningstjansten@skelleftea.se; kommun@sorsele.se; rtj@sotenas.se; registrator@sbf.brand.se; info@storuman.se; raddningstjansten@stromstad.se; raddningstjansten@sunne.se; raddningstjansten@svalov.se; kommunen@svedala.se; raddningstjansten.sorf@sorf.se; kommun@savsjo.se; brandforsvaret@sbff.se; raddning@sbrf.se; sdr@avesta.se; serf@serf.se; raddningstjansten@nyköping.se; ks.diarium@tanum.se; raddningstjansten@torsby.se; information@tranås.se; raddningstjansten@trelleborg.se; umeabrandforsvar@umea.se; brandforsvaret@uppsala.se; raddningstjansten@vaggeryd.se; raddningschef@vimmerby.se; [vindeln.s.kommun@vindeln.se](mailto:vindelns.kommun@vindeln.se); vannas.kommun@vannas.se; raddningstjansten@vaxjo.se; samhallsbyggnad@varnamo.se; raddningsnamnden@vastervik.se; vastra.blekinge@raddning.com; vsr@vsr.katrineholm.se; ydre.kommun@ydre.se; kommun@amal.se; are.kommun@are.se; kommun@asele.se; tekniska@almhult.se; kommun@alvdalen.se; kommunen@alvsbyn.se; kommun@ockersjö.se; info@odeshog.se; raddning@oland.se; samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se; raddning.ostergotland@karlskrona.se; kommunen@ostragoinge.se; raddningstjanst@rok.lessebo.se; raddningstjansten@skovde.se; bernt.holmstrom@overkalix.se; roland.maki@overtornea.se; nils.weslien@karlstad.se;

Appendix D

Resultat enkät

Enkätkategori	Egen inledning	Variable Name	Fråga, svarsalternativ eller svar från fritext	Antal	Procent	Instämmer helt			Tar helt avstånd
						(1)	(2)	(3)	
Bakgrundsinformation		VAR002	Notera dina svar är anonyma. Ditt svar på fråga 3 är endast till för att undersöka om enkäten når ut till hela Sverige)						
Bakgrundsinformation			Inom vilket län verkar ditt räddningsvärm?						
Bakgrundsinformation				Sååne län	30	16.0%			
Bakgrundsinformation				Stockholms län	25	13.8%			
Bakgrundsinformation				Örebro län	17	9.4%			
Bakgrundsinformation				Norrbottnens län	14	7.7%			
Bakgrundsinformation				Västra Götalands	14	7.7%			
Bakgrundsinformation				Skånings län	13	7.2%			
Bakgrundsinformation				Gävleborgs län	13	7.2%			
Bakgrundsinformation				Kronobergs län	12	6.6%			
Bakgrundsinformation				Jämtlands län	8	4.4%			
Bakgrundsinformation				Dalarnas län	7	3.9%			
Bakgrundsinformation				Värmlands län	7	3.9%			
Bakgrundsinformation				Västernorrlands län	5	2.8%			
Bakgrundsinformation				Kalmar län	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				Södermanlands län	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				Östergötlands län	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				Hallands län	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				Västerbottnens län	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				Götlands län	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				Jönköpings län	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				Uppsala län	0	0.0%			
Bakgrundsinformation				Västmanlands län	0	0.0%			
Bakgrundsinformation		VAR003	Vilket kön tillhör du?						
Bakgrundsinformation				Man	166	91.7%			
Bakgrundsinformation				Kvinnor	15	8.3%			
Bakgrundsinformation		VAR004	Vad är ditt födelsår?						
Bakgrundsinformation				1950	6	3.3%			
Bakgrundsinformation				1951	0	0.0%			
Bakgrundsinformation				1952	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1953	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1954	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1955	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1956	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1957	1	0.2%			
Bakgrundsinformation				1958	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				1959	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1960	6	3.3%			
Bakgrundsinformation				1961	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1962	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1963	7	3.9%			
Bakgrundsinformation				1964	5	2.8%			
Bakgrundsinformation				1965	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				1966	7	3.9%			
Bakgrundsinformation				1967	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1968	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				1969	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1970	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1971	8	4.4%			
Bakgrundsinformation				1972	12	6.6%			
Bakgrundsinformation				1973	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1974	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1975	6	3.3%			
Bakgrundsinformation				1976	8	4.4%			
Bakgrundsinformation				1977	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1978	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1979	5	2.8%			
Bakgrundsinformation				1980	5	2.8%			
Bakgrundsinformation				1981	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1982	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1983	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1984	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				1985	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1986	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1987	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1988	7	3.9%			
Bakgrundsinformation				1989	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1990	4	2.2%			
Bakgrundsinformation				1991	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1992	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1993	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				1994	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1995	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1996	0	0.0%			
Bakgrundsinformation				1997	0	0.0%			
Bakgrundsinformation				1998	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				1999	0	0.0%			
Bakgrundsinformation				2000	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				2001	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				2002	0	0.0%			
Bakgrundsinformation				2003	0	0.0%			
Bakgrundsinformation		VAR004_K	Vad är ditt födelsår? (Av de svarande som svarat Kvinna som kön enligt VAR003)						
Bakgrundsinformation				1954	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1963	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				1966	2	1.1%			
Bakgrundsinformation				1971	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1972	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1976	3	1.7%			
Bakgrundsinformation				1977	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1989	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1962	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				1993	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				2000	1	0.6%			
Bakgrundsinformation				Totalt	15	8.3%			
Bakgrundsinformation		VAR005	Hur ser din familjesituation ut?						
Bakgrundsinformation				Gift	103	56.9%			
Bakgrundsinformation				Sambo	49	27.1%			
Bakgrundsinformation				Ersamstående	22	12.2%			
Bakgrundsinformation				Sambo	5	2.8%			
Bakgrundsinformation				Armat	2	1.1%			
Bakgrundsinformation		VAR006	Hur många hemmaboende barn har du?						
Bakgrundsinformation				0	91	50.3%			
Bakgrundsinformation				1	30	16.6%			
Bakgrundsinformation				2	40	22.1%			
Bakgrundsinformation				3	18	9.9%			
Bakgrundsinformation				Fler än 3	2	1.1%			
Bakgrundsinformation		VAR007	Under vilket år gick du med inom räddningsvärm?						
Bakgrundsinformation				Innan 2000	44	24.3%			
Bakgrundsinformation				2000-2004	24	13.2%			
Bakgrundsinformation				2005-2009	20	11.0%			
Bakgrundsinformation				2010-2014	31	17.1%			
Bakgrundsinformation				2015-2019	52	28.7%			
Bakgrundsinformation				2020 och efter	10	5.5%			
Bakgrundsinformation		VAR008_1	Hur många övningsstimmar per år har ni inom ert räddningsvärm?						
Bakgrundsinformation				0-4 timmar	11	6.1%			
Bakgrundsinformation				5-9 timmar	22	12.3%			
Bakgrundsinformation				10-19 timmar	38	21.2%			
Bakgrundsinformation				20-39 timmar	87	48.6%			
Bakgrundsinformation				Över 40 timmar	21	11.7%			

Rekrytering		- Stort intresse och familjetradition	
Rekrytering		- Går i släkten å byn är relativt liten, 1500 personer + omnejd	
Rekrytering		- Har både släktingar och vänner inom räddningsvärdet och jag visste att det fanns behov av fler anställda.	
Rekrytering		- Samt att jag kände mig intresserad av att hjälpa till.	
Rekrytering		- Inuiken i värdet sedan unga år	
Rekrytering		- Min far jobbade som brandman och han var med från att starta upp värdet	
Rekrytering	Uppger någon form av släkt- eller familjeförhållande till någon inom räddningsvärdet.	- Min svärfar var brandchef på värdet	
Rekrytering		- pappa och farfar	
Rekrytering		- Platschefen gav mig frågan.	
Rekrytering		- Efter att ha vänt upp med en brandman som mamma vet jag ganska mycket om vad yrket innebär, och efter ganska lång eftertanke valde jag att tacka ja.	
Rekrytering		- Tredje generationen och den sociala i värdet kombinerat med att kunna hjälpa	
Rekrytering		- Var med pappa sedan jag var 8 år på övningar	
Rekrytering		- Vänta en veckasluten, hade mitt första larm när jag var 16 år.	
Rekrytering		- Uppväxt med det	12
Rekrytering	Uppger samhället som litet.	- Bor i en liten by och vill kunna hjälpa till	
Rekrytering		- Bor och arbetar i ett litet samhälle, det tar räddningstjänsten 15-20 minuter att komma hit.	
Rekrytering		- Vill kunna hjälpa till vid olyckor, eller andra tillbud på orten.	
Rekrytering		- Bor på liten ort, Alla behövs	
Rekrytering		- Går i släkten å byn är relativt liten, 1500 personer + omnejd	4
Rekrytering		- Behov saknades, räddare förra jobbet.	
Rekrytering		- Blev oventlad av en kompis, ville göra en insats inom vår by med yrkeskunskaper i akut sjukvård, är undersköterska till yrket.	
Rekrytering		- Fd. helikopterbrandman sedan 1981. Har en del att tillföra.	
Rekrytering		- Flyttad till by där ett värmefärd. Var helikopter sedan 1981-2017	
Rekrytering		- Flyttade hit från Mellå där jag varit aktiv i Mellå Frivilliga Brandkår, det var därför en naturlig grej att söka sig till räddningsvärdet på min nya bostadsort	
Rekrytering		- Gjort lumpen som flygplatsbrandman. Varit aktiv i en industribrandkår	
Rekrytering		- Har alltid velat bli brandman men aldrig haft möjligheten att läsa till det.	
Rekrytering		- Gjorde min värnplik som flygplatsbrandman och har alltid varit intressad av både sjukvård och att kunna bidra med hjälp.	
Rekrytering		- Har tidigare erfarenhet från grundskolan, tycker att det är ett bra sätt att kunna hjälpa människor som behöver det.	
Rekrytering		- Hjälpa andra människor, har jobbat med folk nästan i alla yrken tidigare	
Rekrytering		- Jobbade på helikopter i X och flyttade ut på landet	
Rekrytering		- Jobbade tidigare som deltidbrandman men gjorde ett uppehåll när deltidskåren blev varm.	
Rekrytering		- Sälste själv när jag lärde att plats fanns tillgänglig	
Rekrytering		- Jobbat som deltidbrandman	
Rekrytering	Uppger tidigare erfarenheter som grund till deltagande inom räddningsvärdet.	- Mitt arbete med brandskydd i mitt dagliga arbete på industri i kombination med tillgången från ovetningschef på kommunens räddningstjänst	
Rekrytering		- Omvärlden erbjuder kunskaper från ordinarie jobb i praktiken.	
Rekrytering		- Rib sedan tidigare, flyttade sen till område där värm fanns	
Rekrytering		- Sjuksköterska som bakgrund och många IVP	
Rekrytering		- Sjukvård, efter att ha arbetat inom Räddningstjänsten Storgöteborg, och jag bor här på min "al"	
Rekrytering		- Som CO jag frågar om detta kunde vara intressant att delta i vilket jag tackade ja till	
Rekrytering		- Som fd deltidbrandman så var det en självklarhet när jag flyttade från orten med deltid till en ort med värm.	
Rekrytering		- Tidigare arbetat i prehospital läkarbil	
Rekrytering		- Tidigare deltidare och jobbat som räddningsledare	
Rekrytering		- Utbildad deltidbrandman och deltidskåren blev varm vid bildande av förbund med 3 kommuner.	
Rekrytering		- Var tidigare deltidbrandman.	
Rekrytering		- Var tidigare deltidbrandman men efter flytt så kunde jag bara vara med i räddningsvärdet på långt avstånd till deltidstation.	
Rekrytering		- Värn i Pajöravärdet 1959-1964. Flyttat till y 1980, fick möjligheten vara med.	
Rekrytering		- Blev ansvarig 1992. Fortfarande ansvarig vid 67 år.	
Rekrytering		- Vi var deltid innan och det är roligt att hjälpa andra	
Rekrytering		- Deltidskåren lades ned 2001 och blev ett föreningsdrivet brandvärd. Jobbar på räddningstjänsten.	27
Rekrytering		- Behov saknades, räddare förra jobbet.	
Rekrytering		- bor på en ö och det saknades folk. Gjorde en del av min militärtjänst som brandbilsförare i Flottan 1982.	
Rekrytering		- Brinner för att hjälpa andra. Finns och hjälpa till i samhället.	
Rekrytering	Uttrycker att räddningsvärdet var eller är i behov av folk.	- De behövdes fler folk och jag tyckte det skulle bli en rolig och spännande uppgift.	
Rekrytering		- De behövdes folk.	
Rekrytering		- Det behövdes fler	
Rekrytering		- Det behövdes personal.	
Rekrytering		- Det fanns behov av folk	
Rekrytering		- Har både släktingar och vänner inom räddningsvärdet och jag visste att det fanns behov av fler anställda.	
Rekrytering		- Samt att jag kände mig intresserad av att hjälpa till	
Rekrytering		- Var intresserad att bli brandman och när en kompis som är helikopterbrandman sa att de behövde folk till värdet så sökte jag.	
Rekrytering		- Villan på hjälpa andra, de behövdes mer personal	10
Rekrytering		- Då detta är på en ö, som dessutom ofta har väldigt tätt och samtidigt många hus kände jag att det är en viktig sak man kan göra	
Rekrytering		- En viktig tjänst i vårt samhälle	
Rekrytering	Uttrycker att räddningsvärdet är viktigt eller en viktig företeelse i samhället.	- Jag anser att värdet är viktigt för landsbygden och ställer därmed upp för att det behövs	
Rekrytering		- Tycker att det är en viktig verksamhet för oss	
Rekrytering		- Tycker att det är viktigt för bygden att det finns hjälp att få på nära håll, och att hjälpa människor i en svår situation ger mig väldigt mycket.	
Rekrytering		- Viktigt funktion för vår slesbygd.	6
Rekrytering		- Brinner för att hjälpa andra. Finns och hjälpa till i samhället.	
Rekrytering		- De behövdes fler folk och jag tyckte det skulle bli en rolig och spännande uppgift.	
Rekrytering		- Känslan av att hjälpa till. Bidrar till meningsfull fritid. Vill vara där det händer. Spänning. Status.	
Rekrytering	Uttrycker känslor som spänning/kul/roligt som en faktor för deltagande.	- Spännande och kunna hjälpa till i samhället	
Rekrytering		- Spännande/roligt jobb för att kunna hjälpa	
Rekrytering		- Villja att bidra i samhället. Spännande	
Rekrytering		- kul bra för en öbo i skärgården	
Rekrytering		- Kul och nödvändigt att ställa upp.	
Rekrytering		- Verkade kul	8
Rekrytering	Uttrycker bekantskapsrelation som anledning till deltagande.	- Lära känna folk i byn och göra en insats.	
Rekrytering		- Roligt att få hjälpa till i nöd, fysisk träning, vänner, kollegor	
Rekrytering		- Stödda hembygd kompisar nyttiga kurslärare	3
Rekrytering		- Att vara behjälplig vid olycka brand etc långa avstånd för värdens deltidstation.	
Rekrytering		- Bor och arbetar i ett litet samhälle, det tar räddningstjänsten 15-20 minuter att komma hit.	
Rekrytering		- Vill kunna hjälpa till vid olyckor, eller andra tillbud på orten.	
Rekrytering	Uttrycker ett behov av snabbare insats i samhället.	- Då jag bor på en ö med färja så kände jag att det behövdes så räddningspersonal från fastlandet tar tid på sig att komma	
Rekrytering		- Förstod vikten av värdet att ha ett värd på landet, då ambulans(tj) är långt borta vissa gånger.	
Rekrytering		- Något vi ska vara rädda om.	
Rekrytering		- Harvet hur viktigt vi är när vi ligger 4 mil från X på landsbyggen.	
Rekrytering		- Ser att vi gör stor nytta på dem som vi läser på	
Rekrytering		- Läst i i stockholms skärgård där lokala krafter måste ställa upp i väntan på ordinarie räddningstjänst	6
Rekrytering		- Stort intresse och familjetradition	
Rekrytering		- Allmänt intresse för räddningstjänst.	
Rekrytering		- Bor nära stationen och tyckte att det var intressant att vara med i värdet.	
Rekrytering		- Eget intresse	
Rekrytering		- Har alltid velat bli brandman men aldrig haft möjligheten att läsa till det.	
Rekrytering		- Gjorde min värnplik som flygplatsbrandman och har alltid varit intressad av både sjukvård och att kunna bidra med hjälp.	
Rekrytering		- Har länge funnits på att bli deltidbrandman men jag får inte ihop det med nuvarande jobb så därför hoppade jag på detta	
Rekrytering		- Intressant arbete	
Rekrytering		- Intresse	
Rekrytering		- Intresserad	
Rekrytering	Uttrycker ett intressat kring räddningsvärdet eller det som innefattas av deltagandet inom räddningsvärdet.	- Intresserad av räddningstjänst. Samt att hjälpa tredje man.	
Rekrytering		- Intresset. Jobbade o bor på orten.	
Rekrytering		- Jag har alltid varit intresserad av räddningstjänst och när mitt garage här hemma brann ner beslutade jag mig för att gå med i värdet som är bara över gatan för mig.	
Rekrytering		- Jag ville bli deltidbrandman men bor för långt från brandstationen.	
Rekrytering		- fick då plats i brandvärdet i byn jag bor i. Jag är väldigt intresserad av räddningstjänsten och vill hjälpa samhället.	
Rekrytering		- Stort intresse för räddningstjänsten, kunna hjälpa folk när dom behöver det som mest	
Rekrytering		- Var intresserad att bli brandman och när en kompis som är helikopterbrandman sa att de behövde folk till värdet så sökte jag	
Rekrytering		- Varit intresserad av räddningstjänsten i många år men ej bött på ort där deltidarbete/räddningsvärdet varit möjligt	
Rekrytering		- Ville bli brandman kan inte söka deltid på bor på fel plats.	17

Utrustning	VAR033	När jag får larm så får jag information om larmet via (dvs vad som har hänt);(Du kan markera flera svarsalternativ)										
Utrustning	VAR033_1		SMS	136	75.1%							
Utrustning	VAR033_4		Sökare	119	65.7%							
Utrustning	VAR033_3		Rakel	60	33.1%							
Utrustning	VAR033_7		Annat:	16	8.8%							
Utrustning	VAR033_5		Telefonnumtal	12	6.6%							
Utrustning	VAR033_2		Radio	5	2.8%							
Utrustning	VAR033_6	Får ingen ytterligare information än utlarmning		5	2.8%							
Utrustning	VAR033C	När jag får larm så får jag information om larmet via (dvs vad som har hänt);(Du kan markera flera svarsalternativ) - Annat:										
Utrustning		- Anrop till SOS										
Utrustning		- Använder en app.										
Utrustning		- App										
Utrustning		- App										
Utrustning		- App i telefonen samt skärm på stationen.										
Utrustning		- App i telefonen.										
Utrustning		- App med värmert										
Utrustning		- Appar som vi har via Spräddningsstälkspet										
Utrustning		- Appen CCAlarm										
Utrustning		- Daedalos app.Högaltalare i vagnhallen										
Utrustning		- Daedalos respons.										
Utrustning		- Jämf jäk vi sms dock inte nu. Var bra för telefon har man alltid med sig										
Utrustning		- Har samma tekniska stödsystem som räddningstjänsten.										
Utrustning		- Info på TV-skärm på stationen										
Utrustning		- Kortfattad info om plats och bredd.										
Utrustning		- Men mycket knapp hållning info										
Utrustning		- Skärm på station										
Utrustning		- SOS appen										
Utrustning		- Textmeddelande i sökaren										
Utrustning		- Tv-skärm på stationen med fler uppgifter.										
Utrustning		- Tyfon										
Utrustning		- Tyfon										
Utrustning		- Vi har både Personsökare med larmtexten. Vi har även den gamla hederliga tyfonen som ljuder i 30 sek. på station för vi upp larmet på TV-skärm + skrivare (från p-sökare som slavar en dator.										
Utrustning		- I fordonen får vi se larmet + info över Rakel-radion som är kopplade till en Garminskärm o statuspanel i båda fordonen										
Utrustning		- Vi har även en Tyfon.										
Utrustning		- Vi ringer till SOS och få information om vad som hänt när vi anlänt till brandgaraget.										
Utrustning	VAR034	När vi åker på larm så har vi tillgång till följande fordon;(Du kan markera flera svarsalternativ)										
Utrustning	VAR034_1		Släckbil	131	72.4%							
Utrustning	VAR034_2		Mindre enhet (FIP)	50	27.6%							
Utrustning	VAR034_3		Båt	33	18.2%							
Utrustning	VAR034_4		Släpvagn	25	13.8%							
Utrustning	VAR034_5		Jeep/Terrängfordon	23	12.7%							
Utrustning	VAR034_6		Övrigt:	20	11.0%							
Utrustning	VAR034_7		Fyrhjuling	19	10.5%							
Utrustning	VAR034_8		Tankbil	15	8.3%							
Utrustning	VAR034_9		Inga fordon (Åker med privat bil)	9	5.0%							
Utrustning	VAR034_10		Bandvagn	2	1.1%							
Utrustning	VAR034_11		Stegbil	0	0.0%							
Utrustning	VAR034_12		Svårare	0	0.0%							
Utrustning	VAR034C	När vi åker på larm så har vi tillgång till följande fordon;(Du kan markera flera svarsalternativ) - Övrigt:										
Utrustning		- 1 mindre släckbil och en "jukvårdsbil".										
Utrustning		- Använder oftast egna fordon som tex fyrhjuling då det är smidigare än vår gamla brandbil										
Utrustning		- Har ingen båt tvärr i värmert vilket är synd då vi håller till i skärgården. Använder egna båtar samt lots om möjligt.										
Utrustning		- Brandspruta/pump på släp.										
Utrustning		- Caddy utrustad som torr bil, med släckare och ejektor spjut. Blandad utrustning för trafikolyckor.										
Utrustning		- Kan övta ta med Honda bärbär pump samt 200m smalslang, vid behov										
Utrustning		- Egen båt										
Utrustning		- Egen båt.										
Utrustning		- En Ford transit som "släckbil" och en Mitsubishi L200.										
Utrustning		- En Släckbil, En Jeep, En täckt släpvagn (för skogsbranden klass2-pump på drag										
Utrustning		- FIP bil										
Utrustning		- Mercedes sprinter										
Utrustning		- Minibuss, motorspruta, släckkära med markbrandsmateriel på sommaren och vattensuppsamling på övrig tid.										
Utrustning		- Motorbrandspruta										
Utrustning		- Motorspruta										
Utrustning		- Motorspruta										
Utrustning		- Motorspruta										
Utrustning		- Motorspruta										
Utrustning		- Privata båtar										
Utrustning		- Räddningsfordon. Toppen!										
Utrustning		- Stor vanlig släckbil + en WV pick up med tank o pump som bl.a går på IVPA larm										
Utrustning		- Tankbil endast under skogsbrandsäsong.										
Utrustning		- Terränggående släckbil Utöning.										
Utrustning		- Utrustad med 1000 liter vatten och högtrycksspruta.										
Utrustning		- Utrustad Toyota Hilux										
Utrustning		- Utrykningsfordon, skogsbrandsläp										
Utrustning		- Vi använder privata fyrhjulingar och båtar										
Utrustning		- Vi har 2 mindre bilar med vatten i båda. Båda är fullt utrustad.										
Utrustning		- En går på IVP larm och olyckor.Den andra går på bränder och olyckor.										
Utrustning		- Vi har tillgång till privata båtar som vi får ersättning för bensin o.s.v										
Utrustning		- Vi åker med egen båt ok, fyrhjuling.										
Utrustning		- WW Caravelle med mindre släckutr. samt saneringsutr. hjärtstartare										
Utrustning	VAR035	Har ni tillgång till digitalt kartstöd med automatisk positionering via GPS till skadeplatsen?										
Utrustning			Ja	113	62.4%							
Utrustning			Nej	68	37.6%							
Utrustning	VAR036	Jag skulle beskriva skicket på vår utrustning inom räddningsvärmert som;										
Utrustning			Urdermålgt	8	4.4%							
Utrustning			Sittet	39	21.5%							
Utrustning			Helt ok	128	70.7%							
Utrustning			Nytt	6	3.3%							
Utrustning	VAR037_1	Jag upplever att vår utrustning inom räddningsvärmert är anpassad efter de larm vi åker på. -		181	59	32.6%	87	48.1%	30	16.6%	5	2.8%
Utrustning	VAR038_1	Jag skulle uppleva vår arbetsmiljö säkrare om vår utrustning var i bättre skick. -		181	45	24.9%	40	22.1%	61	33.7%	35	19.3%
Utrustning	VAR039_1	Jag känner att det finns utrustning vi saknar inom räddningsvärmert för att kunna jobba säkert. -		181	35	19.3%	41	22.7%	67	37.0%	38	21.0%

Utrustning					
		Räddningsjästen ger möjlighet till ersättning för den tid det tar att vårda räddningsvärmets utrustning			
Utrustning	VAR045	Exempelvis materialvård, fordonssyn etc.)			
Utrustning			Ja	111	61.3%
Utrustning			Nej	37	20.4%
Utrustning			Vet ej	33	18.2%
Utrustning	VAR046	Vad får ni ersättning för och hur stor är den? - fritext			
Utrustning		- 1 man 3 timmar varje vecka			
Utrustning		- 1500kr/år samt timpenning för larm och övning.			
Utrustning		- 168kr timme brutto för veckotillsyn			
Utrustning		- 170kr/timmen			
Utrustning		- 173 kr i timmen			
Utrustning		- 173kr/h			
Utrustning		- 177,-/tim			
Utrustning		- 220 kr			
Utrustning		- 220,-/h			
Utrustning		- 2500,-/st samt ersättning utgåva vid larm enligt gällande RIB avtal			
Utrustning		- 3h var 4e vecka/ändvid. Vård sker varje söndag.			
Utrustning		- 6000 årligen			
Utrustning		- 800kr per kvartal och timlön vid larm			
Utrustning		- 850kr i kvartal samt RIB avtal vid utlarmning			
Utrustning		- Allt vi gör			
Utrustning		- Arbetad tid enligt avtal.			
Utrustning		- Avtalet			
Utrustning		- avsakning timlön			
Utrustning		- Berorende på tim antal			
Utrustning		- Bilersättning x kr/mil.			
Utrustning		- Ca 150			
Utrustning		- Ca 167kr/tim			
Utrustning		- Ca 200 kr/timme			
Utrustning		- ca 2000 kr var tredje månad. arvode, utrykning, övning			
Utrustning		- Ca 180kr/tim			
Utrustning		- Eget fordon			
Utrustning		- Ekonomisk ersättning i lagom storlek.			
Utrustning		- En stationsansvarig som har 1500 kr i månaden			
Utrustning		- Enl RIB avtalet			
Utrustning		- Enl. brandman deltid avtal.			
Utrustning		- Enl. RIB, övning, matris, larm.			
Utrustning		- Enligt avtal.			
Utrustning		- Enligt RIB avtal			
Utrustning		- Enligt RIB-avtalet			
Utrustning		- Ersättning betalas ut i form av övningstid för den tid som läggs på material/fordonsvård.			
Utrustning		- Ersättning enligt GRIB-avtalet (Larm, övning, materievård, utbildning)			
Utrustning		- Ersättning för all övning, materialvård och utrykning			
Utrustning		- Fordonsköll, övningar och en timme fys i månaden. Har ej koll på hur stor den är.			
Utrustning		- För tiden vi är på larm allt övar			
Utrustning		- Har timlön.			
Utrustning		- Ingen aning			
Utrustning		- Larm 1a tim. 318: 30 Därefter 247:59 mml/vård 170:30			
Utrustning		- Larm, släckning och bilersättning och övning			
Utrustning		- Larm, övningar, underhåll bil, utrustning o garage.			
Utrustning		- Larm, Mat.vård Övning RIB avtalet			
Utrustning		- Lön baserad på tiden det tar att utföra arbetet, vet ej hur mycket då det inte intresserar mig.			
Utrustning		- Lön, vet ej			
Utrustning		- Materialvård, Övning, Larm. Enligt rib avtal			
Utrustning		- Materialvård, max 3 tim. för en pers/vecka enl. avtal för deltid (RIB)			
Utrustning		- Materialvård, service och div. underhåll av bil och utrustning. Ca. 130kr/tim			
Utrustning		- Materialvård, övningstimmar enligt avtal.			
Utrustning		- Materialvård/fordon och stationsvård varannan vecka 1 timme ca: 170kr/ timme			
Utrustning		- Materialvårdstimpeng			
Utrustning		- Materialvård och övningar. Vi får 177kr Tim			
Utrustning		- Materieverk / Timlön			
Utrustning		- Materialvård - 150kr/h			
Utrustning		- Minns ej timlönen just nu			
Utrustning		- Normal timlön			
Utrustning		- Normal timlön. Oklart vad den är...			
Utrustning		- Samma som för övningstid			
Utrustning		- Samma som vid utrykning			
Utrustning		- Samma som övningstimmar, vet ej hur stor			
Utrustning		- Servis och underhåll, fordon och lokaler, enligt ribavtal			
Utrustning		- Stationsansvarig får 625 kr i månaden före skatt.			
Utrustning		- Tim ersättning enligt avtal			
Utrustning		- Tim ersättning samma som övning.			
Utrustning		- Tim ersättning. Vet ej			
Utrustning		- Tim lön			
Utrustning		- Timbetalt när man gör veckovård (2h)			
Utrustning		- Timersättning			
Utrustning		- Timersättning enl. gällande avtal inom SBRF.			
Utrustning		- Timersättning lika som vid larm			
Utrustning		- Timersättning. För låg.			
Utrustning		- Timlön			
Utrustning		- Timlön			
Utrustning		- Timlön			
Utrustning		- Timlön enl rib avtal			
Utrustning		- Timlön enligt avtal			
Utrustning		- Timlön enligt RIB-avtal			
Utrustning		- Timlön för mot länd.			
Utrustning		- Timlön. Osäker hur mycket.			
Utrustning		- Timmeprättning			
Utrustning		- Timtid			
Utrustning		- Typ 170kr/h före skatt			
Utrustning		- Vad vi ån gör på station får vi ersättning för, samma som vid övning			
Utrustning		- Varje påbörjad halvtimme, vet ej timlön			
Utrustning		- Veckotillsyn, kontrollerar fordon och utrustning. Timlön 146 kr.			
Utrustning		- Veckovård och materialvård får vi självt betalt för, vet dock inte hur stor summan är.			
Utrustning		- Vet ej			
Utrustning		- Vet ej			
Utrustning		- Vet ej			
Utrustning		- Vet ej			
Utrustning		- Vet ej			
Utrustning		- Vet ej			
Utrustning		- Vet ej			
Utrustning		- Vet ej			
Utrustning		- Vet ej exakt. kr/tim.			
Utrustning		- Vet wj			
Utrustning		- Vi får 3000 kr per år .Sen har vi betalt för larmen och övningarna.			
Utrustning		- Vi får betalt för arbetad tid har ej koll på ersättningen			
Utrustning		- Vi får ersättning för materialvård, ca 150-200 kr per timma			
Utrustning		- Vi får övningstid för de timmar vi vårdar utrustning			
Utrustning		- Vid larm			
Utrustning		- Visa övningar är lagt som fordonsköll och test av utrustning. Så då får vi betalt för övningstillfälle.			
Utrustning		- Vård av lokaler, material och fordon varje lördag. 2 pers x 3 h			
Utrustning		- Övning / tillsyn = 150kr/Tim före skatt			
Utrustning		- Övning vet ej ersättning			
Utrustning		- Övning,larm,mtri vård. Enligt rib avtal			
Utrustning		- Övning, lön.			

Övning	VAR055	Generellt i vårt räddningsvärn över vi normalt (exempelvis innan Covid);			
Övning			Veckovis	8	4.4%
Övning			Månadvis	125	69.1%
Övning			Halvårsvis	36	19.9%
Övning			Årsvis	11	6.1%
Övning			Mer sällan än årsvis	1	0.6%
Övning					
Övning	VAR056	Beskriv vilka typer av återkommande övningar som räddningsvärdet genomför, exempelvis pumpövningar, sjukvårdsövningar etc (max 200 tecken).			
Övning		- Akutsjukvård/DHLR trafikolycka pumpövningar, motorsteg, övningsslagning			
Övning		- Akutsjukvård/IVPA, pumpövning, "tight" rökdykning (sjöskydd), vattenlivräddning, halkskivning mm mm.			
Övning		- Alla behov för våra larm i ett roterande schema.			
Övning		- Alla möjliga scenarier som kan hända utifrån de larm vi får			
Övning		- Alla typer av larm			
Övning		- Allt från nya till isräddning			
Övning		- Allt vi rycker ut på			
Övning		- Blandat - radiostjänst, släckverksamhet, sjukvård osv.			
Övning		- Brand, pump, inga sjukvårdsövningar			
Övning		- Brandposter			
Övning		- Brandsläcka, t-olycka, sjukvårdsscenario			
Övning		- DHLR, sjukvård, trafikolycka, materialkännedom, vattenförsörjning, övningsslagning.			
Övning		- DHLR, vatten/pump, raket, material kunnskap,			
Övning		- Förberedande av slängsystem för rökdykning, släckning, trafikolycka!			
Övning		- Först på plats, (vindruta) trafikolycka, lite brand och lite sjukvård			
Övning		- Genomgång av material. Stegövning. Hjärt och lung övning			
Övning		- Genomgång av utrustning. Test av riggning. Akutsjukvård			
Övning		- Genomgång utrustning, repetition Raket/ sjukvårdsövningar, brandvattenförsörjning, vattenlivräddning			
Övning		- Har endast varit på en övning årsu. Då vi gick igenom skogsbrandsutrustning			
Övning		- Hjärtstartutbildning mm			
Övning		- HLR			
Övning		- HLR			
Övning		- HLR, pump, steg, Raket			
Övning		- Hlr sjukvård trafikolycka etc			
Övning		- HLR, Genomgång av bil och Utrustning			
Övning		- Hlr hjärtstartare, brand i byggnad, bilolycka, ispa, skogsbrand			
Övning		- HLR, motorspruta, koppla slang, radiokommunikation, hur vi kan bistå ambulans, genomgång utav fordon och utrustning.			
Övning		- HLR, Olyckor			
Övning		- HLR, Pumpar, sjukvård, andningskydd, lokal kännedom, stegar, bilkörning av brandbil, klippeverktyg, material kännedom,			
Övning		- HLR, Pumpar, livräddning			
Övning		- Hlr, pumpövning, "ABC"			
Övning		- HLR, sjukvård, pump, trafikolycka, brand i byggnad, vatten och is livräddning, körövningar för chaufförerna.			
Övning		- HLR, slangtagning, vatten livräddning			
Övning		- Hlr, tak, livräddning pumpövning			
Övning		- HLR, Trafikolycka, Pumpövningar			
Övning		- HLR, trafikolycka, skogsbrand, strategi vid skadeplats.			
Övning		- Hlr, pump, sjukvård			
Övning		- Insatsövningar, HLR, Trafikolycka			
Övning		- insatsövningar, motorspruta, båt, vattenlivräddning, D-HLR, barn-HLR, klipper i bil, kall rökövningar mm mm			
Övning		- insatsövningar släckteknik trafikolycka HLR vattentransport			
Övning		- Islivräddning, HLR, taksäkring/soteid, trafikolycka m.m			
Övning		- IVPA, släckare, utryckningskörning, hög höjd, brand i byggnad			
Övning		- Kontroll av pumpar.			
Övning		- Kontrollerar, provar all utrustning			
Övning		- Koppla ihop vattenpump o slangar.			
Övning		- Körning av bil o sprutor			
Övning		- Lise av vägar			
Övning		- Lokalisera vattenposter och underhåll av dem samma. Översyn av utrustning och övning att använda utrustning.			
Övning		- Materialkännedom, HLR, Trafikolycka, Brand i utomhus.			
Övning		- Mater. vård, IVPA repetition, olika räddningstjänst övningar, trafikolycka, brand			
Övning		- Materialövningar			
Övning		- Motorspruta, kall rök, vattenlivräddning, båt			
Övning		- Olika pumpövningar, vatten övningar			
Övning		- Olika Brand Sjukvård			
Övning		- Pump bilöversyn materialvård översyn hjärtstartare sjukvård			
Övning		- Pump och sjukvård			
Övning		- Pump och sjukvård samt material översyn			
Övning		- Pump och sjukvårdsövningar			
Övning		- pump sjukvård slangläggning			
Övning		- pump sjukvård trafikolycka materialkännedom mm.			
Övning		- Pump sjukvård trafikolycka steg skogsbrand ispa materialkännedom chaufförutbildning			
Övning		- Pump övning trafikolycka brandbyggnad sjukvård			
Övning		- Pump, brand i byggnad, sjukvård, vattenlivräddning			
Övning		- Pump, DHLR, akutsjukvård, trafikolycka			
Övning		- Pumps, räddning			
Övning		- Pump, sjukvård, bilolycka, brand i byggnad			
Övning		- pump, sjukvård skogsbrand			
Övning		- Pump, sjukvård skogsbrand, motorsteg, rutiner, steg, osv			
Övning		- Pump, trafikolycka, biträde på hövare till helikopter, markbrand			
Övning		- Pump, radiokommunikation, trafikolycka skogsbrand/IVPA mm			
Övning		- Pump, sjukvård/HLR, stegar, vattenlivräddning, brand, trafikolyckor			
Övning		- Pumpar slangläggning			
Övning		- Pumpar, materiel, sjukvård, trafikolycka, orientering, stegövningar			
Övning		- Pumpar, sjukvård, trafikolycka, brand i byggnad, skogsbrand, kommunikation.			
Övning		- pumpar, soteid, olyckor, säker klättring, sjukvård, HLR, klippning av bil, uttagning ur bil mm.			
Övning		- Pumpar, Sjukvård, Trafik, Brand i byggnad, Skogsbrand, Stegar, Taksäkring, Radio. Objekt. HLR.			
Övning		- Pumpövning kör över markbrand			
Övning		- Pumpövning, trafikolycka, slängning, Brandsläckning, fastklämd person.			
Övning		- Mycket IVPA och sjukdomslära då 80 % av larmen är IVPA/sjukvårdslarm, D-HLR, Mycket hantering av vår utrustning och fordon.			
Övning		- Pumpövning, sjukvård, vattenlivräddning, IVPA, trafikolycka, insatser, taksäkring stegar mm,			
Övning		- Pumpövning med slangtagning, sjukvårdsövning			
Övning		- Pumpövning på våren och sjukvårdsutbildning och scenario-övningar på hösten.			
Övning		- Pumpövning sjukvårdsövning			
Övning		- Pumpövning, placering vid trafikolycka sjukvårdsutbildning, samarbete.			
Övning		- Pumpövning, sjukvårdsövning			
Övning		- Pumpövning, släckteknik, sjukvård/HLR, orientering, kommunikation-RAEEL, slangtagning/bygga vatten, etc			
Övning		- Pumpövning, vattenlivräddning, sjukvård			
Övning		- Pumpövning, sjukvård			
Övning		- Pumpövning, sjukvård, materialkännedom, loss-tagning, brand i byggnad, ospärning väg.			
Övning		- Pumpövning, Hlr, dhl, slängsystem			
Övning		- Pumpövningar			
Övning		- Pumpövningar			
Övning		- Pumpövningar			
Övning		- Pumpövningar, bygga slängsystem			
Övning		- Pumpövningar och materialkännedom			
Övning		- Pumpövningar, öfstat är det som är återkommande			
Övning		- Pumpövningar, sjukvårdsövningar			
Övning		- Pumpövningar, bygga slängsystem			
Övning		- Pumpövningar, druckningsolyckor (både sommar och vinter), materialkännedom, bilolyckor, IVPA.			
Övning		- Pumpövningar, hlr			
Övning		- Pumpövningar, hlr, trafikolycka, brand i bostad, stegar, mm			
Övning		- Pumpövningar, is-olyckor			
Övning		- Pumpövningar, sjukvård, dra slang mm			
Övning		- Pumpövningar, sjukvård, trafikolycka, vattenlivräddning.			
Övning		- Pumpövningar, slangtagning skog/hus, SALLA, trafikolycka.			
Övning		- Pumpövningar, radiokommunikation, sjukvårdsövningar, mm			
Övning		- Pumpövningar, HLR/Defj. Sjukvårdsövning skogsbrand/brandstegövning mm			
Övning		- Pumpövning, hlr			
Övning		- Pumpövningar, sjukvårdsövningar, materialöversyn.			
Övning		- Raket, IVPA, Taksäkring, Pumpar, Stråldödsfallspår, Vattenlivräddning, Uppstart insatser, Trafikolycka, Kärghärd övning (chaufförerna)			
Övning		- Rullande schema på pump övningar, brand i terräng, brand i villa, sjukvård, översvämning			
Övning		- Simulerade bränder av olika slag med släckbil. Trafikolyckor med hlr.			
Övning		- Sjukvård, ispa, vattenkörning, olycka, pumpövningar, olycka, brand, taksäkerhet, chaufför utbildningar,			
Övning		- Sjukvård			
Övning		- Sjukvård			
Övning		- Sjukvård och pumpövningar			
Övning		- Sjukvård pumpar material som är på bilarna			
Övning		- Sjukvård skogsbrand trafikolycka			
Övning		- Sjukvård, bil olyckor, pumpar, sjöskyddövningar, och livräddning till sjöss			
Övning		- Sjukvård, brand i byggnad, brand i terräng, biträddning, trafikolycka, körövning, pumpövning inkl slängutlägg, slangtagning, soteid, kall rökdykning, materialkännedom, radiokommunikation.			
Övning		- Sjukvård, brand i byggnad, trafikolycka etc.			
Övning		- Sjukvård, brand i byggnad, trafikolycka, RVR, brand i skog o mark, orienteringar, CBRNE mm			
Övning		- Sjukvård, brand samt trafikolycka			
Övning		- Sjukvård, brand, trafikolycka, kem m.m.			
Övning		- Sjukvård, brandsläckning, skyltning, olycka			
Övning		- Sjukvård, HLR, trafikolycka, soteid, skogsbrand, Villabrand, Rutiner slangläggning, vad som gäller vid rökdykning.			
Övning		- Sjukvård, insatsövningar etc			
Övning		- Sjukvård, IVPA, Trafikolycka, Chaufförutbildning, Vattenlivräddning, Pumpar/Dimspik, Taksäkring			
Övning		- Sjukvård, pump, sjöskydd			
Övning		- Sjukvård, pumpövning, slangkastning mm			
Övning		- Sjukvård, pumpövningar, trafikolycka, husbrand.			
Övning		- Sjukvård, trafik, material kännedom, raket			

Familjesituation	- Det finns faktiskt en räddningsresurs på rimligt avstånd
Familjesituation	- Det innebär att vi får behålla värnet och såvitt ökar trygghetskänslan i vår bygd
Familjesituation	- Dom blir intresserade
Familjesituation	- Dom kan låta på mej
Familjesituation	- Dom känner oss, en trygghet säger dom att det är vi som kommer på larmet
Familjesituation	- Dom känner stor tillit till oss alla värnet och är mycket positiva till oss.
Familjesituation	- Dom tycker att de är nödtvångs bra att vara med i värnet. En trygghet för byn.
Familjesituation	- Dom tycker att man gör något bra
Familjesituation	- Dom tycker det är bra
Familjesituation	- Dom tycker det är bra att någon vill ställa upp
Familjesituation	- Dom tycker det är en viktig sak
Familjesituation	- Dom verkar stolta och glada att jag ställer upp för samhället och gör en insats.
Familjesituation	- Dom vet att vi är ett gäng som ställer upp när det behövs i alla olika situationer
Familjesituation	- Dom är glada att vi finns.
Familjesituation	- En säker bygd
Familjesituation	- En trygghet att vi har ett brandvärn
Familjesituation	- Fler som blir intresserade att gå med i brandvärnet
Familjesituation	- Folk känner en extra trygghet med min närvaro i stressiga situationer.
Familjesituation	- För dom känner att det finns hjälp på ön när det behövs
Familjesituation	- Föreningssammanslagning i samhällsengagemang samt trygghet med kompetens om olycka är framme.
Familjesituation	- Glada att jag hjälper till
Familjesituation	- Glada när vi kommer. Och en trygghet.
Familjesituation	- Har ibland frågor
Familjesituation	- Hittar väldigt bra i upptagningsområdet för värnet
Familjesituation	- Håller mig i form
Familjesituation	- Intresserade, positiv inställning till det
Familjesituation	- Jag får utbilsningar
Familjesituation	- Jag kan hjälpa dom (fall de råkar ut för något)
Familjesituation	- Jag kan ibland se brister i brandskyddet
Familjesituation	- Jag som kör cheff är känd i byn o alla vet vem jag är. har bott här i 50 år.
Familjesituation	- Jag tror att de känner en trygghet att det finns folk som är med i värnet och att det inte läggs ner.
Familjesituation	- Sen är jag lugn och trygg som person och det smittar av sig.
Familjesituation	- Ju fler på orten som är med i Räddningsvärdet desto tryggare känner sig folket på orten jag bor på.
Familjesituation	- Närmaste deltidsskola är 30 minuter bort och närmaste ambulans (bedömningsbil) är 20-25 minuter bort.
Familjesituation	- Känslan man sprider och tryggheten
Familjesituation	- Känner sig trygg i min närvaro
Familjesituation	- Känner trygghet med att vi finns i närområdet i händelse av olycka
Familjesituation	- man har stor tillit till frivilligheten
Familjesituation	- Man kan ge information om förebyggande åtgärder
Familjesituation	- Man tycker att det är bra att det finns ett värn
Familjesituation	- Man tänker förstärkt där man får hjälp
Familjesituation	- Medverkan
Familjesituation	- Mer risk medvetna.
Familjesituation	- Mina barn och barnbarn får en positiv bild av att man ska hjälpa till med vad man kan i samhället
Familjesituation	- samhällstjänst
Familjesituation	- Samhällsviktig verksamhet sprider kunskap om säkerhet/brandskydd osv
Familjesituation	- Smittat av engagemang, spridning av förebyggande kunskap, trygghet
Familjesituation	- Stolta
Familjesituation	- stolthet
Familjesituation	- Ställer upp för samhället
Familjesituation	- Säkerhets känslor som man har som värman
Familjesituation	- Tacksam att det finns hjälp att få tidigt eftersom vi verkar på en å utan landförbindelse.
Familjesituation	- Tacksamhet
Familjesituation	- Tror dom tycker att man gör en insats för samhället.
Familjesituation	- Trygghet
Familjesituation	- trygghet
Familjesituation	- Trygghet
Familjesituation	- Trygghet
Familjesituation	- Trygghet
Familjesituation	- Trygghet för Bygden
Familjesituation	- Trygghet i det mindre samhället, att det finns personer som ser till att ett fungerande brandvärn finns på plats.
Familjesituation	- Trygghet, stolthet.
Familjesituation	- Trygghetskapande
Familjesituation	- Tycker det är skönt med min kunskap
Familjesituation	- Tycker det är skönt och tryggt att kunskap finns snabbt till hands i sin närhet
Familjesituation	- uppskattnings
Familjesituation	- vetskap av fungerande brandvärn
Familjesituation	- Vi bränner både för att hjälpa andra.
Familjesituation	- Vi förhindrar starbränder.
Familjesituation	- Vi kommer när man ringer
Familjesituation	- Är utbildad på självrädda öia
Familjesituation	- Öborne generellt anses det vara tryggt att ha ett räddningsvärn på ön.
Familjesituation	
Familjesituation	VAR071 På vilket sätt påverkas människorna i din närhet negativt av din medverkan inom räddningsvärdet?
Familjesituation	- Familjaktiteter blir ibland inställda och sambon får dra ett större loss hemma om jag kastar mig iväg på larm
Familjesituation	- Låter frist offrar för räddningsvärdet.
Familjesituation	- Min fru får ta all jobb med barnen när jag över och är på larm
Familjesituation	- om det blir larm så försinner jag oavsett
Familjesituation	
Familjesituation	VAR072 På vilket sätt påverkas människorna i din närhet positivt och negativt av din medverkan inom räddningsvärdet?
Familjesituation	- Att arbetet kan bli drabbat men positiva är att man har ett högre kompetens än genomsnittet på sjukvård vid olycka
Familjesituation	- Bara positivt men negativt om jag måste använda egen utrustning som tex båten
Familjesituation	- De kan påverkas när man plötsligt måste lämna för ett larm när man planerat något annat tillsammans.
Familjesituation	- De vet inte alltid hur länge man blir borta på larm och att det kan störa när man planerar något.
Familjesituation	- sedan är det positivt med att man fått utbildning i HLR och första hjälpen.
Familjesituation	- Familjen får stötta mycket
Familjesituation	- Klart att det påverkar omgivningen när man aldrig vet när ett larm kan gå
Familjesituation	- Lämnas ensam vid larm, lämnas ensam vid larm
Familjesituation	- Många känner en trygghet, sen kan det vara så att man bestämt något som inte blir av p.g.a en utryckning.
Familjesituation	- Positivt : All kunskap man ligger inne på. Negativt: När man drar iväg när man lagat mat.)
Familjesituation	- Positivt = är trygg Negativt = inget.
Familjesituation	- Positivt att erfarenheten från värnet skapar en trygghet.
Familjesituation	- Negativt att familjen många gånger får anpassa sig efter larm och övningar. Pappa kan när som få larm, året om, 24-7.
Familjesituation	- positivt av den kunskap jag har, negativt genom att jag ibland måste åka vid sammankamster om sökaren piper
Familjesituation	- Positivt: för att jag ställer upp och hur de ser hur jag vuxit som person.
Familjesituation	- Negativt: rädsla för att något ska hända när man är på larm.
Familjesituation	- Positivt: socialt nätverk, trygghet i och med den kunskap jag fått.
Familjesituation	- Negativt: rädsla att något ska hända, snabba omplaneringar i vardagen.
Familjesituation	- Störda av larmsignaler, SMS/Pip.
Familjesituation	- Tiden
Familjesituation	- Utvärdering från aktiviteter
Familjesituation	- Vid större insatser som t.ex skogsbrand påverkas familjen.
Familjesituation	
Familjesituation	VAR073_1 Jag upplever att människor i min närhet uttrycker en förståelse för min medverkan inom räddningsvärdet. -
Familjesituation	181 100.0% 150 82.9% 27 14.9% 2 1.1% 2 1.1%
Familjesituation	VAR074_1 Jag upplever att människor i min närhet uttrycker att jag borde sluta inom räddningsvärdet. -
Familjesituation	181 100.0% 1 0.6% 2 1.1% 8 4.4% 170 93.9%
Familjesituation	VAR075_1 Jag upplever att människor i min närhet uttrycker en oro över min medverkan inom räddningsvärdet. -
Familjesituation	181 100.0% 1 0.6% 9 5.0% 41 22.7% 130 71.8%
Familjesituation	VAR076_1 Jag får ofta höra att jag väljer att prioritera deltagandet i räddningsvärdet mer än människorna i min närhet. -
Familjesituation	181 100.0% 2 1.1% 14 7.7% 19 10.5% 146 80.7%
Andra åtaganden	
Andra åtaganden	VAR077_1 Mitt ordinarie arbete eller andra åtaganden befinner sig på ett avstånd som gör det möjligt att åka på larm. -
Andra åtaganden	181 100.0% 54 29.8% 30 16.6% 28 15.5% 69 38.1%
Andra åtaganden	VAR078_1 Mitt ordinarie arbete eller andra åtaganden tillåter eller skulle tillåta att jag åker på larm. -
Andra åtaganden	181 100.0% 99 54.7% 33 18.2% 13 7.2% 36 19.9%
Andra åtaganden	VAR079_1 Jag upplever att mitt ordinarie arbete eller andra åtaganden påverkar min motivation att fortsätta inom räddningsvärdet. -
Andra åtaganden	181 100.0% 36 19.9% 32 17.7% 26 14.4% 87 48.1%
Andra åtaganden	VAR080_1 Jag upplever en stress av att hinna med åtaganden inom räddningsvärdet. -
Andra åtaganden	181 100.0% 3 1.7% 15 8.3% 40 22.1% 123 68.0%

Organisationen		VAR139_1	Jag upplever att vi inom räddningvärmets särbehandlas avseende utrustning jämfört med resten av organisationen. -	181	100.0%	40	22.1%	36	19.9%	58	32.0%	47	26.0%
Organisationen		VAR140	Inom vilka avseenden upplever du att räddningvärmets särbehandlas gällande utrustning? - "Behövs" inte samma mängd av utrustning, annan station för komma ut och komplettera förmågan - Allt, vi får ingenting. Allt får köpas själva eller av bidrag från samhället - Andra hand - Andra sälls före med hänsyn till våra fördätrade fordon. - Andrahands sortering av kläder bla - Bränsfälliga och undermåliga lokaler - De som ansvarar för att hjälpa oss har "riktiga" brandbilar som det krävs C-kort för att köra och när dom anländer blir vi lätt "undanknuffade" - Delvis begagnad personlig utrustning, kläder och skor - Delvis äldre utrustning, begagnade larmställ - Då vi får köpa all utrustning själva så har vi en väldigt begränsad budget. - Fordon samt viss material är sämre än övriga rib samt heldilstation - För alltid äldre utrustning - För begagnad utrustning som inte ordinarie räddningstjänst vill ha - För ofta gamla grejer från stora brandstationen. - För utrustning som andra kasserat - För vi något alls så är det utrustning som är uttjänt från räddningstjänsten. - För helt enkelt klara oss med det vi har och laga och laga själva. - För dyrt att köpa kängor - Gamla grejer - Gamla hjälmor - Gamla saker och fordon. - Gamla ärvda fordon, kläder, radioapparater etc. - Det finns hela tiden en anda av att "blir vi av med detta får vi inget nytt" - GPS i bilen - Hjärtstartare till båda bilar och klippverktyg - Inga tuber - Inte prioriterat pga värn - Jag upplever att andra värn har tillgång till tex ändamålsenliga skyddskläder - Kläder,larmställ,fordon,utrustning till fordon. - För de som hel/deltid är färdiga med eller för dom nya så vi får de gamla skitet. - Kläder - Kommer sät i inköpslistan! - Köps nästan aldrig ny utrustning, över ibland nästan uttjänt utrustning. - Avvikande kläder, inte möjlighet till "profilkläder" - Men skitar kläder till trafikvärmets för att lagras, när vi har ett behov nu och utför ett jobb nu och inte har kläder för att utföra jobbet, inte helt logiskt! - Motorsprutor min är oerhört daterat, etc - När det gäller införskaffande av fordon - Ofta av utrustning, vid ny utrustning ett billigt och ibland sämre alternativ, saker som ev. behöver bytas byt direkt på heldiden medan värnet får rita på med gamla grejer - Personlig utrustning - Personlig utrustning - sämre larmställ - Radioutrustning - Saknar säker transport till larm samt personlig skyddsutrustning mot rök - Säten utrustning, ingen personlig skyddsutrustning - Som värn är man aldrig prioriterad och får alltid höra "vi vet ju inte om ni kommer" - ställor i Färdens för dykarna! vi MÅSTE ögga rätt från början men vi har fel stridor för det - Stöd med bättre fastighet - Tex att dom tar bort utrustning som vi haft pga dom inte tycker att vi inte behöver den - Tex inte ha samma typ av stridor som det och heldid - Vi anses som sekundära av ledning och heldid och får mindre och sämre utrustning. - Vi blir på sin höjd tilldelade uttjänat material som slang, stridor och larmstall - Vi får alltid "ta över" begagnad utrustning från heldidstyrkan - Vi får alltid begagnade saker. - Vi får alltid ny utrustning sät - Vi får bara gammal utrustning. - Vi får enbart tillgång till larmstall, stridor och slangor som är över eller börjar bli lite utslitna. - Vi får endast overall medans medans de fast anställda får byxa och skjorta. - Vi får inte alltid samma nya utrustning utan äldre - Vi får köpa all utrustning själva - Vi får oftast sämre begagnat material. - Har ej tillgång till klipputrustning då räddningstjänsten ej vill investera i utbildning till oss. - Vi får ända utrustning av andra stationer - Vi har bett om hjälmor finns inga pengar - Vi har bra utrustning men kan bli bättre - Vi har färre utrustning tex självskydd - Vi har följande utrustning exempel bilen är inte rätt utrustad för trafikolyckor - Vi har gammal utr - Vi har inte samma utrustning som deltidarna - Vi har knapp någon utrustning vord namnet. - Vi har samma saker som hel/deltid. För lite varningstall inga fortagupp mm. - Vi har äldre utrustning - Vi saknar viss utrustning som är standard på Rib som också borde vara standard på värn (radioutrustning) - Vi som frivillig får bekosta bilar och övrig material själv. - Vi står för utrustning själva, såväl kläder som underkläder. Ibland överutrustas vår utrustning. - Viss utrustning behöver lånas av andra inom verksamheten vid vissa uppdrag - Vår städkbil har långt från samma utrustning som ordinarie räddningstjänstens bilar - Äger å betalar allt i egen förtäring via insamling - Äldre så mer för för tillräckligt i klipputrustning, äldre skyltar, inga batteridrivna maskiner bara med sladd, - Äldre utrustning och bilar, brist på material - Äldre utrustning, svårt att få saker utbytta - önskemål om utrustning blir oftast inte alltid långdragit										
Organisationen		VAR141_1	Jag upplever att vi blir särbehandlade vad gäller övning då vi är ett räddningvärn snarare än en deltidsheldilstation. -	180	99.4%	25	13.9%	21	11.7%	66	36.7%	68	37.8%
Organisationen		VAR142	Inom vilka avseenden upplever du att räddningvärmets särbehandlas gällande övning? - Allt övning av övningar - Att man inte tänker på att personalen inom ett Rib, knappast kan öva på dagtid som deltidsheldid kan göra. - Blir inte inbjudna till övningar - Borde vara övningar tillsammans med rj - Det upplevs som om det inte är hög prio att öva med oss - Ej ordinarie resurser i hel/deltidsheldilstation organisation - Ej situationspassade övningar - En Rib-station är ju centralt styrd och koordinerad. Värnet får sköta sig själv. - Frivillig får - För dåligt med övningstid och tillfällen - Gamla grejer - Har bara övningar för oss själva - Har endast haft två mindre övningar/utbildning på två år - Hålls inte lika ofta ut inte så noga om de blir av eller inte. - Ibland får vi bara stå ner vid och titta på - Idag har vi 20 övningstimmar per år, skulle kunna ökas till 30-40 timmar per år - Inga större eller realistiska övningar överhuvudtaget - Inte samma fokus på oss. Samhället förväntar sig samma sak av oss. - Lite övning - Lättare övningar. - Okunskap från andra brandmän inom förbundet som inte vet vad för uppgifter vi få göra. - På alla sätt - Självskydd - Skulle var övningar oftare. (kunskapsstopp) - Sällan närvarande befall - Vi anses som sekundära av ledningen och heldid och tas inte på allvar - Vi erbjuds aldrig några övningar - Vi får aldrig åka till ett övningsområde och öva brandsläckning - Vi får inte ens vara med och observera när de "riktiga brandmännen" övar. - Vi får inte åka möjlighet till stora övningar - Vi får inte möjlighet till övning på samma sätt, samt har svårare att få modern utrustning - Vi får inte samma resurser - Vi får inte vara med sentralt i övningen vi får vara lite på sidan - Vi får öva på egen hand, utan tillgång till övningsfält. - Vi har bara ca: 10 st. övningar /år - Vi har få övningar som mer är repetitioner än att vi utvecklar vår kompetens - Vi har inte gemensamma övningar med räddningstjänsten i våra kommuner. - Det hade vi för ca 8 år sedan vilket gga mycket mer och var roligare - Vi har ju bara 20 timmar och det är särbehandling - Vi har under min tid i värnet aldrig haft en övning tillsammans med heldid/deltidsheldilstation. - Min man som varit med i 7-8 år har heller aldrig haft det. - Vi lämnas inte som tjumän i hockey - Vi är inget kommunalt räddningvärn, vi övar nästan aldrig ihop med Räddningstjänsten, bara samövning med närmsta deltidsheldid. - Vi är inte med i samövningar med polis och ambulans - Vi är sällan med på stora övningar - Vi övar själva - Vissa typer av övningar blir ej genomförda pga. brist på instruktörer och plats										

Organisationen	VARI143_1	Jag upplever att räddningsvärmet göms bort inom organisationen. -	181	100.0%	15	8.3%	45	24.9%	68	37.6%	53	29.3%
Organisationen	VARI144_1	Jag upplever att det finns attyhdyproblem gentemot mitt räddningsvärm inom organisationen eller kommunen. -	179	98.9%	12	6.7%	23	12.8%	46	25.7%	98	54.7%
Organisationen	VARI145_1	Jag upplever att relationerna mellan mitt räddningsvärm och andra i organisationen är goda. -	181	100.0%	105	58.0%	70	38.7%	4	2.2%	2	1.1%
Organisationen	VARI146	Baserat på ditt svar, vad beror det på att relationerna inte är så goda? - De andra anser sig bättre. - Den är väl inte så existerande annat än att vi träffas på larm. - Dom pratat bara med oss när vi är "lögen" för dom på vissa larm - Vi är bara ett värm - Vissa grupper är inte så pratglada. - Värm har låg status										
Organisationen	VARI147_1	Jag upplever att räddningsvärm har mindre status än övriga del- och heltidskårer inom organisationen. -	180	99.4%	50	27.8%	53	29.4%	36	20.0%	41	22.8%
Organisationen	VARI148_1	Jag upplever att samarbetet mellan räddningsvärm och närliggande styrkor inom organisationen är god. -	181	100.0%	114	63.0%	52	28.7%	11	6.1%	4	2.2%
Organisationen	VARI149_1	Jag upplever att räddningsvärm får motta negativa kommentarer eller gliringar från andra inom organisationen. -	181	100.0%	6	3.3%	12	6.6%	44	24.3%	119	65.7%
Organisationen	VARI150_1	Jag upplever en känsla av "vi och dom" inom organisationen. -	181	100.0%	24	13.3%	28	15.5%	50	27.6%	79	43.6%
Organisationen	VARI151_1	Jag upplever att vi i räddningsvärm står andra styrkors räddningsarbete på skadeplassen. -	181	100.0%	1	0.6%	4	2.2%	32	17.7%	144	79.6%
Organisationen	VARI152_1	Jag upplever att insatserna av räddningsvärm uppskattas inom organisationen eller kommunen. -	180	99.4%	114	63.3%	48	26.7%	13	7.2%	5	2.8%
Organisationen	VARI153_1	Jag upplever att det vid stora larm kan ta lång tid för avlösning av räddningsvärm. -	181	100.0%	20	11.0%	41	22.7%	59	32.6%	61	33.7%
Organisationen	VARI154_1	Jag upplever att vi ofta blir vända på väg till skadeplassen när vi åker på larm. -	181	100.0%	6	3.3%	7	3.9%	60	33.1%	108	59.7%
Organisationen	VARI155_1	Jag önskar att organisationen eller kommunen tog mer kontakt med mitt räddningsvärm. -	181	100.0%	34	18.8%	52	28.7%	50	27.6%	45	24.9%
Samhället	VARI156_1	Jag upplever att invånarna ibland tar kontakt med någon inom räddningsvärm innan de ringer 112 i händelse av larm. -	181	100.0%	31	17.1%	38	21.0%	50	27.6%	62	34.3%
Samhället	VARI157_1	Jag upplever att man på landsbygden försöker klara av olyckor själv i större utsträckning, innan man ringer 112. -	181	100.0%	50	27.6%	51	28.2%	35	19.3%	45	24.9%
Samhället	VARI158_1	Jag upplever att invånarna uttrycker uppskattning över räddningsvärm. -	181	100.0%	147	81.2%	30	16.6%	3	1.7%	1	0.6%
Samhället	VARI159_1	Jag upplever att räddningsvärm har ett högt anseende hos invånarna. -	181	100.0%	131	72.4%	35	19.3%	13	7.2%	2	1.1%
Samhället	VARI160_1	Jag upplever att invånarna i samhället tror att en utryckning till en olycka kostar dem pengar. -	181	100.0%	17	9.4%	25	13.8%	44	24.3%	95	52.5%
Samhället	VARI161_1	Mitt räddningsvärm genomför andra aktiviteter i samhället exempelvis vid julskytning, informationskampanjer etc. -	181	100.0%	62	34.3%	24	13.3%	35	19.3%	60	33.1%
Samhället	VARI161C	Kommentar (frivillig): - En gång om året har vi öppet hus för allmänheten. - Då dans får kolla på bil och utrustningen, spola lite vatten och åka lite bådjus. - Enstaka tillfällen - Examensfesten i byn. - Har ställt upp vid skolans bostadsgård och visat våra bilar och utrustning. - Hjälper till vid valborgsdrassa t.e.c. - Här skulle man ju kunna göra mera. - Men då värm är baserat på frivillighet och mycket redan görs utan ersättning så blir detta lågprioriterat. - I samband med olika allmänna lokala evenemang - Iband - Information, handhavande av stöckare, brandvarnare, uppvisningar m.m. - Ingår i övriga bygemensamma aktiviteter Öppet Hus, ansvar för byns julgran o valborg, osv - Julfester, brandvarnarkampanj, byggeföreningsaktiviteter - Marknader, större sammankomster, skoldövningar - Organisationen borde ordna öppet hus på brandvärm, för att visa att vi finns. - Skolan visar barnen etc. - Skolavslutning, julmarknad - Skolbesök, besök på marknad och andra aktivitetsdagar - Tagit i mot försöks besök på station som visat upp bilen för allmän hett vid olika evenemang - Tyvärr tycker jag att vi skulle behöva visa upp räddningsvärmerna mera genom att ordna aktiviteter och delta mer i samhället. - Vakt vid valborgsdrassa - Valborg, julgranrensning med öppet hus. - Vi har inte ens öppet hus när alla andra stationer i förbundet har det - Vi visar upp oss hos skola och dogis, även vinningsdagar för allmänheten. - Vi åker ut till skolor och visar upp oss visat vår bil och utrustning, har även varit på plats vid större event i byn. - Vid olika event i byarna - Visar upp oss på byn i samband med evenemang någon gång per år - Öppet hus på stationen på nationaldagen.										
Samhället	VARI162_1	Jag upplever att invånarna i mitt samhälle förstår vad det innebär att vara delaktig inom räddningsvärm. -	181	100.0%	47	26.0%	65	35.9%	51	28.2%	18	9.9%

